نومرو: ۲۲   ۱۰ تموز ۱۳۲٦   فیاتی ٥ غروش

رسملی کتاب

بلند بر ناصیهٔ حمیت.. احمد رضا بك

AHMED RIZA bey

PRÉSIDENT DU PARLEMENT OTTOMAN

Prix 5 Piastres   Juillet 1910   No. 22

رسملی کتاب قارء وقارئه‌لرینه

تسهیلات فوق العاده

آیده اون غروشه !

تقسیط ایله فروخت ایدیله‌جك اکرامیه‌لی ٥٠٠ قوللکسیون

اداره‌خانه‌مز ، محترم قارئلره بر خدمت مخصوصه‌ده بولنمق و شمدی‌یه قدر مجموعه‌مزی تدارك ایده‌میه‌ن ذوات کرامه تسهیلات کوسترمك فکریله کرك تام قوللکسیونمزی و کرك قارئین محترمه‌مزك قوللکسیونلرینی اکمال ایده‌جك اولان نقصان نومرولری مقسطاً آیده اون غروش کبی ، حقیقةً جزئی برمبلغ تأدیه‌سنه مقابل تقدیم ایتمکی تحت قراره آلمشدر .

بالخاصه بو تسهیلاتی عرض ایده‌بیلمك ایچون موجودی قالمیان بعض نقصان نومرولرمزی ایکنجی دفعه اوله‌رق طبع ایتمك صورتیله انجق بشیوزقدرتام قوللکسیون ترتیب واحضار ایده‌بیلدك؛ بو تسهیلاتدن استفاده ایتمك لطفنده بولنان محترم قارء وقارئه‌مزلرك شو بر آی ظرفنده ابراز ایده‌جکلری رغبت اودرجه بیوکدرکه متباقی قوللکسیونلرك‌ده همان شو ایکی اوچ آی ظرفنده تماماً صرفی محققدر دیه بیلیرز .

بوبش یوز قوللکسیون صرف اولندقدنصکره قوللکسیون تدارکی ایچون مراجعت بیوره‌جق ذوات کرام، اوزمان موجودی کاملاً صرف ایدلمش بوله‌جق اولان بعض نسخه‌لرمزك ایکنجی واوچنجی طبعلرینی بکله‌مك مجبوریتنده قاله‌جقلرندن شمدیدن مراجعت بیورمه‌لری شبهه‌سز دها موافق اوله‌جقدر. قوللکسیونلری قارئلرمزه تقدیم ایده بیلمك ایچون اتخاذ ایتدیکمز شرائط اوقدر بسیط درکه عالم مطبوعاتمزده شمدی‌یه‌قدر بویولده برتسهیلاته کورلمش‌وته‌ده ایشیدیلمشدر .

بوتسهیلات فوق العاده‌دن استفاده ایده‌جك ذوات کرام یوز غروشلق بر قوللکسیون ایچون

اون آی ظرفنده یوز غروشدن فضله برپاره ویرمیه جکلری کبی کندیلرینه هدیةً تقدیم قلنه‌جق بر قوپون ایله اکر بخت و طالعلری مساعد ایسه

۴۵۰۰ غروشلق

مکافاتمزدن آیروجه مستفید اوله جقلردر .

شویله که کرک قوللکسیون وکرک پراکنده نومرولر آله جق ذوات کرامه یردن بشیوزه قدر متسلسل نومرولردن دفترمزده کندیلری ایچون آچه جغمز صحیفه‌نك نومروسنی حاوی بر قوپونی هدیةً تقدیم ایده جکز .

قید معاملاتی بشیوزه بالغ اولنجه کندیلرینك انتخابنه عرض اوله‌جق ذوات حضورنده بر هیئت معتبره معرفتیله بوبشیوز نومرو ایچون قرعه چکیله‌رك

برنجیلکی	قزانان ذاته	۲۵۰۰	غروش
ایکنجیلکی	»	» ۱۰۰۰	»
اوچنجیلکی	»	» ۵۰۰	»
دردنجیلکی	»	» ۵۰۰	»
که جمعاً		۴۵۰۰	غروش

مکافات ویریله جکدر .

کرك قوللکسیون وکرك پراکنده نومرولر آله‌جق ذوات کرام ایروجه بك اوغلنده فبوس فوطوغرافخانه‌سنده قابینه قطعه‌سنده مجاناً بر رسم چکدیره بیله جکلردر .

اولاد وطننك منافعنی نظر دقته آله‌رق عرض ایتدیکمز بو تسهیلاتدن استفاده ایده جك اولانلر هم تجارجه برایش یاپمش عین زمانده‌ده فکر معارفك ترقی وتعالیسی ایچون الدن کلان غیرتی دائرهٔ ناموس واستقامتدن انحراف ایتمیه‌رك ایفا ایده‌کلکله بختیارومسعود ولان مجموعه‌منك دها مکمل بر

صورتنده انتشار ایتمسی تأمین ایتمش اولاجقلردر . شرائطی اوگرنمك ایستینلر بر قارت ایله ادره‌مزه اسملرینی اشعار ایدرلرسه شرائط ورقه‌سی درحال کوندریلور .

طشره‌ده‌کی قارئلرمزه

ادارہ‌مزجه ایفاسی ضروری اولان معاملاتك وامر تحصیلاتك حسن جریانی تأمین ایدیله‌میه‌جکندن بو تسهیلاتمز ولایاته – بالضروره – تشمیل ایدیله‌مامش ایدی .

حالبوکه برچوق طرفلردن آلدیغمز مکتوبلرده بو تسهیلاتك ولایاتده‌ده ایفا ایدیلمسی هر صورتله موجب محسنات اوله‌جغی بیان و پایتختده بولنان ذواته عرض اولنان بو سهولتدن طشره‌ده بولنان ذواتكده استفاده ایده‌بیلمسنی تأمین ایده‌جك بر چاره و تدبیر بولمقلغمزی توصیه ایدییورلر .

محترم قارہ و قارئه‌لرمزك بو توصیه‌لرینی نظر دقته آله‌رق ولایات عثمانیه‌ده بولنان ذواته بعدما شرائط آتیه دائره‌سنده عرض تسهیلات ایتمکی – یگانه بر تدبیر اولمق اوزره – موافق بولدق :

ا — رسملی کتابك ایلك اون سکز نسخه‌سنی و یا نقصان بعض نومرولری مقسطاً آلمق ایستیان ذوات کرام مجموعه‌مزك یکرمی اوچنجی نومروسندن اعتباراً برسنه‌لکنه آبونه اوله‌جقلر و آبونه بدلی اولان آلتمش غروشی پشیناً کوندره‌جکلردر .

ب — قوللکسیون معاملاتی شرائطی حاوی ورقه‌ده کوستردیکی وجهله قوللکسیونك یوم اعطاسنده ایلك تقسیط اولان اون غروش پشیناً استیفا ایدیلکده اولدیغندن بو اون غروش ایله پوسته و انبالاژ مصارف اوله‌رق آیروجه آلتی غروشکه جمعاً اون آلتی غروشی، آبونه بدلی اولان ۶۰ غروشله برابر اداره‌مزه ارسال ایده‌جکلردر .

ج — قوللکسیونلره طالب اولان ذوات بالاده محرر ۷۶ غروشی کوندرمکله برابر طلب ایتدکلری رسملی کتاب نسخه‌لرینك نومرولرینی غایت واضح بر صورتده تحریراً بیلدیره‌جکلر و بو نسخه‌مزه مربوط سندی املا و تختیم ایدرك مکتوبلریله برابر مظروفاً کوندره‌جکلردر . سند مطلوب نسخه‌لرك بشر غروشدن قیاتی حساب ایدیلمك صورتیله حاصل اوله‌جق یکون اوزرینه املا اولنه‌جقدر .

سکسان غروشلق حواله ایله اشبو سند اداره‌مزه واصل اولور اولماز ، سنه‌لك آبونه سندی و آرزو اولنان نسخه‌لر پوسته ایله تعهدلی اوله‌رق درحال کوندریله‌جکدر .

د — هر آی معین کونلرده پوسته‌یه تودیعاً کوندریله‌جك اون غروشلق هر تقسیطك وصولنده پوسته اجرتی اداره‌مزجه تسویه ایدیلمك اوزره مبلغ مذکورك وصولنی ناطق برمقبوض کوندریلور. اشبو مقبوضلری دینك ختام تسویه‌سنده ابراز واعاده ایدن ذواته اولجه کوندرمش اولدقلری سند ابطال ایدیله‌رك اعاده اولنور.

ه — تقسیطلرك تأخری ویا عدم ارسالی حالنده اداره‌مز انتشار ایده‌جك یکی نسخه‌لرك ارسالی تأخیر ویا هر درلو مصارفی مدیونه عائد اولمق اوزره مراجعات قانونیه‌ده بولنمق خصوصلرنده حق اختیاره مالك اوله‌جقدر.

و — کوندریله‌جك پوسته حواله‌لرینك سوق ورقه‌لرینه مربوط قوپونه حواله‌نك کیمك طرفندن ونه مقصدله کوندرلدیکی واضح فقط مختصر برصورتده یازلملیدر.

لاحقه — پوسته اجرتلرندن تصرف ایتمکی آرزو ایدن ذوات تقسیطلرك برقاچنی بیناً بردن کوندره‌بیلورلر، شو حالده بردن قاچ تقسیط کوندرلش ایسه او قدر آی تقسیط کوندرمك زحمتندن قورتلمش اولورلر. فرضا برتقسیط یرینه اوچ تقسیط کوندرن ذات اوچ آی تقسیط کوندرمه‌مك حقنه مالك اولور.

امیدایدرزکه بو شرائط، ولایاتده بولنان وسعلی کتابی مقسطاً تدارك ایتمکی ارزو ایدن ذوات کرامك‌ده استفاده‌لرینی تأمین ایده‌جك وبو ذوات بالطبع مکافاتلرمزه عائد قرعه‌یه داخل اوله‌جقلردر.

مجموعه‌مزك عرض ایتدیکی بو سهولت فوق‌العاده‌یه مقابل ایده‌جکی استفاده: وطن مقدسمزه ترقیات وتعالیات فکریه‌مزه دها واسع برصورتده عرض خدمت ایده‌بیلمك امکانیدرکه بزم ایچون بوندن بیوك براستفاده تصور اولنه‌من.

رسملی کتاب

ولایات عثمانیه ایچون

تقسیط ایله قوللکسیون معاملاتنه

مخصوص سند

نومرو

[redacted]

غروش

[redacted]

مجیدی یکرمیدن یالکز .... غروشدر

درسعادتده رسملی کتاب ادارەسندن آلدیغم .... نسخهٔ رسملی کتابك بدلی اولان .... غروشی پوسته حواله مصارفی طرفمه عائد اولمق و ماه بماه ادارهٔ مذکورەیه اون غروش کوندرمك صورتیله .... ایله نقداً تسویه ایدەجکمی و سندك ظهرنده مطبوع شرائطی قبول ایتدیکمی مبین اشبو سندم بالتمهیر ادارهٔ مذکورەیه اعطا و ارسال قلندی.

اون پارەلق سند پولی

١ — هر هانكی بر سببدن طولایی تقسيطلرك ارسالی تأخر ایتدیکی تقدیرده رسملی کتاب ادارەسی آبونه اولدیغم نسخەلرك ارسالنی تأخیر ایتمك و یامصارف طرفمه عائد اولمق اوزره مراجعات قانونیەده بولنمق خصوصلرنده حق اختیاره مالکدر .

٢ — دیمك نقداً تسویەسی مشروطدر. عقد اولنان بو معامله بورجك ختامنه قدر فسخ اولنەمز .

٣ — تقسیطلر هر شهر رومینك ٥ نجی کونلری پوستەیه تودیعاً ارسال اولنەجقدر :

تصدیقاً بوراسی امضا ایدیلەجکدر

بیکر تجارتخانه‌سی

۷۰ — بك اوغلی — ۷۰

عسکره مخصوص اشیا

قابل نقل عسکری قاریولالر ـ حربیه نظارتی طرفندن مظهر قبول اولمش که ترلر وچاموورلقلر ـ حربیه نظارتی طرفندن قبول ایدیلن موده‌لده بارگیر لوازماتی ـ بوکیله‌بیلیر ماصه‌لر و صندالیه‌لر ـ هرنوع جیب لوازمی ماطره‌لر ـ عسکری پله‌رینلر ـ حاوی اولدیغی صیجاق و یا صغوق مایعك صیجاقلق و یا صغوقلغنی ۴۸ ساعتدن زیاده مدت تبدلات هوائیه‌دن محافظه ایدن صوك سیستم (شه‌رموز) شیشه‌لری ـ هر قطعه‌ده متین والیزلر و یول جانطه‌لری ـ عسکری قاشلر ـ عسکری اونیفورمه‌لر اعمالنده حائز اختصاص بر ترزی جلب ایدلمشدر ـ بری و بحری ضابطان ایچون الك منتخب نوعندن جلب ایدلمش (روس Ross) دوربینلری ـ انکلیز بحریه‌سی طرفندن مظهر قبول اولان بحریه اونیفورمه‌لرینه مخصوص ماوی قاشدن کلی مقدارده ورود ایتمشدر .

حجرهٔ اشتغال اتخاذینه مخصوص اشیای منتخبه (آمریقه‌ن) یازی ماصه‌لری ، یازیخانه قنابه‌لری (آمریقه‌ن) یازیخانه لامبه‌لری ، اجناس مختلفه‌دن پرده‌لر ، کچه‌لر ، خالیلر وسائره بولنور.

Maison Baker

تیرینغ غلطه

شرقك اك بیوك البسه مغازه‌سی

غلطه‌ده تیرینغ مغازه‌سی غایت شیق وصوك مودا ملبوسات جلب ایتمش اولدیغی محترم مشتریلرینه عرض ایتمكله شرفیاب اولیور. اشبو ملبوسات اوروپانك اك معتبر فابریقه‌لرینك اك صوك ابداعاتندن امین وموشكاف بر نظر انتخاب ایله سچیلوب آیرلمشدر .

مغازه‌یی بركره زیارت ایده‌رك تشهیر ایدیلان امتعهٔ نفیسه‌یه بردفعه‌جق عطف نظر ومعاینه ایده‌جك مشترین كرامك تیرینغ تجارتخانه‌سنده مالارك عین زمانده هم جنس هم ظرافت وهمده اهونیت كبی اوچ خاصهٔ مهمه‌یی جامع اولدیغنی درحال تقدیر بیوره‌جقلری شبهه‌سزدر .

جلد : ٤ — ١٠ تموز ١٣٢٦ — نومرو : ٢٢

مؤسس و مديرى :
عبيدالله اسعد

اداره‌خانه‌سى : باب عالى جاده‌سنده ٣٨ نومرولى دائرهٔ مخصوصه‌در .

امور اداره ايچون مديره
امور تحريريه ايچون سرمحرره
مراجعت اولنور .

درج ايدلميان اوراق اعاده اولنماز

رسملى كتاب

Ressimli Kitab

سرمحررى :
م . رؤف

Directeur-Propriétaire
Ubeïdoullah Essad

Bureau : Rue de
la Sublime Porte №38
Constantinople

Prix: 5 Piastres

رسملى كتاب، ١٠ تموز عيد اكبر مليسى مناسبتِ مجلسيله، بتون قارى و قارئه‌لرينه عرض تبريكات ايلر

اكبر شهداى حريت مرحوم بيوك مدحت پاشا
كاتب خصوصيسنك اوقوديغى غزته‌يى ديكلركن

Midhat Pacha, un des plus grands apôtres de la liberté
Le secrétaire particulier du grand patriote lui donne lecture des journaux.

اون تموز [۱]

خوارق پاش انظار جهانی مرأت روح افروز ،
قلوب خلقه حریت نمون ومعدلت آموز ،
بروج تار استبدادی ایچون محراق طاقتسوز .
بتون یاد بلند قدرتیله کلدی اون تموز !
بوکون هرجبهه بر مهر ازلدر منعکس وجدان ،
بوکون هر قلبه جاری اجلای رحمت یزدان .

بتون ملتلرك تاریخ تابان سرورنده
تشعشع ایدر ایاب وار ر . ... ظهورنده
او کوسر پرلار اوکارك ... امواج نورنده ،
جهانلر برق اوردو انسانلرك قلب غرورنده ،
طولار ... حیاته بیلدیرمدن جانلی بر آهنك ،
اوردور وجه قصابه آسماندن شانلی بر تیرنك! [۱]

بو ملت الی عصرك ازدحام اضطرابیله ،
بو ملت قلب مجروحیله وجدان خرابیله
بوملت انجم امید روحك اغترابیله
یاشاردی انجق آفاقنده حریت سرابیله !
سرب آینهٔ حق بار انوار شروف اولدی .
بتون [illegible] کوکلردن ... لر طولدی .

---

[۱] برنك مشهور ... وسمجر مصدردن ... و رسم معنالرینده کلیر . بوراده مطابع رسم مصدری مقصوددر .

نه شروتك اصطرابندن نه عربك اعتراضندن .
نه خلقك آه وزارندن نه ظلمك احترازندن ،
نه ملكك بارى بر مغرور وشيان انقراضندن ،
نه حق قهر حقك بر ظهور خدشه سازندن
بر امید رها مفقود ایکن فکر سلامتده ،
بو اون تموز آچلدى رایت اقبال ملتده .

بو اون تموزه اولاد وطن جان ویرسه شایاندر
که هر بر لمعه سندن بر ضیای حق خروشاندر ؛
بو اون تموزده ارواح شهیدان خاکه ریزاندر
که هر ترشده بر کل ـ نجم حریت نمایاندر !
شعله‌لر ، خنده‌لر ، انوار وارواح انیس ـ حار
طوتدر آفاق سعدآهنك اولور اجناح انجم‌بار !

فضالك الك مخوف الك دوزخى بر قعر تارنده ،
بتون افكار نورك برج تار انكـارنده ،
شیاطین سیاهك خونه مستغرق دیرسه .
بربدك قالى قویدده . هلا كونك صبارده
دیكلمش قالمش اورنك عقور دیو اسـتبداد
یووارلاندى ، بو كون‌غیابه‌دوشدى....تا ابدبرباد!

سن ای روز مبجل ! چهرهٔ تابندهٔ تاریخ
که هر آن سرورك بر مؤبد خندهٔ تاریخ'...
سن ای آن موقر! انجلای زندهٔ تاریخ
که هر تعبیر حالك نص روح آیندهٔ تاریخ'...
بخت الواح زرنکارنك حسن احتشامکله
طولان قدس وطن اعصاره عمر ابد غرامکله!

شو سنجاقلر که اولمش هپ شواهقدن نکاه آرا ،
برر امید آتی - بال وماضی - چهره‌در کویا ؛
درخشان بر جمال معنوی هر رایت حمرا
که تا فخر ازلدن مظهر قدسیت مولی !
بو سنجاقلر شهیدان غزانك نور روحندن
ترهر ایلمش کلخنده‌لردر انجلا ریزان .

بو سنجاقلر که تاریخ غرور وفخر ملتدن
قوپان یاقوت رنك اوراق مجددر شهادتدن .
بو سنجاقلرده تابان چهرهٔ مستقبل روشن :
هلال ونجمه‌ر هر سنجاغك قوینده روح اوکن .
بو سنجاقلر که فیض شوق ملتدن جوشیده‌در ،
عروق روحدن آقمش . صاف ایلمش قاندر !

ناصل بو بیکران عمان شوخ ـ امواجی بر مهتاب
دوکوب ایلرسه ازهار ضیاداریله زورین تاب ،
بوکون انظار ملتدن خروشان روح تجدت‌یاب
سمای قلب وفکری اویله ایلر غرق آب وتاب :

صدلر ـ حمدلر ، جاندن قوپان علوی مسرتلر
کتابیش در اطراق سپهر اولمقده‌در یکسر !

مراد اولمك برج شهادت شان عنوانی ،
معظم فاتحك آفاقه حاکم فکر تابانی ،
سلیمك صفحهٔ اهرامه عاکس جبههٔ شانی،
سلیمانك سماوات غزا رونقلی عمانی

طولار انظار دنیایه بویومك نور هورندن ،
بو فیض ملتك محشر قدر علوی ظهورندن !

« نه‌افسونکار ایمشسك آه ای دیدار حریت ! »
بیکده زار زار ظلمت اعصار ایکن ملت ،
بوکون پیشکده اولمش بر ظهورکدن فضا جنت،
نجوم لاتناهی التماعنك سمك الت !

« کمال ملك تربیه برلهٔ‌دولت خورشید چهره‌کدن:
اونك علوی غروب زار وحدانیه طوغدك سن!
١٠ تموز سنه ٣٢٦

علی اکرم

١٠ تموز ....

اوچ سنه‌دن عبارت . فقط سهل‌الضبط . غايت ساده و بزم ايچون ارتق زياده‌سيله مونس خاطر اولان بو تركيب طمعت مدلول علويسنده‌كی شمول مطلق تأمله وقف فكر و وجدان ايتديكم هرزمان روحمده ، قلبمده بيعين يقين وجود بولان حسّی . ولو قسماً اولسون . حق تعريف و توصيفدن دائما عاجز قالەجغم !

ياربی ! نه قدر چوق ييللردنبری بو ١٠ تموز تأثرهٔ حسيله يانوب قاورولوردق ! ملتك برات حريت و نجاتی ، مملكتك بحث سلامت و سعادتی . دولتك لواء نوز و ظفرتی . الحاصل بوتون عثمانليلق عالمنك منشور حيات و بقاسی حريم ازل ... كيزلنده صاقلايان بو مبارك كونك انفلاق صباحنی نه آرامسوز بر انتظار ايله بكلوردق !

وطن و ملت خائنی بر كروه ادانيدن باشقه اوتوز ميليون عثمانلی ايچنده فرد يوقدی‌كه هر كون بيك درلو آلام ايله صيقلوب ازيلمش . يوركنده بو مقدس كونك سودی وصالی كيزلی ، آشكار نه‌كار اوبالسون !.. كابوسلی ويقولرمزده ، اشكنجەلی انديشەلرمزده رؤيالرمزی تلطيف ، خوليالرمزی تنوير ايدن هپ او ايدی .

داهيهٔ استبدادك هر كون ، هر ساعت ايقاعندن اوصانمق آكيرمديكی شنيع و قبايحدن اولەرق سوكيلی اولادينك اللری ، قوللری اوەسندن آلنوب قاراكلق زندانلره آتلمش عائله پدرلرينك ، بابالرينه حسرت قالمش محكوم سعادت معصوملرينك ، كيمسه‌سز اكدن . بيچارەلكدن طولانی اجلدن استمداد ايدر آچ ، چپلاق طوللرك . ناموسلری ظلم ايله حقيری عصب اولنمش . عرض و مال و جانلرينه رحمه‌لر آچلمش مجروح حادث . هپ بونلر ، بوزبيكلرجه . حتی ملیونلرجه معدورين و مظلومينك آه و انينلرنده . اعلانلرنده : هله او مسكين معصوملرك عصيانه ترنمنده ايشته بو ١٠ تموزك موسيقی دلسوزی هنراز بر طوريردی :

نهايت . لله‌الحمد شكر ونشكر بو مبارك كونك طلوعی ١٣٢٤ سنهٔ ميمنه‌سی ايچون مقدر ايمش ، طوغدی . جهان انسانيتی شعشعهٔ فيوضنه غرق ايتدی .

بو . اوچنجی سنهٔ دوريه‌سيدر كه بو عيد بلند ملیّی ، شنلكلر . مسرتلره استقبال ايدوب سلاملايورز . غرور و شكور اولان ... بو توفيقی احسان ايديركنده‌ن حضرت رب‌العالمينه رجا و كرمندن اميد ايدرز كه شو صورتله نائل مرام اولان مسعود عثمانليلر بو ١٠ تموزك ورودينی الی الابد بويله شوق ايله ، هيجان ايله ، افتخار ايله ، شكران ايله قارشيلايەجقدر .

فقط هيچ بر وقت اونوتمايەجقدر كه . كندركاهنده‌كی خس و خاشاك موانعی برطرف ايدرك مشی و حركتنی تشجيع و تسريع ايدن مجاهدين حريت بولونمسه‌يدی مراحمنده‌كی ... انوار ديدارندن آفاق وطن ، احتمال كه دها برچوق سنەلر مهجور قاليردی .

ايشته بونك ايچون ١٠ تموز روز فيروزينی هر سنه مديد و شديد آلقيشلر ايله سلاملاركن اونك اقبالنه ... سهولت و سرعتله ... باشلرنده بدل بارئ همت و حميت ييوران ابطال مجاهدين محترمەنك نام بلند حميت و جانسپارانه‌لرينه خالص ، اك لايق ثنا و دعا و شكراندن مركب بر دستهٔ ازهار تقديمنه باشقەجه اكتساب فخر و مسرت ايدرز .

رجائی زاده
اكرم

۱۰ تموز تحسستندن :

حق حریت وحاکمیت

حریت ، استقباله طوغرو آچیلمش بر قاپیدرکه ، یاشامغه لایق ملتلر مطلقا اورادن کچرلر ..

حق حاکمیت ، (ملتك) در .. زواللی بشریت ، بوحقیقتی ادراك ، بوحق استرداد ایدنجه‌یه قدر نه‌لر چکدی !.

انسانلرك جانی ، عرضی ، مالی ایچلرندن بر طاقمنك بازیچهٔ احتراص و آمالی . متغلب ، متحکم کیم ایسه ، (حقوق) ده آنك ، یالکز آنك خادم سعادت حالی ایدی ..

(قوی) نك حق ، ممتاز بر حق دکلی ایدی ؟ !.

قوتی الده کچیره‌نلر دیانت نامنه ، سیاست نامنه ، ریاست نامنه انسانلره ایتمدك اذا ، دنیاده یاپمدق جفامی براقدیلر ؟. شبهه‌سز ، (حکومت وحاکمیت) قوینك حقیدر ؛ اما ، قوت نره‌ده ، حاکم ومحکوم کیمدر ، تابع ومتبوع نه‌دیمکدر ؟ بونی کیم بیلیور ، کیم دوشونیور ایدی !

حکیم قدیم (آرسطو) دن بری ، حکمای دهرك اعمال فکر ونظر ایلدکلری حق حاکمیت مسئله‌سی ، وبونك جهت عائدیتی یاقین زمانلره قدر ، کتلهٔ بشریه‌نك مجهولی قالمش ، طالعك برجلوهٔ ظالمانه‌سی ایله ، جهان آدمیتده حق یرینه ناحق حکمران اوله‌رق جور واعتساف مؤلم شکللر ، نهایتسز وسعتلر آلمشدر ..

اوت ، تاریخ بشریت ، عصرلرله دوام ایتمش اولان (استبداد وبیداد) لك خونین وحزن آکین الواح سیاهندن عبارتدر . مظلوملر تحمل ایتدکجه ، ظالملر ظلمی آرتیرمشلر ، ظلمه عصیان ایدن فطرت حره اربابنی (آهنین وآتش) له تهدید واذای و آزاری ینه تنویع وتشدید ایتمشلردر .

بارکران استبدادی ، انسانلر نیجه زمانلره

دوش تحملارنده طاشیدیلر ، (حر) یارادلدقلری حالده (اسیر) اوله‌رق یاشادیلر ..

ترلالرده حار بر کونشك آلتنده چالیشمقده. فقط محصولات سعی وعملارینی کندیلرینه ، عائله‌لرینه دکل ، رئیسلره ، مستبدلره ، پرنسلره اعطا ایله قدر وقفه ایچنده یاشامغه مجبور ، باشقه‌لرینك حظوظاتنی تأمینه ، باشقه‌لرینك سعادت حیاتیه‌سنی تربیه‌یه محکوم بولوندقلری، سعادت پرینه سفالته قانع وقائل اولدوقلری حالده ودیعةالله اولان (جان) لرندن بیله امین اوله‌مدیلر .. تعرضاتدن امان بوله‌مدیلر ..

بلا سبب آچ ، صوسز براقیلیرلر، ناحق یره زندانلره ، محبسلره ، منفالره آتیلیرلر ، کیف ایچون آصیلیرلر ، مدهش و وحشیانه اشکنجه‌لرله اتلاف اولونورلر .. خلقة" هر حقه مالك ، سیاسة" هر حقدن محروم ، عصرلرله بوحیاته محکوم بر زواللی سورو !. حکومت غلبه‌نك ، غلبه قوتك ، قوت کثرتك مخصوصاتندن ایکن ، مستبدلرك میلیونلرجه خلقدن مرکب اولان ملتلری بویله عصرلرله محکوم‌مظالم ، یعنی (قلیت) لك آمال واحتراصاتنه (اکثریت) ی تابع وخادم ایتمه‌سی ، حقیقته قارشی نه آجی براستهزا ، حقه قارشی‌نه آجیق بر تجاوزدر !. طالع بشرك غریب برتجلیسیدر ..

بصر بصیرتی ، عمای غفلت وجهالت ایله پرده‌دار اولان بشریت ، حقیقتك اشعهٔ نجات آورینی کوره‌مز ، کندیسنه مقدر اولان سعادت حیاتیه‌یه ایره‌مز ایکن ، حکمت عتیقه‌دن

استاره ایدن اون سکزنجی قرن میلادی حکماسی ، سماده‌کی انجم فروزان کبی ، مظلم ، کثیف بلوطلر ایچندن بیك مشکلات ایله صیریلوب‌قورتلدیلر .. بشریتك شاهراه‌افکارینی شعلهٔ حقیقتله تنویر ایتدیلر . . فرانسه‌ده (اختلال کبیر) ی معناً استحضار ایدنلر آنسیقلوپدیستلر ، (دالامبر) لر ، (دیدرو)لر، (روسو) لر ، (مونتسکیو) لر ، (وولتر)لردر. چالیشدیلر ،اوغراشدیلر .. یازدیلر، سویلدیلر.. کوردیلر کوستردیلر . اذهان عامه‌یی ادراك حقایقدن منع ایدن ظلمت اباطیلی طاغیته بیلدیلر ..

بلند ورخشان بوسیالر ، بویوك دهالر ، عالم انسانیتده یکی دور ایچون (استاد اول) وظیفه‌سنی ایفا ایتمشلردر .

حقوق طبیعیهٔ انسانیه‌یی ، اشکال دولیه واجتماعیه‌یی توضیح وتشریح ، نهالان افکاره (حق حریت) ی قلم آشیسی ایله تلقیح ایتدیلر.. فکر حریت وحکم ملیتك مربیٔ صاحب کمالی اولان بو اوچ ذات یالکنز فرانسزلر دکل ، بوتون جهان عرفان مدیون شکرانلدر .

وولترك ضیای دهاسی اون سکزنجی عصری طولدیرییور . ژان ژاق روسو ، حریتك همان مجهولاتدن اولدیغی برزمانده ، (مقاولهٔ اجتماعیه) نامنده‌کی اثر مشهورینه (انسان حر اوله‌رق طوغار .) جمله‌سیله باشلایور .. اقوالی دها آغیر ، پك متین وقیمتدار اولان مونتسکیونك (روح القوانین) ی نظریات اجتماعیه وحقوقیه‌ده دستور اعظم اولان انافس آثار مخلده‌دندر . [۱]

[۱] معلم محترم علی شهـز افندی مرحوم ، (روح القوانین بیك اثره معادلدر .) دیر ایدی ..

عثمانلی تاریخ انقلابنك اك بیوك سیمالرندن

بیوك رشید پاشا مرحوم

Réchid Pacha, un des plus grands héros de l'Histoire de la regénération Ottomane.

بو عالی همت ذکالر ، نجهٔ ذکالری اویاندیرمش ، ملتلر حقوقنی بونلرك ارشاداتیله اکلامش ، ذهنلرده اسکی عطالت وظلمت یرینه یکی بر انتباه وفعالیت حاصل اولمشدر ..

فرانسه‌ده انقلاب کبیر ایله بوندن تام یوز یکرمی برسنه اول تأسس ایدن حاکمیت ملیه‌نك برات بلند قیمتی ، حریت بشریه‌نك الك عالی حجتی اولان (حقوق بشریه اعلاننامه‌سی) ، بو ابدی‌الاشتهار دهات فکر وقلمك ، افکار زمانه‌یه آتدقلری تخم استقلالك ثمرهٔ نامیه‌سیدر .

غلیان حس ملی ایله اهالینك مشهور (باستیل) حبسخانه‌سنه هجوملری یارسده آزادکی ملینك یوم اعلانیدرکه ۱٤ تموز ۱۷۸۹ تاریخنده واقع اولوب ، فرانسزلرك هر سنه تجلیات فائقه ایله استقبال ایتدکاری عید اعظم ملی وسیاسیلریدر .

(تاریخ بر تکرردن عبارتدر) سوزی ، عالی بر حقیقتی متضمندر . قوت حکومتك افراط تمرکزندن عبارت اولان استبداد ، هانکی مملکتده اشتداد ایتمش ایسه مطلقا عصیان واختلاله بادی اولمشدر . جنك وجدال کبی ، عصیان واختلالده ، هر وقت حاکمیت وحکومتك استحصال مقصدینه دالدر . ملتلر حسن اداره اولونمق ایسترلر .. اویانان حقوقنی اکلایان انسانلر ، ظلمه تحمل ایتمزلر ..

هیئت حکومت ، ملتك تفویض امور ایتمش اولدیغی بر هیئت وکالتدر . مشروطیتك اساسی اولان (تفریق قوا) نظریه‌سنی داهیٔ دهر مونتسکیو میدانه چیقارمشدر .

(حاکمیت) بر جمعیتده (امر ونهی) ایتمك صلاحیتی‌درکه دولتك حائز اولدیغی حقوقك هیئت مجموعه‌سیدر .

دولت وملت ، اصلده وغایه‌ده متحد اولان بر (شخص معنوی) در . حاکمیتك جهت عائدیته دائر برچوق نظریات سرد اولونمشدر . (حاکمیت ملیه) فکرینی ایلری سورن روسودر ، بو اصله کوره حاکمیت ارادهٔ عمومیهٔ ملیه دیمکدرکه (قانون) بونك شکل ظاهریسیدر .

(حریت) انسانلرك حقی اولدیغی کبی ، حاکمیتده ملتلرك حقیدر . قوای ثلثه (قوهٔ قانونیه) ، (قوهٔ عدلیه) ، (قوهٔ اجرائیه) در . بونلر مستقل ، فقط قوای سائره ، قوهٔ قانونیه‌یه قارشی مسئولدر . چونکه قوهٔ قانونیه هیئت عمومیهٔ ملیه‌نك طوغریدن طوغری‌یه حق و[illegible] حائز [illegible] .

[illegible] ، [illegible] نك اجرا اولونوب اولونمدیغنی (وکلاسی) وساطتیله مراقبه ایدر .. بوتون بو نظریات افکار حکمادن مقتبسدر ، فقط قواعد معینه شکلنه کیرمشدر .

بونلردن مقصد ، (حسن اداره) نك ، حسن اداره‌دن مقصد ایسه (سعادت عمومیهٔ اجتماعیه) نك تأمینی‌در .

حسن اداره ایله استبداد ، نوعما تضاددر ، ادارهٔ کیفیه‌ده انتظام وعدالت زائل ، چونکه (لایسئل) اولان هر حکومت احتراصاته [illegible] ..

عالم اسلامك محترم و مقدس خليفه‌سی و بتون عثمانليلرك سوكيلی و مبجل باباسی
مشروطيت پرور پادشاهمز
سلطان محمد خان خامس حضرتلری

S. M. I. Sultan Mehmed V, Père adoré de tous les Ottomans, Calife honoré du monde mahométan.

فوطو : آپوللون

Photo Apollon

بيوك بر صفحهٔ تاريخمزك ابدى بر اكليل حميت و شهامتى

محمود شوكت پاشا

Mahmoud Chevket Pacha Immortelle gloire de l'Empire Ottoman

افكار بشريەنك ظنون باطلەدن صيرلديغى، مدنيتاتە مظهر اولديغى يرلردە ومدنى ملتلردە حكومت مستبدە پايدار اولەماز. اوياپق هيچ بر ملت تصور اولونەمازكە مقدراتنى كيف مايشاء ادارە ايتمك ايستەينلرە بلا پروا تسليمە راضى اولسون ..

(حريت) استقبالە طوغرى آچيلامش بر قاپيدركە ياشامغە لايق هر ملت مطلقا اورادن كچەجكدر .

(مشروطيت) ، ملتلە ، مقدراتنى ادارەيە توكيل ايلديكى هيئت آرەسندە بر مقاولەيى متضمندر . بو مقاولەنك شكل محررى (قانون اساسى) در .

اختلال ، مظالمك جلب ایلدیکی برحالدر. ظلمدن شکوی ایدن ملتلر، فریادلرینی اسماعدن مأیوس اولونجه بالطبع عصیان ایدرلر وطریق اختلاله کیدرلر .

بو حرکت، ملتلرك قوهٔ حیاتیه سنه ، وامید استقباله دال اولان دعوای استقلالی اقامه ایتمه لری دیمکدر .

ظلمه قارشی عصیان ، حق حریت و حاکمیتی اعلان دیمکدر که تنورات فکریه یه وابسته در. بو وظیفه ، صنف متفکرك وظیفه سیدر که ادبا وحکما صنفیدر . حرکت اختلالیه ، حرکت ادبیه نك نتیجه سیدر . فرانسه ده اولدیغی کبی بزده ده بویله اولمشدر.. انسانلر حقوق طبیعه لرینی ادراك ایدنجه آنی استرداد ایچون ده اتحاد واشتراك ایدرلر .. بزده فکر حریتك ایلك ناشرلری اولان ادیبلر (شناسی) لر ، (ضیا) لر، (کمال) لر ایدی . (قانون اساسی) نك تأسیسنه بر عزم حیدرانه ایله چالیشان بویوك وطن پرور (مدحت پاشا) ایدی . تنور ایتدیلر ، تنویر ایتدیلر . عاشق حریت اولان کمال بك مرحوم، بو ملتی انتباهه دعوتده پك بویوك بر تأثیر ادبی وسیاسی اجرا ایتمشدر .

فرانسه ده مونتسکیولرك ، روسولرك یاپدقلرینی بو معظم دهالر بزده برعصر صوکره یاپمغه چالیشمشلر ایدی ..

ایلك کنج ترکلرك آثار مساعیسی ایله استحصال اولونان حریت، دور حمیدده برعارضهٔ مدهشه یه اوغرادی ؛ اشنع براستبداده منقلب اولدی. بونك علتی نه ایدی! حریت مستحصله، شرائط طبیعیه سنی حائز دکل ایدی. ملت ، تماماً اویانمامش ، حاکمیت ملیه قان بهاسنه آلنمامش ایدی !..

اوتوز اوچ سنه چکیلن استبداد (فکر حریتك ، کتلهٔ کلیهٔ ملیه جه لایقیله ادراك ومحافظه سی ایچون اتحاد واشتراك اولونمامه سی) نتیجه سی دکلی ایدی ؟..

فقط ، ملت چکه چکه اوصاندی، حوصلهٔ تحملی طارالدی. پرده ادبیاتك ذهنلره صاچدیغی تخم تکامل ، محصولاتنی ایثار ایده جك قدر زمان بولمش، میوهٔ ملی کماله ایرمش (اولمش) ایدی . خاقان سابقك، هرحکمدار استبدادکار کبی (آهنین و آتش) له محو ایتمکه چالیشدیغی استعداد ملی ، کیزلی ، فقط متمادی برصورتده انکشاف ایدییور ، طوفان مظالمله سوندیرلمك ایستنیلن ضیای حقیقت ، اویانیق فکرلره شورادن بورادن نفوذ ایله یور .. تضییقات آرتدقجه شکایتده ایلریله یور ایدی .

(برشی ضیق اولونجه متسع اولور) فحواسنجه نهایت آتش اختلال ، همت وطن پروران ایله اشعال ایدلدی ..

اوت، غذای حریتك ملتلر ایچون نه جانبخش، نه سعادت آور برغدا ؛ دوای مشروطیتك (مرد مریض) ی تهلکهٔ موتدن استخلاص ایده جك یکانه دوا اولدیغنی بوسفر ملت ، هله نور معارفله متنور اولان شبان ملت تماماً اکلامش ، بر (جمعیت مبجله) نك اقدامات مکبهٔ وطن پرورانه سی ایله استبداده قارشی نفرت ، (اتحاد) ه میل ومحبت ، (ترقی) یه

۱۰ تموزك بيوك و فداكار قهرمانى

ملتى حضيض انقراضدن قورتاران مجاهد ابد شرف

نيازى بك

Le grand héros du 10 Juillet, NIAZI BEY qui sauva la patrie du labyrinthe de terreur et de décadence.

رغبت حسلری پك زیاده آرتمش ایدی .

ملت محترمهٔ عثمانیه‌یی، سنه‌لردن بری اسیر قهر غداری اولدیغی استبداد وبیداددن تخلیص ایچون ، هردرلو مهالکی کوزه آله‌رق کمال ثبات ومتانتله چالیشان کزیدکان ارباب حمیت میاننده ملکیه‌دن (احمد رضا و طلعت) وعسکریه‌دن (نیازی وانور) بکلرك مجاهدات وطن پرورانه ، وخدمات فداکارانه‌سی بالخاصه سزاوار تذکاردرکه ؛ یالکز ملق دوشونن ، یالکز وطن ایچون یاشایان بو مجاهدان جدی همتانك نام حماست انساملری تاریخ تجدد عثمانیده (منجیٔ ملت ومملکت) عنوانی آلتنده یازیله‌جق ، ونسل حاضر کبی، انسال آتیه‌ده بو بویوك فکرلی ، بویوك یوره‌کلی ، ومن قبل الرحمن موفقیتلی کزیده وطن قهرمانلرینه ابدیاً مدیون شکران اوله‌جقدر ..

❦

حمیت حقیقیهٔ وطنیه اربابنك مساعیٔ جانسپارانه‌سی ایله‌اله کچیروب برنشوهٔ مسعودانه ایله ۱۰ تموز ۱۳۲٤ تاریخنده حرارتلی ، شطارتلی آلقشلادیغمز نعمت دلآرام حریتی ۳۱ مارت ۳۲۵ ده آز قالدی المزدن قاچیره‌جق ایدك .

۳۱ مارت وقعه‌سی منافع صحیحه‌سندن غافل ، دها طوغریسی احتراصات خائنانه اربابی طرفلرندن مغفل اولان برقسم خلقك — بشریتك قابل عفو اولمادن جمله جرائمندن اولدیغی اوزره — کندیسنه ایسلك ایدنلره مخالفتی دیمکدرکه بونی یوکسکدن محاکمه ایدنلره ظلمت جهلك نورمعرفته اقتحامنه شبیه یدرلر. اما ، آفتاب ، ستر سحاب ایله احتجاب ایتمز، ایتسه‌ده پك موقتدر ..

وقعهٔ ارتجاعیه، قیمت حریتی مقدر اولان صنف منور طرفندن بر نفرت الیمه ایله تلقی اولوندی .. نه‌دیمك ؟ . بونجه مساعی بوشه‌می کیده‌جك ، ملت ینه ظلم وجفامی چکه‌جك ایدی ؟ . بو ، قابلمی ایدی ؟ . بوکا (الله) راضیمی ایدی؟. حاشا.. مشیت الٓهیه، بوملتی آرتق نائل مسعدت ایتمك صورتنده تجلیاب اولمش ایدی ..

خلاصکاران وطنك سربلندی اولان (محمود شوکت پاشا) وظهیری (شانلی عثمانلی اردوسنك) عزم مجاهدانه‌سی ایله، ۱۰ تموزده‌کی نقصان، ۱٤ نیسان ۳۲۵ ده اکمال، یعنی حریت وحاکمیت ملیه‌یه بروجه قاعده : (قان بهاسنه) اوله‌رق تأمین استقبال اولوندی.. بوسفرملت، حریت ومشروطیته مربوطیت قویهٔ قلبیه ایله (علاقه) پیدا ایتدی ؛ آنی جانندن زیاده سودی .. سومکده .. وسوه‌جکدر . . ابدیاً محافظه ایده‌جکدر .

بوکون ، حقوق ملیه وانسانیه‌سنی تماماً مدرك اولان پیرو وجوان ، رجال ونسوان ، بوتون عثمانیان کمال بی‌همال ایله برابر :

نه‌افسونکار ایمشسك آه ای دیدار حریت !
اسیر عشقك اولدق کرچه قورتولدق اسارتدن.

نشیده‌سنی مسرتله تکرار ایدییور ...

ساقز ۱۰ تموز ۱۳۲٦

احمد ماجد

۱۰ تموزك بیوك و فداكار قهرمانی

سیف جلادت و حمیتیله ملتك حق و حاكمیتی یوكسلدن مجدد ابد شرف

اتور بك

Le grand héros du 10 Juillet, ENVER BEY qui retira la Turquie de l'hypogée d'affres et de désespoir

فكر انقلاب و انقلابات

بشرك هرهانكی بر ساحه‌ده‌كی انقلاباتی تاریخنی یازمق، تاریخ بشرك او ساحه‌یه متعلق بوتون تاریخنی ازسرنو یازمق دیمكدر. مثلا انقلابات اقتصادیه تاریخی بشرك بوتون صفحات تكاملیهٔ اقتصادیه‌سنی احتوا ایدر، بین الاعصار افكار بشریه‌ده قصدًا متعلق اوله‌رق حصوله كلن تحولات، بو تحولاتی ایجاب ایتدیرن روابط و مناسبات اقتصادیه بو صفحات تكاملیه‌ده هپ منظور اولور؛ انقلابات موسیقیه تاریخی بشرك مبادئ خلقتندن بری نغمات موسیقیه‌نك وقت وقت اجرا ایتدیكی تبدلاتی، ذوق و حسیات موسیقیه‌نك تكاملی نسبتنده بو نغماتی سمعی اوقشایه‌جق، روحی اعلا ایده‌جك بر طرزده افاده ایچون آلات موسیقیه‌جه، مقامات موسیقیه‌جه وقوعه كلن تحولاتی، الحاصل بوتون موسیقی تاریخنی احتوا ایدر؛ انقلاب صنعیلر بشرك ادوار اولیهٔ خلقتندن برو احتیاجات اساسیه، مسكنیه ویا تزیینیه‌سی تسكین ایچون صنعتلك نوعنده، آلاتنده، طرز اجراسنده وقوعه كلن تحولاتی ـ یعنی بوتون تاریخ صنایعی استیعاب و اشمال ایدر؛ انقلاب سیاسیلر ایسه ملتلرك ساحهٔ سیاسیه‌دن دیكرینه انتقال، بر شكل سیاسیی هدم ایله دیكرینی احتیار ایچون صرف ایتدكلری مساعئ مادیه و فكریه‌نك محصله‌سی اولدیغی جهتله بونلری بوتون صفحات متعاقبه‌سیله، بوتون اولیات و سببیتیله تدقیق،

مقتدر و جسور مصری عسكریه‌مزدن و مجلس اعیان اعضاسندن فاروق زاده سامی پاشا

Le senateur Farouki Zade Sami Pacha, un des plus vaillants officiers de l'armée Ottomane

تحری، تفحص ایتمك بوتون تاریخ سیاست ملتی اوقومق دیمکدر.

چونکه بوتون وقایع اجتماعیه بربرلرینه آز چوق صیق رابطه‌لرله مربوطدر. یالکز بروقعه‌دکل، حتی برحادثهٔ اجتماعیه بیله [١] دیکر وقایع اجتماعیه‌نك بر سبب ومبدأنی تشکیل ایدر. عالم مادیده برذره محو ونابود اولمدیغی کبی عالم اجتماعیده‌ده بروقعه، برحادثه محو و نابود اولماز، سینهٔ اجتماعیده آزچوق مؤثر ومحسوس برایزبراقورایشته بوایزلر،

بو آثار تراکم ایده‌ایده بربرلرینه انضمام و التحاق ویا صورت صفره‌ده بربریله متابعتدار کبی کوروندکلری حقیقت حاده بربرلرینك شدتی تزیید ایده ایده جبههٔ اجتماعیه‌ده پك اساسلی ودرین تحولات ایقاع ایدرلر. مجرای اجتماعی بوتحولاتك، وقایع اجتماعیه‌نك نتیجه‌سی اولمق لازم کلن بو تبدلاتك حال طبیعیده جریانه حائل اولان برمانعه‌یه تصادف ایتدیکی، طبق قوای طبیعیه‌ده، جریان طبیعی ایله قوای حائله ومانعه آره‌سنده اولدیغی کبی، بوراده وقایع اجتماعیه‌نك تظاهر طبیعیسی ایله بوکا مقاوم اولان مخالف قوتلر آره‌سنده بر مصادمه بر جدال باشلار. بو جدالده‌احراز غلبه‌ایدن قوت، شمدی‌یه قدر پابرجا اولان شکل اجتماعیتی ... اولان یکی طرف ایسه، ایشته او وقت انقلاب حصول بولمش اولور. چونکه جبههٔ اجتماعیه‌ده اساسلی برتحول حصوله کلمش، اوشکل اجتماعی دوچار «انقلاب» اولمشدر.

وتوب بومطالعات کوستریورکه انقلاب احتیاجی تکامل اجتماعینك برشکل مخصوصیدر،

مجلس اعیان اعضای کرامندن عبدالحق نصوحی بك افندی

S. E. Abdül-Hak-Nasouhi Bey, Sénateur

[١] علوم طبیعیه‌ده موجود اولان «حادثات حکمیه» و «حادثات کیمویه» یه مقابل علوم اجتماعیه‌ده‌ده «حادثات اجتماعیه» و «وقایع اجتماعیه» نامیله وقایعی ایکی صنفه تصنیف ایدیورم. حادثات حکمیه، نصل جسم اوزرینه بر تحول و تأثیر متمادی اجرا ایتمیه‌رك آنی اوله‌رق تحصل ایدن وزائل اولان حادثه‌لر ایسه حادثات اجتماعیه‌ده سینهٔ اجتماعیه‌ده دواملی ومؤثر برایز براقیان احوال وافعال اجتماعیه‌در. حادثات کیمویه نصل جسم اوزرنده تحولات وتبدلات ... ایدن، حقیقت اوعناصرینی آنی دکل فقط دواملی تحولات متمادیه‌دن عبارت ... وقایع اجتماعیه دخی جمعیتك هرحالکی اوصاف وخصائصنده، افراد وعناصرنده تحولات ایقاعنه مستعد وتبدلات ابداع ایتمش اولان آثار وافعال اجتماعیه‌در.

حسین جاهد بك — استانبول
Husseïn Djahid Bey
Constantinople

دهشتلی منازعه‌لر تحدث ایدر: بومجادلاتك اکثریسی خونیندر. ایکی فکر طرفدارانك بربرلری علیهنده‌کی قیامی، موقع صاحبنك موقعنی محافظه‌یه، دیکر طرفك بونی موقعندن اخراج ایله یرینه تملك غیرت واقدامی مدید محاربه‌لر تولید ایدر، جمعیتك جریان طبیعیسی بوصره‌ده مختل اولمشدر؛ چونکه برتجاوز اجنبیدن تحفظه مصروف اوله‌جق اولان قوتلر یکدیکری علیهنده سوق ایدلمش، بربرینه قارشی مخاصم بر وضعیت آلمش اولور. ایشته بوحالته «اختلال» تسمیه اولنور.

فائق بك — ادرنه
Faik Bey Andrinople

بیلمم، بر مدتدنبری صو حریانیله محاط بر محیطده یاشادیغم، دها دون مریچ نهرینك مدهش بر طغیاننك شاهدی اولدیغم ایچونمیدر، اقوامك انقلاب حالتنی متهور صولرك جوش و خروشنه، بونلرك اختلالنی حال طبیعیده‌کی

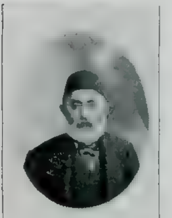

حاجی ضیا بك — ارضروم
Hadji Zia Bey Erzroum

جمعیتلر و بوتون افعال و آثار اجتماعیه ثابت وبرقرار دکل، بلکه هر آن تبدل و تحوله، خلاصه «انقلابات» معروضدر. بو تحولات مجرای طبیعیسنده وقوعه کلنجه: بونلره مانع اوله‌جق حائله تصادف ایتمیجه تقلبات وتبدلات واقعه حکمت اجتماعیه‌نك «تکامل»، تاریخك «انقلاب» دیدیکی شکلی اخذ ایدر. برقوهٔ مانعه‌یه چارپه‌رق آنکله وقوعه کلن مصادمه نتیجه‌سنده مستحصل ایسه «اختلال» نام مخصوصنی آلور.

∴

انقلابات سیاسیه وسیاسی شکل ایله مترافق اولان انقلابات دینیه چوق وقت حالت معتادده، مجرای طبیعیده جریان ایتمز. بو انقلابه مانع آنك جریانه حائل اوله‌جق قوتلرله تصادمندن مدید مجادله‌لر،

غایه ومقصد ونتیجه حاصله اعتباریله پك یقین بر مشابهت ارائه ایدرلر : هر ایکیسی‌ده حال طبیعی‌یی بولنجه‌یه قدر تخریبکار ویر تهور :

.:.

هر ملت تاریخی متعدد انقلابات ، آزچوق قانلی اختلالاته معروض بولمش ؛ طریق مدنیته داخل اولمیان وحشی اقوامده بیله آز چوق آثار انقلابیه آز چوق دهشتلی حرکات اختلالیه مشهود اولمقده‌در .

ابراهیم افندی — ارغنی
Ibrahim Eff. Ergani

رضا بك — اشقودره
Riza Bey — Ichcodra

اسماعیل صدقی بك — آیدین
Ismail Sidki Bey — Aidin

روش اجتماعیه‌نك گذرگاه طبیعیسی اولان انقلاباتی ، بالخاصه انقلابات سیاسیه‌یی مصلحانه ، یعنی حکمت اجتماعیه‌نك « تکامل » قانونی دائره‌سنده و تکاملك ایجابات ضروریه‌سی ولق وزره امرار ایدن اقوام ایچون نه سعادت!

جریانلرندن فرقلی بر جریان شدید اکتساب ایتدکلری زمان محیط عادیلرینی استیعاب ایده‌میه‌رك اطرافی تخریب ایدن سیلابه‌لرك طغیانه تشبیه ایدرم . ذاتاً حکمت لسانیه‌ده بو ایکی نوع مولداتك ، صو و بشر جمعیتلرینك ، حالت تهوریه‌سنه ، قیام متهیجه «طغیان» کلمهٔ مشترکه‌سنی استعمال ایتمشدر . وفی الحقیقه هر ایکیسی‌ده بو حالت فوق الطبیعیه‌لرنده جریانلرینه ، استقامتلرینه حائل اوله‌جق موانعی قوتلی ضربه‌لرله ، مؤثر هجوملرله تخریب و محو حصه‌صده عین شدتی استعمال ایدرلر ، وعین ضرورته تابع اولورلر . بونك هر دم متموج تصادف ایتدیکی معه‌لره قارشی متهور وانکلادیکی شکلیله اعصاب وحساسیتی متهیج اولان دیکرینك مصر به مقاومت آرزوسنه متمایل کتله‌لره قارشی رفع ایتدیکی آوز بر غیظ وحشونت

محترم مبعوثلرمز

Nos Députés

حافظ ابراهیم افندی — ایپك
Hafiz Ibrahim Eff. — Ipek

سلیمان سودی افندی — بایزید
Suleïman Soudi Eff
Béjazid

عارف بك — بتلیس
Arif Bey - Bitlis

عمر فوزی افندی — بروسه
Omer Fevzi Eff — Brousse

رفیقه‌سنه اولان سیاسی ویرنته ایله مربوط اولان اسوج و نوروجك تکاملی احتیاجلری بو رشته ایله ارتباط ایتمکه مساعد اولمدیغی ، دها طوغریسی بر مقدوله ایله سیاسةً عقد رابطهٔ ازدواج ایتمش اولان بو ایکی حکومت آره‌سنده‌کی مسائل داخلیه و منافع متضاده نتیجه‌سی حال ، همیشه غیر مساعد برشکل آلدیغی کبی دغدغه‌سزجه آیریلی ویرمدی ، بر طرفك آرزوی افتراقنی دیکر طرفك قبول و ترویج ایدی ویرمسی انقلابات سیاسیه‌نك « حلال » شکل مدهشنده تجلی ایتمه‌دن تحقق ایده‌بیلمسی خصوصنده عالم مدنیته کوزل بر نمونهٔ امتثال تشکیل ایتمشدر . عادتاً بیت بو انقلاب مصلحانه‌نی علوم اجتماعیه‌نك ترقی و تعممنه مدیوندر . اسوج رجال حکومتی نوروج فکر عمومیسی استیعاب ایدن آرزوی استقلالك اسباب اقتصادیه و ضروریه‌سی تقدیر ایتمه‌مش اولسه‌لر ایدی ، تاریخك بیکلرجه امثالی قید و ارائه ایتدیکی اوزره بو آرزویی جبر و قوت ایله کسر ایتمکه چالیشیر ، نوروج افکار عمومیه‌سی مصادف اولدیغی بو مانعه‌یی پارچه‌لامق ایچون درحال عصیان و اختلال حالنده طغیان ایدی ویرر ایدی .

انکلیزلرده بو ترنی متعاقب غالب و مظفر اولمغه رغماً مات

یوسف شتوان بك — بنغازی
Youssouf Chétvan Bey
Bengazi

مصطفی زکی افندی — بولی
Moustapha Zéki Eff
Boli

محترم مبعوثلرمز

Nos Députés

رضا الصلح بك بیروت
Riza-el-Soulh Bey
Beyrouth

عارف عصمت بك — بیغا
Arif Ismet Bey — Biga

طاغیه‌نك آرزوی طغیانی اوقشایه‌جق ، امل مشروعه‌سی ترویج ایده‌جك یولده تشکیلات سیاسیه قبول ایتمسی امکانیز رجال حکومتنك قوانین اجتماعیه‌یه وقوفلری سایه‌سنده میسر اولمشدر .

بو سطرلرك تاریخ انتشارنده ایکنجی سنهٔ دوریه‌سی ختام بوله‌جق اولان مشروطیت عثمانیه‌ده بر درجه‌یه قدر مصلحانه انقلابات سیاسیه‌دن معدوددر . واقعا مشروطیت یك قولای قولای استرداد ایدلمدی . فکر مشروطیت اوزونجه بر مدت مخالفته ؛ مانعه‌یه دوچار اولدی ، « فکر انقلاب » خفی بر صورتده اردو آره‌سنه نشر ایدلمك کبی حرکات خفیه‌دن باشقه حریت پیشداریلك بوتون قوتلرینی استصحاب ایدرك طاغه چکیلملری ، مناستر ، سلانیك وسیروزك « قانون اساسی اعلان ایدلدیکی صورتده استانبوله متوجهاً حرکت ایدیله‌جکی » یمین عهد ذاته تعرافلری . دها اول‌ده پارلایان بو لمعهٔ حریتی سوندورمك چالیشان بر هیچ کشی‌نك قتلی ... هپ آثار اختلال ایدی ؛ فقط یلدیز ادارهٔ مستبده‌سنك بو مطالب محقه و مشروعه‌یه قارشی سرفرو ایتمسی‌ده اختلالك اهمیتی تقدیر ایتمش و سائر مملکتلرده‌کی اختلالجولرك امثال سابقه‌سندن عبرتبین اولمش اولمسنه حمل ایدلمك اقتضا ایدر .

محترم مبعوثلرمز — Nos Députés

ایشته بومثاللر تکامل ویا انقلاب سیاسیده ده گتدکجه دیکر تکامل اجتماعیلر کبی مجرای طبیعیده جریان ایده‌جکنده، حرکات اختلالیه‌یه میدان ویرلمدن انقلابات سیاسیه‌نك حصولنه قارشی استقبال دیپلوماتلرینك سر فرو ایده‌جکلرینه، بو انقلاباتی اداره ایدن قوانین ضروریهٔ اجتماعیه‌یی تقدیر ایدن مغایر طرفك مجادلات بیهوده ایله سعلك دماغ ایله اشتغال اتیه‌جکنه بزی محق امیدلره دوشوریور. بو امیدلر بشریت مضطربه‌نك آتیء ظلمنی تنویر

صبری افندی — توقاد
Sabri Eff. Tokad

نائل بك — جانیك
Naïl Bey Djanık

آغوب بویاجیان افندی — تکفور طاغی
Agob Boyadjian Eff. Tékirda

ایدن شعاعات سلامت و نجاتدر: نه محارب، نه حرب و استیلا، نه تسلط، نه سلطنت، نه شقا، نه شکایت، نه قهر استبداد...»

***

انقلابات سیاسیه صورت تحدثلری اعتباریله، بوتون وقایع اجتماعیه کبی، محتاج تدقیقدر. وقایع معظمهٔ تاریخیه‌نك بر شکل ظاهریسی، بر ده حکمت تاریخیه‌سی، فلسفهٔ سببیه‌سی بولندیغی کبی انقلابات سیاسیه ده، تاریخه منصب اوله‌جق وقایع اجتماعیه اولدقلری جهتله، بونلرك ده بر فلسفهٔ حدوثی وحکمت تحصلی ایله بر ده شکل وسبب ظاهریلری واردر.

فی الحقیقه انقلابات سیاسیه صرف طراقه انگیز اولدقلری وقعه اعتباریله تدقیق ایدیلنجه بونلر او وقعه‌نك علتك اثر صنعی ظن اولنور.

Nos Députés — محترم مبعوثلرمز

تاریخ بویوك ذاتلرك ، موقع اقتدارده ویا یوكسك بر سویهٔ اجتماعیه‌ده بولانلرك اثر صنعی اوله‌رق متحدث بر چوق انقلابات، اختلالات كوستردیكی كی صورت ظاهره‌ده اهمیتسز، موقع اجتماعیلری صوك درجه وضیع آدملرك اثریله وجوده كلمش انقلابات و اختلالاتده قیدایدر. چین، روماویونانستان تاریخلرندن باشلایه‌رق بوتون تاریخ اقوام محایفنده بر حكمداره قارشی سرای اركاننك ، ویا كبرای دولتدن برقاچنك اتفاقیله وجوده كلمش انقلابات

اسمنده بر دمیرجینك اثری اوله‌رق تحصل ایتمش بر انقلاب سیاسی ؛ سلطان بایزید حمامی دلاكلرندن ناچیز بر فردك فریادی اوزرینه تحصل ایتمش دیكر بر وقعهٔ انقلابیهٔ سیاسیه ارائه ایدیور .

حالبوكه بوراده نه كاوه ، نه دلاك مهم بر انقلاب سیاسی ایقاع ایده‌جك قدرت وموقعده دكلدر . و حقیقت حالده‌ده بونلر بو انقلاباتی ایقاع ایتمش دكللر در . زمانه یننك روح اجتماعیسی انقلابی ایجاب ایتدیرن حاله تحمل ایده‌میه‌جك

طه افندی حكاری
Taha Eff. -- Hakiari

امری زاده بها بك — حلب
Emri Zadé Baha Bey Alep

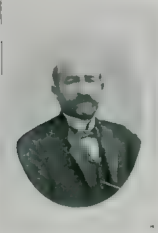

آرتین افندی حلب
Artin Eff Alep

سیاسیه . قانلی اختلالر اوقونور . دیكر طرفدن مثلا « ضحاكك استبدادینه ، مظالمه قارشی رفع آوازهٔ عصیان ایدن « كاوه »

مرتبه‌یه واصل واحداوفق رسبب ، اهمیتسز رحادثه آنش اختلالك آلولنمسنه كفایت ایدییور. ایران ضحاكك مظالمندن بیزار ایدی ؛

محترم مبعوثلرمز — Nos Députés

ایرانیلر - اوروپه بوکنهن مار استبداد آرتق تحملفرسا بر مرتبه‌یه واصل ومش . سرشار مصنعه طوتلیشیدی . الك ایچون بو بحران عصبی ایله تهییج ایدن کاودمك کبرلی دمرجی اوکلکی آلتنه بیکارجه خلق متنکرانه طوپلاندی . بو صـورتله مهیب ، مؤثر ، اختلال انقاعنه مستعد رقوت تحصل ایتدی .. استانبوللیلر وبوتون عثمانلیلر داماد ابراهیم پاشانك اسراف وسفاهتندن بزار اولمشلر ایدی . طراقه جنك وجدال ایله ائتلاف ایدن قولاقره بردرلو آواز مستانه خوش کلیوردی ، دولتك شوکت وشانه تمامه بر حربك بوهای

رضا بك — درامه
Riza Bey — Drama

آکاه بك — درامه
Aguiah Bey — Drama

وهوی رقص وطرب آرهسنده منسی و متروك قالمی افکار عمومیه‌ده زمانك ادارهٔ حاضره یه قارشو درین بر غبط و خصومت تولید یتمشیدی . سـلطان بایزید حمامی دلاکی سـوقاغه فیرلادیغی زمان . سیئات اداره‌یه متعلق اوله‌رق بر آز اول ایشتدیکی سـوزلری دها تفصیلاتیله ایشتمش . وقایعی بالذات کورمش بیکارجه هم‌ـحس وهم‌ـوجدان خلق بولدی ، حکمت اجتماعیه‌نك «ازدحام» foule تعبیر ایتدیکی بر کتله تشـکل ایتمك ایچون اسـباب موجود ایدی ، وایشـته بر صاحب تاج وتخته معادل قدرت ونفوذه مالك بر وزیر معظمی دویره‌جك درجه‌ده قوتلی بر کتله اختلال معهودی یقاع ایده‌بیله‌جك درجه‌ده حائز متانت اولدی ...

فوزی بك دیاربکر
Fevzi Bey Diarbekir

انقلابات سیاسیه‌نك بر شکلیده اولمك بر زمنده‌کی حال معتدن‌با استفاده اعلان تحکم ایدن جباره‌نك ضربهٔ استبدادیه‌سیله تشکل ایدن صـورتدر : یونان وروما تاریخلری بونك پك چوق امثالنی ارائه ایدرلر ، ناپولیونده بویله بر انقلاب ایقاع ایتمشیدی . انقلابات سیاسیه‌نك سبب حدوثنه کلنجه : سیاسی انقلابات وبونلرك مصاً منجر اولدیغی قانلی اختلالات بشرك دها ایی بر حال اجتماعیه

Nos Députés — محترم مبعوثلرمز

وبو حال اجتماعینك ممثلی اولان دهائی و حریت شخصیه‌سی بر قتدها تأمین ایده‌جك بر اداره‌یه طوغری قوشمق غایهٔ خیالیه‌سنه رغماً کندیسنجه هربار تحکم ایتمکه ، حریتی تحدیده میال ، امر وحکمنه منقاد قیله‌جق قوای معاکسه‌یه تصادف ایتمسندن تولد ایتمشدر . درت بیك سنه‌لك تاریخ بشر ساحهٔ سیاسیه‌ده وحید الآمر ، جمهور ، کثیرة الآمر ، عوام ، خواص کبی بر چوق اشکال اداریه تجربه ایتدی ، چوق وقت بر حال سیاسیدن دیکر حال سیاسی‌یه ، بر شکل سیاسیدن دیکر شکل سیاسی‌یه انقلاب

رحمی بك — سلانیك
Rahmi Bey — Salonique

هونه اوس افندی سلانیك
Honéos Eff. Salonique

خصوصنده کوزتدیکی غایه ومقصد شکل سابقك سینه‌سنده تحکمی ، استبدادی بر وضع آلان قوتلردن قورتولمقدر . فقط مع الأسف کورمشدر که اشکال حکومتك هپسنده ده بر ضربهٔ استبداد اوره‌جق قولی ونفوذلی بنجه‌لر اشتهوتا بوله بیلور . تاریخ مدتنده بر قاچ شانلی وقعه ایله و یاخود معاش وشدت ایله تمیز ایتمش بر ویا بر قاچ شخصی چوق کچمه‌دن سینه‌سنده یتشدکلری جمعیت داخلنده یوکسك بر موقع اخذ ایتدکدنصکره ، منفعت شخصیه‌لرینی اخذ ایتدکلری قوت وقدرتی بونه قارشی صرف واستعماله حریص اولیورلر . دیمك بشرده شخصی اوله‌رق حرص استبداد موجود اولمسیدی ، هر شخص نه قدر سربست وحرلی اولورسه اولسون رهین و دائمی مساعد کورورو کورمز همان تحکم و تحدیده میال و مستعدیدی ، تاریخی صارصان بوقدر احتراصات ، بوقدر انقلابات همان هیچ کورولمز ایدی ...

ارتاس افندی سلانیك
Artas Eff Salonique

بشرك بو میل شخصیسنه مقابل بشقه‌سنك هر درلو فکر تحکمه قارشی سرکش ، حریت واستقلاله ، سربستی‌یه طوغری متمازم بر میل عمومیسی‌ده واردر . بومیل عمومی افرادك هربرینك فکرنده

محترم مبعوثلرمز — Nos Députés

قره صو افندی — سلانیك
Carasou Eff. Salonique

واموافه افندی — سرفیجه
Vamvaka Eff. — Serfidjé

تراكم ايده ايده بر ضرور[illegible] حتميه شكلنى اخذ ايدر . وتشكل ايده‌جك هردرلو تحكم واستبداده قارشى مدافعه‌يه آنى [illegible] تمكن سعى ايدر . [illegible] حس تحفظ اجتماعى بر حس [illegible] ايده بيله‌جكمز عمومى بر آرزوى اجتماع واحتياج[illegible] هروقت ظهوره [illegible] مانع اولان قوتلره قارشى عصيانه مانع اولور . [illegible] وسويه [illegible] ايدر . اقوام اووركه [illegible] قهر و [illegible] اوزون مدت [illegible] حس [illegible] وتحفظى اولوب مدتلر كنديلرينى حس عصيان وحصيانه مقاومته مجبور قيلار .

فقط ميجانيك [illegible] قدرت تحملات بر درجه‌سى اولديغى ، علم حيات حسيات واعصابك بر مرتبه‌ توتريه مقاومت امكانسزلغى ارائه

[illegible] تدقيقات اجتماعيه‌ده كوسترييوركه اقواملك‌ده كنديلرينه كوره بر مرتبه‌ قدرت تحمليه‌لرى واردر . تحكم وتجبر او مرتبه‌ قدرتى تجاوز ايتمه‌مى موازنه‌ٔ اجتماعيه‌يى شمدى‌يه‌قدر حال سكونده بولونديران قواى تحفظيه مغلوب اولور ، افراددكى حس طغيان واعصابك عصيانى كسب قوت ايدر ، [illegible] حسيات وهيجانات اوساكن جمعيتدن اويله مفترس ، عاصى ، آرزوسنه مقابله ايدنلره قارشى متجاوز بر كتله تشكل ايدركه بو كتله‌ده جمله‌ٔ عصبيه‌سى حالت هيجانده بولنان بر مريض كبى ، سائق حركات وافعال [illegible] شيلر ، حس دور انديشى وتحفظى دكل ، هروقت حالت تهيجده بولنان اعصابك افعال مجنونانه‌سيدر . كتله‌ٔ متهيجه مقصدينه واصل اولمق ايچون [illegible] ، اوزون مدت كنديسنى ازن قوتلردن منتقمانه وخصمانه اخذ ثار ايتمك

محترم مبعوثلرمز — Nos Députés

حسن‌فهمی افندی — سینوب
Hassan Féhmi Eff. — Sinob

محمد عجلانی افندی — شام
M. Adjlani Eff. — Syrie

املیله بیطرف قوتلرده تعرض ایدر ، آرزق مملکتده آتش اختلال اولانجه شدتیله اشتعال ایدر ، بو اختلال خونینك دم واپسینی تعقیب ایدن صباح انقلاب اغلاق ایدر ایمز ، جمعیت ، ینه غیور ، ینه مطیع ، وظیفهٔ مقدره‌سنه ، بیقلمش ، یریر اهیب‌زده تأسیسات اجتماعیه‌سنی بنیاد وتحکیمه باشلار ...

اوتوز اوچ سنه‌مدت بارثقیلنی طاشیدیغمز دور زائل متیجه اعتباریله اوقدر قانلی وفجیع مناظر اختلالیه‌یه جلوه‌گاه اولمدیسه‌ده ایکی سنه‌لك مساعی بعدالانقلابیه‌مز زه بنیاد ایدیله‌جك دهانه‌قدر تأسیسات اجتماعیه‌مز بولندیغنی واضحاً اثبات ایتمشدر ...

ادرنه فی ۱۰ حزیران سنه ۳۲٦

بدیع نوری

بولوطلر پارچالانیرکن...

منثور شعر

انسانلغی پامال ایدن آلچاقلغی ییق . آز !
... باشامق برده سوروکلانمکه دکر ..
ت . ف

ظلمتلر، ذلتلر، هزیمتلر یاغدیران بولوطلر وطنی درآغوش ایدن افقی آرتیق تماماً قاپلامش وقرارتمشدی ... نه بر قطرهٔ ضیا ، نه برضربهٔ روزکار .. نه بر ذرهٔ انشراح ، نه بر نور تسلیتکار !.. هرشی ، أوت هرشی .. «علویت» ی مدهش بر پنجهٔ ضجرت واضمحلال آلتنده پارچالایان سفیل بر سیاهلق ، ظالم بر حیوانلق پنجه‌ده پرسکوت ویر ذلت !..

ذلت وهزیمت بولوطلریله قاپلانمش واسع برساحهٔ سکوت ومسکنت .. سینه‌سنده بوتون اشیا وافکاری قارا کاقلره دوغرو سوروکله‌ین مشئوم قاناد ضربه‌لرندن باشقه هیچ برشی چ بی‌نهایان ملوث بر خرابه‌زارکه اوتوز اوچ سنه کونش نه‌در ، کورمه‌مش سماسنده یالکز بر ییلدیز، ظلمت دماغی کوسته‌بکلرله ، شئامت نظری بایقوشلرله مسابقه ایدن سیاه بر ییلدیز پارلامش .. حاشا ، پارلامش دکل ، ظلملر ، ظلمتلر صاچمشدر !....

فی الحقیقه ایکی سنه ، تام ایکی سنه اول مدنی برمنظومهٔ جهانك « تورکیا » دینیلن منثور بر پارچه‌سی واردی که اوراده « روح انسانیت » ك الیم ، الك فجیع فریادلرله ایکلیور ، « ظلم » ك خونین ، الك آتشین جهنملر فیشقیریور ، ظلمت وهزیمت یاغدیران بولوطلر طوفانلر صاچیووردی ...

آه ، یاربی ! .. بو ایکله‌ین فریادلری صوصدیرمق ، بو فیشقیران جهنملری سوندورمك ، بو طوفانلر صاچان بولوطلری پارچالامق ... صوکره .. آه صوکره‌ده شو زواللی منثور ومتروك پارچه‌یه بر آز شعر ، بر آز آهنك.. بر آز نور ، بر آز حقیقت سرپمك نه لاهوتی برخیر ، انسانلغی یوکسلتن نه علوی برایش اولاجقدی !..

لکن بوبیوك خیری ، بوبیوك ایشی یاپمق .. بوذلت وهزیمت یاغدیران مشئوم بولوطلری پارچالامق ایچین ، یاربی ، نه مدهش ، نه مهیب ، عصرلرك بوتون فضیلت وحقیقتلریله مجهز نه مدهش ونوادر برقوت ، بر « بومبا » اولمق لازمدی !.. اویله محتشم ونوادر بر بومبا که وولقنلر ، روسولرك خرافات وعنعناتی پارچالایان

اجتهادلرندن .. ميرابولر ، غامبتالرك « انسانلغى پامال ايدن آلچاقلغى » ييقان هيجانلرندن . . مدحت پاشالر ، كماللرك ضيا وبويوكلك صاچان روحلرندن .. تولستوئيلر، زولالرك يكى افقلر آچان دماغلرندن يا[illegible] » ور« بويوك كو[illegible]ده فاتحلرك، ناپوليونلرك روحلرى شاد ايده جك برمهارت [illegible] ايله آتيلسين !..

اوح ، نه بويوك، نه اومولماز برسعادت!.. مقدس بومبا ، ايلك شعشعهٔ انطراقيله ظلمتلره مستغرق توركيايه نور و ضيا ، شعر و حيات صاچه جق « عدالت وحقيقت بومباسى » منبعى، آلات ووسائطى ملتدن آلان « اتحاد وترقى » اعمالكاهنده ياپيلدى . . . و { ۱۰ تموز } دينيلن بويوك بر كونده فداكار ونوار اللر طرفندن آتيلدى ...

شيمدى مؤيب برطراقهٔ ظلمت- چاك ايله بولوطلر پارچالانيركن ... هرطرفه نور وضيا، شعر وحيات ياييليور، تا قارشيكى افقدن دوغان بياض بر كونش، بررقص محتضرله خافقانه تيتره‌ين سياه بر بيلديزه برر يكمش لعنتلر فيرلاتيوردى...

اوح ، نه بويوك ، نه اومولماز برانقلاب!. آرتيق نه برقطرهٔ ظلمت، نه برسحاب قسوت.. نه بر ذرهٔ ذلت ، نه بر كابوس اسارت ... آرتيق هرشى ، اوت هر شى .. « سفاليت » ى نجيب بر نجهٔ حيت آلتنده پارچالايان زنده بر پارلاقلق ، مسعود بر وارلق ايچنده بر وقار وبر حشمت ....

۱۰ تموز . ۱۳۲۶

رائف نجدت

وطن

چوجقـدم ... نره ده اولدیغنی تخطر ایده‌مدیکم ، یالکز سیارهٔ بدبختمزك اڭ غریب ، اڭ حساسیتوار بر کوشه‌سنده ، — اوزاقده‌کی مرتفع ، قیرچیل داغلرینك سایهٔ محرمیله برسکون نامتناهی ، سراب آمیز سماسی آلتنده کیجه‌لرینك اسرار ظلامینه مذاب ، دائما متزاحم وصولوق افقلرینك اکاذیب ضیاسیله متباعد — اسکی ، خراب بر شهرده اقامت ایدییوردق .

بلکه بر بابل ، بر نینوا ایدی ؛ طوپراقدن بنالری ، یاسیق ، ییقیق ودوکوك بر یأس مظلمله صیریتان نارولری ، مزغاللرندن سرین ، برباد وهم آلود برار ایدن سیاه ، ایلی فقط مهیب بر حجری ، قه‌لرنده ییقین ییقین قارغه‌لر اوچوشان معبدلری ، معوج ومغموم سوقاقلریله بو شهر کونشلك دها کثیف ، دها عاطل ضیالری آلتنده بر بهت متحجر ، بر قحف خراب ، بر کتابهٔ تاریخی ظن اولونه بیلیردی .

بیلمم ، بکا اویله کلیور که قلبمده حالا برقبهٔ تأثیر مخوفی تیتره‌ین بو مملکت یك قورقونجدی ؛ ایلك زمانلر بکا عادتا بر وهم مرضی ویرمشدی ؛ او قره که کولکه‌لری دها قویو ، دها مبذول چاللاق ، صوسز طوپراقلرده تمضوا ایدن ، سکوت ایله‌ین اولر بکا ، صانکه قبل الطوفان بر رمغاره حسنی ویرردی ؛ صانکه هیبی اسمر ، متعظم ، زهرلی مانطارلر کیدی ، پنجره‌لرندن خسته ، ایلیق بر قوقو ، موتاتی بر هوا اسردی .... وبیاض چارلریله صیقی صیقی قاپانان ، فقط چهره‌سنه مقابل اقسام سفالیه‌سنی آچقده بر یأس حیا کوره‌مه‌ین قادینلر کوردم ، که بیاض بر خیال ، یورومکدن زیاده آقان بر اوو احتراز وحرکتیله بو رالره داخل اولورلردی .

بو مدهش شهرده هرشیدن اول ، هرشیئی بوغان ، طبیعتدن چیقاران ، حتی بنون صفوتلره حسن نیتلره بررنك بی ناموس ، بر مآل خیانت ویرن متجسس برسکونت ، آجی آجی دوشونن بر صمت بی زوال واردی .

پنجره‌مزدن باقدیغم زمان قیزغین کونش آلتنده صانکه دریله‌شن سوقاقلردن کیمکلری دریلرینیییرته‌جق ظن اولنان انسانلر ، طرز مشی وحرکتلری ربر تابوت صالینیشنی آندیران هیولالر کورردم ... اوزون رنکسز وکیرلی صاچلری آلتنده کوزلری سونوک ، چهره‌لری دها صاری ، دها قدیدی کورونوردی ... آیاقلری چیپلاقدی ... و او قدر سسسز یوررلردی ، که جاده‌نك اینجه بر روزکارله قالقان قوپاران غبار اصفری ایچنده بر سراب ذی‌روح عد اولنه‌بیلیردی .

فقط ، بونده هیچ بر فوق‌العاده‌لك یوقدی : بو خلق اوفور منجذبی ، وقور هرملك ویلنسوق ایدی ، که یحلرندن بالکز آرده‌ده صیره‌ده نجس مرکب سوارلری فرق ایده‌بیلیردیکز .. یالکز هپسنده بر مآل سفیل ، بر رنك ماتم واردی ؛ بر یأس واردی ، که آیاقلرینی صیقان بر زنجیر اولمدیغی حالده هپسنك اسیر ، هپسنك مظلوم اولدیغی اکلامقده تردد ایتمزدیکز ... بو بر سسسز ، هیجانسز قورطه ایدی . بونکله برابر بر قادین انظار تجسسمی جلب ایدردی ؛ اکلاشیلیوردی : دیکرلرندن دها سرار نماء دها مریض ، دها ضعیف وفقیر وبیلمم نه‌دن ، محترز ، مأیوس ایدی ؛ — قینالی صاچلری آلتنده درینله‌شن کوزلری دائما یاشلی کورونوردی ... بیلمم ، یالکز بکامی عیان اولوردی ، که دیکر خلق وجودندن خبردار دکللرمش کبی اوکا لاقید قالیرلردی .

هر کون کورردم : یا سوقاقلرك توزلری ایچنده بی تاب ، سورونوردی ، غالبا دیلنجی ایدی بر شیلر میریلدانیردی ؛ یاخود بر قپونك کولکه‌سنده چومه‌لیره ساعتلرجه دوشونوردی .. بیاض ، آریق فوق‌العاده کیرلنمش جاری بویدن بویه یامالرینه رغماً سیاه ، اینجه باجاقلرینی ستر ایده‌میه‌جك قدر ییرتیلمش ، اسکیمشدی .. اوموزلرنده آصیلی بر طوربه واردی ، که — دقت ایدردم — دائما بوش بولنوردی .. بو قادین کیمدی ؟

∴

کیجه‌لری — بانك اعصابمك طوندیغنی حس ایدییوردم — بو غریب ، فوق‌العاده مملکتك فوق‌العاده کیجه‌لری واردی : صانکه ظلمت ایری ، خشین بر قارتال قانادی کبی سمایه کریلیردی ؛ اویله ییلدیزلری واردی ، که قانلی ، مهیای تهاجم بر افاده وحشتله کوزلرینی آچاردی ... ودائما غیر قابل انحلال سکوتیله شهر ، ظلمتده یاراصه‌لرك تماس باردیله متوحش ، بر هزیانکاه اصوات کیلیردی ؛ روزکارلر اوقدر متزاحم ورود ایتدیکی حالده قیریق دوکوك ، آماده سقوط صچاقلرده بر نفخهٔ وایسین اولوردی ؛ او قدر که سکوننده بر سروینك چیپلاق داللرینی قیردانه‌رق خیشیلدادیغنی طویاردیکز .. بعض آقشام جواری سیر ایدردم : اسکی بر جلرده ، ویران قلعه‌لرده بر مشعل سرائر توتردی ؛ صانکه افقك آرقه‌سنده چیتلنبیکلر اوزون داللرینی صاللایه‌رق قازانلقده بریسنی چاغیرر کبی اولوردی وبو سس او قدر محترز وابتی

عبدالرحمن بك — شام
Abdurrahman Bey — Syrie

على بن حسن افندى — عسير
Ali-ben-Hassan Eff.—Assir

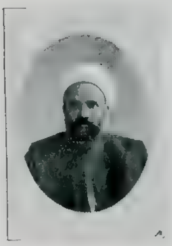

شيخ اسعد افندى — عكا
Cheïh Essad Eff. — Acka

كليردى ، كه بر اوو دود قدرينك قولاغرمه تماسى حس ايدردم .

قويو بر سيس ايچنده هر او، بر تربه كبى سونوك قنديللريله اوزاقلاشير و كومولوردى ؛ بكا اويله كليردى، كه رطوبت صيزان ديوارلردن آتش بوجكلرى كبى كاه كاه آچيلوب قاپانان برر كوز واردى... سوقاقلرده اويله بر استحضار غريب حس اولونوردى، كه ظلمتده بر وقعه ، بر حادثهٔ سحر آميزك چكنى توهم ايدرديكز... وروزكارلر بورايه قدر كليرلر، داملرك كنارينه، پنجره و كارنيه ، صاچاقلره تماس ايلر ، سياه دوروب اوروحكار كبى برر برى اينه دولك . صيرملنه‌رق اينجه، ليفى قوللرينى تحريك ايدرلر، ياقيشيرلر ، فيصيلدرلردى .

ناكهان سوقاق باشنده بر كتلهٔ سياه حامل اوررى ، فيرقرده ، آرى قجق ، كزمملك ايسترده . فقط باجاقلرمده قوت قدلار ، آرتق متجسس وبى حركت كيتدكجه ياقلاشان هيولاء حركاته باقاردم :

ايشيتلرسوتر ، روزكار صوصار ، سكوت اويوشوردى .. اوكمدن قورى كميكلرينى صيقيرداته‌رق بر چوق قديدر . خيالر كچردى ، او قدر آهنكدار يوردلرى كه بر موسيقئ اهوال ايكلردى ...

هر دردينك اومورنده بر تابوت واونوردى .. او قدر موتانى وپر سكون ايديلر كه بر رؤياى اموات كوريورده طن ايدردم .

بر مدت صوكرا سوقاق ينه بوشالير وقاراناقده بيلمم نصل اولوردى : كيرلى جاملردن ضيادار قانلر آقان او قادين ، او هر كونكى سائله‌يى كوررودم ؛ سكوتنده جيپلاق آياقلرينك رطوبتلى طوپراقلرده چيقارديغى بوغوق صداى

Nos Députés — محترم مبعوثلرمز

روحی الخالدی بك — قدس
Rouhi-el-Halıdı Bev Jérusalem

حافظ السعید بك — قدس
Hafiz Essaïd Bev Jérusale

شفیق افندی قره‌سی
Chéfik Eff. (ressi

ایشیتیردم ... اوموزلرینی اکر ، خنجقره خنجقره قوشاردی .. بوقادین، بکه بروالده ، بر معشوقه ، بر همشیره ایدی .

*
* *

ایرتسی کون تکرار کوردم .. فقط دقت ایدییوردم : نظرلرنده دها نافذ بر افول استرحام ، دوداقلرنده دها متقاص بر کله استمداد واردی .. کیتدکجه اوقدر یورولیور . اوقدر خسته کورونیوردی . که ریق آکلامغه باشلامشدم : بو هر کیجه بر تابوت آرقه‌سنده قوشان چهره سال قادین ینه اویله بر کیجه‌ده سرائر ظلماته کومولەجك و اونك ایچون یالکز بن آغلایه‌جقدم .

موقف المأمول بر کوندی : متعفن بر شیره کنارنده ، داعئ مرض حشراتك ، زهرلی سینکلرك صیحات مدیده‌سی ایچنده بیزار ، زجودیده آجیلان قرحه‌لرله بی‌تاب ، دائما اویوین بو شهر سینکلر کبی اولدی ... آرتق کونش مسترخ ، روزکار سرین ، محیط تروتازه ، صانکه کسب حیات ایتدی . خنده باروللر بیاض و متبسم پارلیور ؛ بیقیق بر جلو . یوکسك باجالر اوستنده ضیالر تموج ایدیور ، اسکی قلعه‌لرده بایراقلر آچیلیوردی .

شمدی ابدی ظن ایدیلن سکوت بر منبع فریاد کسیلمشدی ... سوقاقلرده فوق العاده بر ازدحام ، مجنون بر ولوله اوردی ؛ قهقهه ، کریه صدالری آکدیان بر نشئه‌ خلق جوشیور ، قوشوشیوردی .. بر آن اولدی که بر طوفان تهاجم کلدی ، اسکی شهرك تحت الارض مغاره‌لرینی خوموردانان بر صدا بوکلدی « کلیور !.. » دییورلردی .

قبرمزی بایراقلره مزین بر تخت کورندی ؛

Nos Députés — محترم مبعوثلرمز

سعید بك — قدس
Saïd Bey — Jérusalem

علی رضا بك — [قیر]شهری
Ali Riza Bey — [Kı]kir Chéhri

اوستنده ینه اسکی ، کیرلی جاریله اوقادینی یاتیور کوردم .. غالبا کولیور . برشیلر میریلدانیوردی . فقط او قدر ضعیف ، اوقدر خسته ایدی ، که صولوق دوداقلری اوستنده هر تبسم بر تقلص موت آمیز اولیوردی .

یواش یواش ، آغیر صالینتیلرله بیوك بر .... قدر کلدیلر .. اطرافنده میدیونلرجه جیلاق ، قوری اسکلتلر طوپلادی .. او ، بی محل قیمیلدادی ، اوطورمق ایستدی ؛ ضعفی مانع اولدی ، دوشدی ؛ فقط سقوطنی درین بر ایکلتی تعقیب ایتدی :

-- یشاسون وطن !

۱۰ تموز ۳۲۶

سلیمان بحری

حلال اسعد بکه

اورتویه دوشکون

دورت آرقاداش یوجیلغـنك ویردیکی یورغونلقدن قورتولمشلردی. بکیزلرنده یاشامقدن لذت آلانلرده کورولن پنبه تبسملر اوچوشور، کوزلرنده درین پارلاقلقلر کولوشوردی .

نیســان ابتداسی ایدی. « نیس »وه کنار لاجورد » دیدیکلری . آق دکیزك بو طرف ساحلی موسمنك صوکی فقط، اڭ کوزل زمانی ایدی. بر کون اول تیمور یولیله کچرکن کوردکلری «سان رهمو»نك اوکلری ریختملی کوشکلری ، ظریف چیچك باغچهلری ، « بوردیکرا » نك قارانفیل تارلالری ، کلستانلری ، «مانتوزه»نك صیجاق مملکتلره مخصـوص نباتلرله بزنمش باغچهلری ، شـیمدی ، برد برد کوزلرینك ، کوڭن . سویمن کوزلرینك اوکنـدن کچرکن ، « نیس » ك ریختم غازینوسـندن اوکله اوستی چیقوب « پرومهناد دهزانغله » دینیلن انکلیزلر سیرانکاهنه طاغیلان، دنیانك هر طرفندن کلش، چیچك کبی کینمش تمیز خلقك سـویکنه باقیور، قهقههسنی دیکلهیورلردی .

طوقوز کیلومترو بر مسـافهیه اوزانان بو ریختمك کنارلرینه هر دقیقه صاریلوب آییریلان، اوقشایوب، چکیلن،بیاض کوپوکدن او پوحکای ، ماوی طالغهلر، کلدکلری یرلر کوزوکیـور ... آق دکز او قادار آنکین ، او قدار کنیش که... افقلرده دکزایله کوك برلهشییور و برینـك آق بولوطلریله ، دیکرینك بیـاض کوبوکلری بیغینلرله اویالر کبی قاینیاشـیور صانیلیوردی .

مؤید بك سلیمك قولنه کیردی .

— اوح یاربی ! بوراده هوا نهقادار آچیق، دکز ، کوك نه قادار آچیق . کوکلر، کوزلر نه قادار آچیق ! بر روزکار وارکه زهیه طوقونسه آچییور : چیچکلری . کوکلری ، روحلری هر شیئی ، هر کسی آچییور .

سليم جواب ويردى :

— استانبولك بهارى ده نه قادار مغمومدر. بهارك بويوك قسمى ياغمورله ، فيرطنه ايله كچر . دكلى ؟

بو صيراده ريختمك كنارنده صيرالانان قانايه لرك برينك اوستنه دورت آرقاداش اوطور يورديلر . آرقالرينى دكيزه ، يوزلرينى برى برندن مكلف باغچه لرله محاط اولان ياليلره دونمشلردى .

او ويلالرده اوطوران عائله لر باغچه يه ، دكيزه ناظر يمك اوطه لرينك قاپولرينى ، پنجره لرينى آچمشلر ، يمك ييورلردى .

سليم دوام ايتدى :

— نه ضد اخلاق ؛ بوراده ، آوروپاده آوروپاليلرده هرشى ، هر كس نه مرتبه آچيق ايسه بزده او درجه قاپاليدر . فكرلر اورتولو ، سوزلر اورتولو ، پنجره لر اورتولو ، يوزلر اورتولو .... هرشى يا مادى ، يا معنوى بر اورتو آلتنده در ..

چنتو قالديريمك اوستنه داياديغى باستوننه اتكا ايله كلنى ، نكى حسرتلرله سوزن نديم :

— ايشته ديدى ، مثلا شو قادينله يا كنده كى ذاته باقك ؛ ايكيسنك ده كوكللرى دوداقلرينك اوجنده چير پنيور ، ايكيسنك ده روحلرى كيرپيكلرينك اوستنده پارلايور . استانبول زقاقلرنده بويله حسلرينى چكينمه دن كوستره بيلن بر چيفت انسانه راست كله بيليرسه كز عشق اولسون ! شو قارشيكى ويلالاده قهقهه لرى ايشيديورميسكز ؟ بن اوتوز بش ياشنه كلديم ؛ هيچ براوده ، هيچ بر قفس آرقاسنده بويله براق ، بويله جميتلى بر قهقهه طويمادم ؛ حق كندى اومده بيله !. لكن بر چوق واويلا يك چوق چيغلق ديكله دم . صانكه شرق اغلامق ، غرب كولمك ايچون ياشار .

— مادامكه اوقادار چيغلق ديكله مش سين ، شو معده مك آچلقدن فريادينى ده آكلارسين اوتله قاووشه لم . آچلقدن اوقادار خرابايم كه شيمدى ييقيله جغم .

بونى سويله ين بهبود بك طومبول وجودى ، قيصه جق جثه سيله قانايه دن فيرلادى وتاساسز كوزلرى بر معناى تهديد صاچيغه باشلادى .

بو دورت آرقاداش اوتلك يسله يجى يمكلريله معده لرينى طولدوروب وجودلرينى تعمير ايتدكدن صوكرا اقشام تووالتلرينى ياپوب ينه ريختمه چيقديلر .

شيمدى قارنى طويديغندن بوتون استعداد هزل ومبالغه سنه شطارت وظرافته قاووشان بهبود سوزه كيريشدى :

— صباحله يين مملكتمزك حزنندن اورتويه دوشكولكندن بحث ايديورديكز . بوقاپانيقلق بو صيقيقلى ايچنده ياشاق بزده تابشكيدن باشلار . مثلا مؤيد ؛... سن ، طوغار طوغماز صيقى صيقى بر قونداغه صاريلوب ، بر بشيكه ويا بر صالنجاغه كوموله كدن صوكرا بر صارغى ايله آيلرجه باغلانديغنى انكار ايده بيليرميسين ؟ بو كافى دكلمش كبى يوزينه بريشيل دوواق بعضاً برى بياض برى يشيل ايكى دوواق اورتولديكنى ، باشه قاپين بر ناقيه كچيرلديكنى سن خاطرلايه .

مازسه‌ك دادیك البته بیلیر. فضله اوله‌رق بشیکك اوستنی‌ده اورترلردی. صیقیلدك، باغیردك، آغلادك، آیلرله بویله براقدیلر؛ وسن‌ده حیاته بو قیلیقده .... قوللری باغلی، یوزی اورتولو کیردك. باشك آغرییور: شاقاقلرینه برچانق ... دیشلك صیزلایور: یاناغنه بر باغ باغلانیردی.

ایصیتمه طوتدی. صانجی یاقالادی: بیلکلرینه افسونلو، توتسولو بر باغ، بر دوکوم صاریلیردی. دقت ایدییورسکز آ! بوتون اورتو، بوتون باغ! ای زمانه احراری! بوتون باغ !.....

مکتبه کیدییورسین؛ صباحلایین سرینلر دییه اوموزلرینه بر شال اورتولور! مکتبده چوجوقلق مقتضاسی بر آزیارامازلق ایدییورسین؛ درحال آیاقلرینك بر فلقه‌نك ایپیله باغلانه‌جغی خاطره کلیر قورقار، یینه ساکن طوروروسون.

ندیم جواب ویردی:

— شیمدی فلقه وارمی‌یا؟

— بن بزی، بزم بطلك چکدیکنی سویله‌یورم شو بینی مینی بیکه باق! دادیسنك و کندینه نششه ایله قوشویور. بزده چوجوقلری یا دادیلر وحق بابالر، یا اللرندن صیق صیق طوتارلر. یاقوجاقلرینه آلیرلر. شوراده قوجاغه آلینمش نه‌ده قالیرکه. اللدن طوتولمش بر چوجوق کوره‌بیلیرمیسکز. یورویه بیلن چوجوقلر ننه‌لرینك، دادیلرینك اوکارنده سنده‌له‌یه‌سنده‌له‌یه قوشارلر، هنوز یورویه‌مه‌ین بیکلر ایسه ساده بر آرابه‌ده کزدیریلیرلر.

بورانه چوجوقلرك بیله، حاللرینه کوره، حریتلری ولیلرینك اللرنده دکل، کندی اللرنده‌در.

بزده بر چوجغی حتی بر کنجی مدح ایدرکن، «هنوز کوزی باغلی! بر چوجوقدر، هنوز یوزی، کوزی، اچیلمامش! بر کنجدر، آناسنك دیزینك دیبندن آیریلماز» دیرز.

سزه عبدالستار افندینك حکایه‌سنی آکلاته‌یم:

عبدالستار افندی مملکتمز خلقنك، بوتون اسارت، باغ، اورتو اعتیادلرینك عمومنه مالك بر سیمادر. و نوعنه کوره خیلی مهم بر چهره‌در.

عبدالستار افندی شهرامینی طرفنده دکیز آبدال محله‌سنده اوطوروردی. مکتبدن جیقنجه علی‌الاصول بر قلمه کیردیکی زمان باباسی اوکا اوزون بر پالطو، بول بر ردینغوت، بویوك بر فس آلدی. بو اوزون پالطوسندن اودرجه ممنون ایدی‌که قیش، یاز قلمده بیله بو پالطویی صیرتیندن جیقارمازدی. قلمه کلدیکی وقت، باشندن دوکولن کپکلرله پالطونك یاقاسی بم بیاض اولدیغنه اهمیت بیله ویرمزدی. قیشین، بو پالطویه، یینه جیقاریلمامق شرطیله، بر قوجا بویون آتقیسی علاوه اولونوردی.

هنوز یکیرمی یاشنده ایکن یوزی بر قارا چنبر صاقال ایله اورتولمشدی. کورمه‌دیکی طانیمادیغی بر قیز ایله اولندی. اوچ سنه‌ده ایکی چوجوغی دنیایه کلدی. قلمده دفتر طولدورمقدن کوزلرینه ضعف کلمش اولمالی‌که صولغون، طورغون کوزلرینی‌ده بر کوزلکله اورتمکه مجبور اولمشدی.

اوده، باشی صاچلرینی بر یمنی ایله صیق صیق قوندا قلایان وبلنه قالین برقوشاق صاران قاریسنك بو توواَلتی یك طبیعی بولوردی.

Nos Députés — محترم مبعوثلرمز

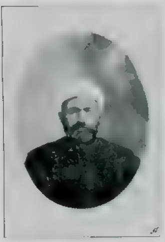

سالم افندی قونیه
Salim Eff Konia

الکساندر افندی قوصوه
Alexandre Eff — Cossoua

مصطفی افندی — قونیه
Moustapha Eff. — Konia

عبدالمهدی افندی — کربلا
Abdul-Mehdi Eff. —Kerbél-a

نارلی افندی — گلیبولی
Narli Eff. -- Guéliboli

محترم مبعوثلرمز — Nos Députés

ابراهیم لطفی پاشا — کومشخانه
Ibrahim Lutfi Pacha
Gumuch-Hané

بهجت بك — — کنغری
Behdjet Bey — Kiangri

عارف بك — کوملجنه
Arif Bey Guemuldjiné

رأفت سنوی افندی منتفك
Refet Sunevi Eff
Muntéfek

عبدالله عزمی افندی — کوتاهیه
Abdullah Azmi Eff
Kutahia

قیشین ، صوغوق کیرمه‌سین دیه صیق قفسلی پنجره‌لرینك کنارلرینی بیله، غزته کاغدلریله اورترلردی ؛ والده‌سی ، تدستلی ایکی أولك ایچنده دائما بر باش‌اورتوسیله کزر وکلیننك‌ده باشنی اورتمه‌سنی تنبیه ایدر طوروردی . بو أوده هر شی بر محفظه ایچنده ایدی .

آیینه‌لر زنبیلده محفوظ ، قاشیقلر طورباده محفوظ ، لباسلر بوغچه‌لرده صاقلی طوروردی. بوغچه‌لر اوستی اورتولو صندیقلرده کلیدلی صاقلانیردی . بر روزا دال بروش، بر عقیق یوزوك ، بر انجیلی ایگنه‌دن عبارت اولان مجوهرلر محفظه‌لرده ... محفظه‌لر بر مندیله صاریلی ... مندیل جانطانك ایچنده ... جانطا کوچوك بر چکمجه‌ده ، چکمجه یوکه کیزلنیردی .

بو أوده ، هر یرده بر اورتو ویا یایغی واردی ، مانغالك آلتنده یایغی ، رافلرك اوستنده اورتو . یمك صوفراسنك آلتنده یایغی ، صندیقلرك اوستنده اورتو ، بارداقلرك اوستنده‌اورتو، اسکمله‌لرینك اوستنده، آلتنده اورتو ، اورتو ، هر دائم هر یرده اورتو واردی ، صاغده‌اورتو ، صولده‌اورتو، یرده‌کی اشیاده اورتو ، دیوارده‌کی لوحه‌لرده‌اورتو ؛.. قاپولر اورتولو ، قفسلر اورتولو ، حتی یازین توز ، قیشین روزکار کیرمه‌سین دیه پنجره‌لر دائما اورتولو ایدی . او حالده‌که یمکده ، اوطه‌ده سویله‌نن ، سوزلر بیله ، اورتولو دوشردی .

بو اورتو مراق ، اورتو دلیلکی، کیم‌بیلیر، قاچ بطندن برو بابادن اوغله ، آنادن قیزه انتقال ایده‌ایده تکامل ایتمش براستعدادایدی.

آرتیق عبدالستارافندی ماضیسنه ، محیطنه باقه‌رق دنیاده هر کسه ، هر شیئه بر اورتو ، بر محفظه، بر قیلیف لازم‌اولدیغنه‌قانع‌اولمشدی.

یاش جیبنده‌کی ساعتنك چوخادن برقیلیفی واردی . سیغاره آغیزلغنی، چاقیسنی دائما بر محفظه ؛ ایچنده صاقلاردی . اون پاره‌سنی بیله قیرمزی بر اطلاس کیسه‌دن چیقاره‌رق آچیق جیبنه قویمق احتمالی یوقدی . کوموش سیغاره قوطوسی بیله کوده‌ری برقیلیف ایچنده‌ایدی. قلمه کلینجه قیشین یاپوجی‌یه لاستیکلرینی براقمه مجبور اولونجه بوطینتنك اوستنه برترلك کیر دیوانخانه‌ده اویله کره‌ردی . صیقجه ترله اولدیغنی بهانه‌ایدوب باشنی فسله اورتمکه‌قناعت ایده‌مه‌یه‌رك قافاسنی‌ده بر تاقیه ایله اورتمکه قولاقلرینه پاموق طیقامغه باشلامشدی .

قلمدن أوه یازمق ایچون کوتوردیکی مسوده‌لری بر قالین ظرفه قور ، او قالین ظرفی‌ده ایچی یازمالی بر یمنی مندیل ایله اورتر قولتوغنه قیصدیروردی . بو حالده چیقماز ، سس سز بر رفاقده‌کی اوینه باشی یرده دوزکن ، یالکیز یورولدیغنی طویدیغی زمانلر ایری کوزلکلرینك اوستندن نظرلرینی قایدیره‌رق اطرافه‌اهمالکارانه برباقیشله برکنیش نفس آلمق ایسته‌ردی . کوزلرینه محفظه‌لق ایدن کوزلکلری آرقاسندن فیرلایان نور نظرینك ، بو حال ، بر لحظه‌لق حرکتی ایدی.

أوه دوندیکی زمان کندینی قابوغنده بر قاپلو‌باغه کبی دها امین کوروردی .

عبدالستار قیش ، یاز قارا بر شمسیه طاشیردی . آز بر کونشده ، اینجه بر یاغموردده یاقاسنی قالدیروب قارا شمسیه‌یی آچیجه‌صانکه اینی آچیایردی . کوزلکنك آلتنده بیله باشنی دوندورن . کوزلرینی قاماشدیران ماوی کوکك کنیشلکنی او هیچ سومزدی . او قارا شمسیه‌یی آچینجه کوك یوزی ایله آرالرنده آچیلان ونظرینی تحدید ایدن بو سیاه کوچوك اورتویه پك ممتدار اولوردی .

بو آدم ذاتاً قارایه ، قارانلغه مفتون ایدی . ایشیق ، آچیقلق ، کنیشلك اوکا بر سرسملك ویرر ، باشنی دوندروردی .

أوده ، غاز تنکه‌لری ایله یاپیلان کومسده‌کی طاغوقلرك هپسی قارا ایدی . قاپونك اوکنده‌کی سیاه کوبکه هر آقشام عبدالستار کندی أیله کیکلر اکرام ایدردی . ننه‌سی ینه خانمك قارا کدیسی بوتون تجره‌لره باشنی صوقار ، باش سدیره کچوب اوطوروردی . عبدالستار ایچون دنیاده قارادن باشقا سویله‌جك رنك اولمادیغندن پالطوسی ، پانتولونی ، بویون باغی ، بویون آتقیسی شمسیه‌سی ، بوتون مدت حیاتنده سیاه ایدی .

بعضی مجله ایشی اولدیغی صیراده آرابایه بنمك ایسته‌سه آچیق فایطونه کیرمکه اوتانیر . قاپالی بر قوپه آرار بونکده جاملرینی اورتردی . بو اورتودوشکونلکی اونك احوال روحیه‌سنده ایشله‌مشدی . قلم رفیقلری ایچنده لاقیردیسنی صاقلامایان ، حسیاتی کیزله‌مه‌ین شاقاجی ، خفیف روح آدملرك مجلسندن قاچار واونلرله بولونمغه مجبور اولدقجه صیقیلیردی .

شفیق نامه . حمیه ترکیسی کبی کتابلرك تشبیهات ، معطوفات ، اغراقات آلتنده أزیلن بوش ، بیهوده معناسزلقلری اورتن قاپالی ، آغیر ، غریب ترکیبلری اکلامه‌دن ساعتلرجه اونلری اوقور ، اوقوردی .... بیله‌مدیکی طوغرو اوقویه‌مادیغی عربی ، فارسی لغتلرك ، ترکیبلرك قالین اورتولری ، قابا کورولتولری آلتنده مطلقا عقلنك ایره‌مه‌یه‌جکی ، بر درینلك ، بر بویوکلك ، بر کوزللك صاقلی صانیردی . بونك ایچون آکلادیغی بر لسانله محرر ساده تورکجه شعرلردن ، تئرلردن معنالری آچیق ، واضح اولدیغی ایچون خوشلانمازدی .

کیجه‌لری ، مجم باصماسی ، صاری یاپراقلی کتابلرله « علم لدنیه » کیریشمك « فنا فی الله » ایریشمك ایسته‌ردی .

اختیارلادقجه قیشین‌ده قالدیرمادقلری جیبنلکك آلتنه کیردکن اوللری باشنه بر تاقیه کچیردیکی حالده شیمدی بونكده اوستنه برده منديل باغلامغه باشلامشدی . اویوردکن یورغانی مطلقا باشنه چکر اورتردی ! بوندن صوکرا قولونجنی ، صیزیلرینی تداوی ایچون بری‌بری اوستنه ایکی طون کیمکه تنی ایکی حق اوچ فانیله ایله اورتمکه مجبور اولمشدی .

دوکونه ، سیرانه دعوت اولونسه‌ده ، کیتمك بونك کاری دکلدی . یالکز یکانه تفرجی ! محله‌سنده طانیدیغی ، طانیمادیغی آدملرك

جنازه‌لرنده حاضر بولونمقدهی. احیاناً ترامواي جاده‌سنده‌کی قهوه‌خانه‌یه چیقسه، صوغوق آلمش، خسته‌اولمش، رومتیزمه‌ری، سیاتیقلری آرتمش اوله‌رق أوه دونردی.

بو ذاتی دنیاده نه هیچ بر کوزللك متحیر ایتمش؛ نه هیچ بر چیرکینلك متنفر ایله‌مشدی. بر یانغین قارشیسنده ناصل تلاش‌سز بولونورسه، بر کوزل قادینك اوکنده دخی اومرتبه جاذبیتسز قالیردی.

عبدالستار، بو اورتویه دوشکون آدم قاریسیله مدت حیاتنده بر کره غوغا ایتمشدی.

بو غوغایه، بر صباح قاریسنك قومشویه اینجه نماز بزیله کیتمه‌سی سبب اولمشدی.

صوك زمانلرنده قلمدن تقاعدینی استدعا ایتمش آرقاسندن هیچ چیقمایان جبه‌سی و باشنده عرقیه تاقیه‌سنك اوستنه طاقدیغی یمنی مندیلیله بقیهٔ حیاتی یازین باغچه‌ده‌کی طوت آغاجنك دیبنده، وقیشین کوشه مندرینك کنارنده کچیرمشدی.

نهایت بر صباح وفات ایدنجه اونی بر کفنه صاروب، صیق بر تابوته یاتیروب قارانلق بر مزاره بیراقه‌رق، اوستنه قارا طوپراغی ییغدقلری وقت، أمینم که، اونك حیاتنده هیچ کولمه‌ین روحی روح مظلمی کولمش، اوزمان محیطه، آرزوی سکونته قاووشمشدی.

بهبود حکایه‌سنی بوراده بتیرنجه سایم:

«امثالی اکسیك اولمایان بو بطن اولادینه کل‌ده، تثبث شخصی‌یی، هوس ترقی‌یی، میل تجددی آکلات! کل، بو قادار اورتویی قالدیرده ملتك کوزنی آچ!...»

دیوردی. مؤید سوزنی کسدی و:

— شو اورتویه دوشکونی مزارینه قومدك آ شیمدی بر آز غازینویه کیدملم‌ده ماچیچ تغنی ایدن آچیق سینه‌لی مغنیه‌لرك حضورنده متوفی ستار افندی‌یه رغماً بر مدتجك یاشایه‌لم دیدی.

بیوك آطه ۲۷ حزیران ۳۲۶

احمد حکمت

ایکی فداکار

کمال

معظم بر فکر ، داهی . وقارتدار برکتله ،
حقیقتلر سما بولشر، محیطات کزیننده ؛
علا - پرواز بر فطرت ، فلاکتلرله پرورده ؛
وورور هیبت - نما بروضع پرتمکین وشوکتله.

« وطن.ملت..»یازلش لوح شعر آرای حسنده.
سیلمز ، محتشم برخط رونقدار صنعتله ؛
یاشارقلبده آرسلانبرکه: حونین... اوپله دهشتله
درس بر رعشهٔ ماتم دویار آفاق بأسنده .

معالیات حریت ، بوتون آمال دهر - آباد؛
نه بر زندان، نه برمقتل‌وبربر برلرزه، بروحشت،
سراپا بر شجاعت ، بر مفخم هیکل سطوت ؛

کمدار ایلر حیالـدن بویوك بر موکب اجدا..
آریر فکرنده زندانلر ، یازار شعریله بر کریه،
آچار بر راه نورانی بو ظلمتکاه فانی‌یه ...

قاضی کوی [illegible] غستوس ٣٢٣

مدحت

نجیب آلینلره بر تاج اولان دماغنده
تأبد ایلمش أنوار مرشد وبیدار ؛
سما - نورد شهامت ذکای حرفه‌دار
صدار محیطه بویوك بر ترانهٔ مزداد..

خرابه‌زاره دونه‌ن محتشم بناده قوم
أمیدلرله یاشار ، کوزلرنده پرتوبار
سعادت أبدیت ، متانت أحرار ؛
ایدر امیدینه البته بیك عصر تعظیم .

صوکنده کریهٔ ماتم ، آجیقلی بر ظلمت
تجسم ایلدی راه سفیل یادنده
آچیلدی نور نهارنده بر شب یلدا .

کشاده اولدی صمودنده شهپر عظمت ،
سمای ظلمتك اوستنده اعتلا ایتدی ؛
جبین ملته نقش اولدی نام ذی أبدی . .

قاضی کوی ایلول ٣٢٣

تشریحخانه ده

طب‌ فاکولته‌سی تشریح معلم محترمی
مظهر پاشا حضرتلرینه

بو کون سرای برونك آرقه طرفنده مهجور ومنسی بر کوشهٔ انزوا حالنی آلان و بر زمانلر دورلو دورلو هیجانلر ایچنده چالیشمق ، یکی و مفید بر شیلر اوکرنمك ایچون دیدینوب طوران بر شباب عصبی‌یه قرارکاه اولمش اولان مسکین وخراب بر دائره‌نك قویتو بر کوشه‌سنده، بیقیق وپریشان بر طاش مردیوندك دوش عجز وذلتنده بر بر غیجیردایوب چوکن بر بنا آره‌صره، آیلرجه انتظاردن صوکره؛ صارب بر قلعه، بر موقع مستحکم کبی حرصلی هجوملرله قدمه قدمه ، خطوه خطوه ضبط ایدیلیردی..

سنه‌لردن بری باصیق وکوچوك ایزبه‌لر ایچنده ، قارانلق یرلرده برچوق مؤثرات درد و آلام آره‌سنده مملکتك کنج وحریص دماغلرینه کلیشی کوزل استیف ایدلمش نظریه‌لر، یاخود بر هیولای تقلید اوکنده منمن وآزیجق اوصانجلر ایچنده چار ناچار تکرار اولنمش چتره‌فیل افاده‌لی صحیفه‌لر اوسقف ضعیف وفرسوده‌نك آلتنده حقیقت ایله پژمرده وکفایتسز عملیات وتجارب ایله ، مرئی ومشخص نمونه‌لرله تقابل ایلر واو سائقه ایله فکرلرده محرکندن چیقمش سیاره‌لر کبی سرسریانه طولاشان مکتسبات نظریه بر مجرای مثبت ومعلومه کیره‌بیلیرایدی..

او زمانلر مکتبده بنانك مردیوانلرندن ایکی لاقید خدمتجینك اوموزلری اوزرنده اسکی اوزون بر تخته صندیغك آسنه‌یه آسنه‌یه چیقدیغنی کورنلر طاقم طاقم آرقه‌سندن قوشار، بوقاروده ثقیل ، قابا وکیرلی بر ماصه‌نك اوزرینه قونولان بو صندوقه‌نك اطرافنده بر برینی ایته‌رك برر موقع تماشا اشغاله چالیشیرلردی . ایشته بو صندوقه‌نك ایچندن بر مدت صوکره طرف طرف صیریله‌جق، کسیله‌جك، لیمه‌لیمه طوغرانه‌جق بر نعش بشر چیقاریلیر، اورته‌ده ماصه‌نك اوزرینه ثابت وسیار صره‌لر اوزرندن کوروله‌بیله‌جك بر طرزده ، سونوك کوزی ، آچیق آغزی ، کریلمش وطوکمش قوللریله اولومی تجسیم ایتدیره‌جك بر وضعیتده یاتیریلیر ایدی .

بو سفیل منظره‌یی ایلك دفعه کوردیکم زمانکی ضجرت وتحسساتمی بر درلو اونوته‌مام : هر کس ، اوراده ماصه‌نك کنارنده اورته‌ده یاتان هیکل صامته قارشو حیاتك مرتبهٔ وایسینی اوقور کبی بر شیلر اکلاتمغه باشلایان ونعشی

هر طرفنی . هر ذره‌سنی بیان بر نظر واقف ولاقید ایله سوزوب طوران خواجهٔ فنك تقریرینی دیكلركن بنم زواللی فكر ونظرم قورقه قورقه پیش تماشامه چیقدیغی بو جسم بی‌روحدن آیریلمیور ، آره‌صره اوصوودق جسدك اوته‌سنده بریننده كسكین بر بیچاغك حاصل ایلدیكی شقوق هندسیه‌یی تیزدیرك تعقیب ایدییور . باشكده دون بزم كبی بین ، ایچن ، دوشونن بو أت وكمك مجموعه‌سنك اوغرادیغی تغیراتی ، كچیردیكی انقلاباتی دوشونه‌رك هرج ومرج اولیوردی .

بر آز صوكره جسدك قارنی آچیلدی : ایچنده هر نه وارسه بر بر ، اوزون اوزادی‌یه آكلاتیلیوردی . آره صره ماهر بر آلت صاللادیغی ایشلك بر ساطور أتی كمكدن آییرمه‌ه ، اینجه اینجه بیچاق وماقاص ضربه‌لری دری‌یی ، سیكیری ، داماری ، عضله‌لری بر بر تجرید واحضار ایتمكه باشلادی . بتون بوحنه‌یی ساعتلرجه سیر ایتدكدن صوكره كوچ بلا طوپلادیغم بر ضمیمهٔ جرأت ایله ألمی نعشه طوغرو اوزاتدم ؛ سیاه بختیلی قانلر ایچنده یوزن بو بدبخت بدنك تماسی وجودمده آجی بر رعشه ، شدید بر الكتریق صدمه‌سی ، بر رجفهٔ عصبیه حاصل ایتدی ؛ كوزلرم ولانیور ، باشم دونیور ، بینم صارصیلیور ، بتون موجودیتمده بر طوفان هراس واحتراز چالقانیوردی . . . بن بویله كندی كندیمه ممات وفنانك بولمس دهشت آوری قارشوسنده لرزیده لب قیوراندیركن اوته‌ده قان لكه‌لریله ملمع بم بیاض و اوزون بر كوملكه صارلمش اولان خراجه‌مز اوزریته قوتلی چكیچ ضربه‌لری ایندیردیكی بر قاما ایله میتك قفا طاسنی آچمه چالیشیور ، كود بر دستره ایله كیكلری كسوب آییریور ویورغونلق حس ایلدیكی دقیقه‌لردهن و شاقراق بر شرقینك نقراتی میریلدانیوردی :

بوایلك صدمه‌دن صوكره ، زمان زمان بر قاچ كره دها قدید بشر قارشوسنده مبهوت و پریشان تیتره‌دیكمی بیلیورم ... فقط مرمر ماصه‌نك اوزرندن بریسفین أت وكمك پارچه‌لری حالنده قالدیریلان هر جسد بكا بر جرعهٔ جسارت ایچیریور وطونوقمور رنكنده‌كی قان بختیلی یلك هر كومه‌سی فكر وحسمه‌یی بر قطرهٔ لاقیدی آییدییوردی ... دها صوكره بن ده خواجه‌م وآرقاداشلرم كبی اعضا واحشای بشری شق وتشریح ایدركن هیجان وتأثر دویمامغه ، ماده‌نك عجز وذلی قارشوسنده اونی بتون تفصیلاتیله اوكره‌نمكدن بشقه هیچ بر شی دوشونمه‌مكه باشلامشدم .. آره‌ده بر او بیوك طاش ماصه‌نك اوزرنده بر تودهٔ رشت ومتعفن حالنده سورونن بر اولونك اعضا وجوارحنی دیدیكلركن ، كندی كندیمه : « زواللی بشر ، دیردم ، آلیشیرسك ، هر شیئه آلیشیرسك ، اوقدر آلیشیرسك كه بر مدت صوكره ، ایلك لرزش وهیجانكی بیله حیرتلرله تخطر ایدرسك! »

٢٦ حزیران ، ٣٢٦

كلیسلی رفعت

محترم مبعوثلرمز

Nos Députés

خلیل بك — منتشا
جمعیت ترقی فرقه‌سی رئیس محترمی
Halil Bey Mentéché
Chef du parti "Union et Progrés»

سعید بك ماردین
Said Bey Mardin

سید عبدالقادر افندی — مدینه
Abdulkadir Eff. — Médiné

شاهین تقی بك — کوریجه
Chahin Taki Bey—Guridjé

وطن ایچون

سولك وصیبور ... بکه

بو کون، مشروطیتمزك اوچنجی سنه‌سی ادراك ایتمکله مشرف اولیورز. سنه‌لرجه، عصرلرجه دوام ایدن عمیق بر ادارهٔ مطلقه‌نك پنجهٔ استبدادی آلتنده قیورانمش، ازیلمش، زده‌لنمش اولان بر ملتك، مسعود و پرفیض بر استقباله طوغری شتاب و جریان ایتمسی قدر نظر دقت و امعانی جلب ایده‌جك مهم بر وقعهٔ اجتماعیه تصور ایدیله‌مز .. اویله بر جریان که کذرکاهنه تصادف ایدن بتون موانعی بعضاً ییقارق، بعضاً یقارق سیلوب سوپورن، بر هیئتك ارث اسلاف اولان بتون ملوثاتی، بتون جرثومه‌لرینی تماس آتشینیله اریتن، محو ایدن بر طوفان انقلابك کوپوکلی، بیاض طالغه‌لریدن متشکل ..

هرشیئ وهر قوت بو فورطنه‌نك، بو صرصر نور و ضیانك اوکنده زانو تسلیم ایمکده .. او، لوشلقلرده، قرانلقلرده سورو کله‌نن هر ذلتی بوغیور؛ اك درین و کیندار ظلمتلری دهلیور،

محترم مبعوثلرمز — Nos Députés

محمد آصف بك — مناستر
Assaf Bey — Monastir

علی بك — ایپك
Ali Bey — Ipék

صورلا افندی — یانیه
Sorla Eff. — Janina

پارچالییور .. انجق ، انوار وازهـار ایله مالی برسـاحهٔ مینافامدرکه اوراده ، اوت ، یالکز اوراده بتون بو طالقه‌لر ، بتون بو فورطنه‌لر سکونت بولور ، رحیم ونوازشکار اولور ..

حقیقت ونوره طوغری فاتحانه بر شتاب ایله قوشـان هر انقلابك خطوط اساسـیه‌سی بویله هم عقور ، هم شفوق بر چوق خیوط ایله بربرینه باغلیدر ..

کائناتده بزم ایچون اك زیاده شایان اهمیت اولان شیٔ وقایع اجتماعیه اولدیغی کبی وقایع اجتماعیه‌نك الك مهمی‌ده شبهه‌سز سیاسی واجتماعی انقلابلردر ..

انقلاب !.. اوخ .. نه بیوك ، نه واسـع برجهان‌حیات .. نه مقدس ، نه‌علوی برزمین اجتهاد .. شـبهه یوق ، بر ملتك قانی امن ، فکرینی زهرله‌ین ، معالیـاتنی تلویث ایدن ، موجودیتنی چوروتن دواهی استبدادی لرزه‌دار خشـیت ایده‌بیله‌جك یگانه بر کلمه ، یگانه بر فعل وارسه اوده « انقلاب » در ..

« انقلاب » سایه‌سنده‌درکه برملت اسارت بیوندرغندن کنـدینی قورتاریر ، حقـه حریتنه صـاحب اولور ؛ ناموس و اسـتقلال ملیسـنی محافظه و مدافعه ایدر ، و کنـدینی چیکنه‌ینلری ، چیکنه‌مك ایستینلری بوکولمز ، قیوریلماز برقوللك ضربهٔ قهریله قیرار ، ازه‌ر ..

« انقلاب » یشامق وپایدار اولمق ایستیه‌ن بر ملتك ایلك منبع قوتیدر ؛ انقلابی بیلمیان ، انقلابی تقدیر ایده‌میه‌ن بر ملت یشامق حقنه مالك دکلدر . واصلاده مالك اولمامشدر . او ، یالکز آیاقلر آلتنده چکنه‌نه‌جك ، ازیله‌جك بر سوروده‌ن ، سـفیل بر حیوان سوروسـندن بشقه برشی دکلدر .

«انقلاب» بتون ترقیات اجتماعیه وانسانیه‌نك برنجی قدمه‌سیدر ! بو قدمه‌یی طیرمانمایان ، طیرمانامیان برملتك هردرلو تمالیات فکریه‌دن ، ترقیات مدنیه‌دن ، فضائل اخلاقیه‌دن اصلا نصیبی یوقدر وبویله برملت ایچون امید سلامت انجق برسراب قدر طوغریدر .

وَ «انقلاب» نتیجه‌ده اضمحلالك جرأتکار بر معاکس ومانعی ، حقك قوتی ، نور ضیانك منبعی ، برکله ایله روح جمعیتك مبدومی بیسیدر..

وَ شیمدی بز ، بو حال انقلابده‌یز ؛ بو تهلکه‌لی ، بوهیجانلی فقط بو مسعود و بختیار دوره‌لری کچیریپورز .. ملتده کوردیکمز بو انتباه و تیقظدرکه قلبلرمزه ، روحلرمزه بر نفخهٔ تسلیتکار یوللایور ..

بوکون نه بختیارزکه عثمانلیلغك آتیسی ایچون ماضیٔ شان وعظمتی قدرمهیب برساحهٔ نور وعرفانك انکشافه باشلادیغنی کوریپورز.

فقط دائما ، اوت ! دائما شونی دوشنمه‌لی ، بیلمه‌لی وَ ایمان ایتملی‌یزکه انقلاب اصلا بر :

زمین احتراص

دکلدر وَ اوله‌ماز ...

⁂

دنیاده الك بیوك ، الك مقاومتسوز قوتلری پارچالیان ، الك مدهش مانعه‌لری قیران ، ازه‌ن یگانه برمنبع قوت وارسه اوده اتحاد وثباتدر.

خفیف بر تماس ، خفیف بر ضربه ایله آیری ، آیری محو ایدیله‌بیلن قوتلر اشتراك واتحاد ایتدکلری زمان بتون دنیایی صارصاجق، حکمنه رام یده‌بیله‌جك قدر عظیم و مهیکل برقدرت حاصل ایدیپورلر ؛ حد ذاتنده عاجز وذلیل اولان بر قوت نسبةً بسیط برفعلی اجرا ایتمك اقتدارینه مالك دکل ایکن کندیندن خارج دیکر قوالمك اشتراك واتحادیله الك غیر ممکن ظن اولنان بیوك و مهیب آثار قوتی میدانه کتیریپورلر ..

طاغلری دله‌جك ، دکزلری دولدیره‌جق قدر سر برسیما اولان بوقوای متحده هرهانکی برسبب وعارضه یله افتراق ایدنجه همان حضیض مذلته دوشیور ، کندی موجودیتنی بیله محافظه ومدافعه ایده‌بیلمکدن عاجز قالیور ؛ محو اولیور ، کیدیپور..

ایشته ، سرحد وطنده جهنمنو صاچان میلیونلرجه تفنکلره ، بیکلرجه طوپلره ، زرهلره قارشو عزمکار بر جسارتله دورابیله‌ن برملت عین وطنده تك برشخصك ، تك بر مستبدك غدار وظالم فقط ضعیف وسفیل ایکی قولنه محکوم اوله‌بیلیور ؛ ازیلیور ، قیریلیور ، چوریپور ، محو اولیورده بر صدای شکایت بیله چیقاراميور .. نیچون ؟ بونك ایچون که اوته ، عین فکر و امل پیشنده قوشان متحد قوتلره مقابل بریده بر اساسه ربط وتثبیت ایدیله‌میه‌ن میلیونلرجه متشتت امللر ، فکرلر وار.. بری اتحاد وانتظامك اتك ، اتك ظفرلرینی طوپلایور .. دیکری افتراق وتشتتك الك درین آلامیله صیزلانیور ..

بر وطن اوزرنده عین هوایی تنفس ایدوك یشایان بر کتلهٔ بشرك بو یکدیکریله

قابل تألیف اولیان نتائج افعالی نظر دقته آلانلر ایمان ایدرلرکه دنیانک اڭ بیوك قوتی انجق اتحاد ایله تشکل ایدر وینه آنجق اونکله پایدار اولور ..

تشتتك واتحادك نتائجنی وطنمزده بزده کوردك ، تجربه ایتدك .. اون تموزه ، بویوك وابدی کونه کلنجه‌یه قدر چکیلان آلام ومراحمی تصویره لزوم بیله یوقدر . یالکز اوتوز ملیون خلقك برشرذمهٔ قلیله‌یه قارشو آلدیغی طور ذلت ومسکنتی نظر دقته آلیر ، صکره ده رسنه طاغلرنده ، فرزویك اوواه‌لرنده ، روم ایلینك اوته‌سنده بریسنده تموج ایدن بر قاچ مقدس بایراغك نتائج عظمتنی دوشنورسه‌ك تفرق ، ایله اتحادك آره‌سنده‌کی او بیوك فرقی بر پارچه تقدیر ایده‌بیلیرز .

واکلارز که بتون حقوق بشریه‌مزه صاحب اوله‌رق یشامق ایچون بونی ویرمه‌مك ایسته‌ینلره قارشو قالارز ، چونکه بر حبل متین اتحاد ایله بر برلرمزه باغلانمق لازمدر !

ایشته بو باغلانش ، بو اتحاددرکه بزه ، وطنمزك هر کوشه‌سنه قدر ایصال حیات ایدن بیوك بر اون تموز استحصال ایتدی ..

ایشته اون تموز بو مملکتی ، بزی هواسیله ، کوشیله ، بتون نعمتلریله یشاتان بو عزیز و مقدس مملکتی یقین بر انقراضدن قورتاردی .. فقط معما فر ایچونده ، احوال اقتصادیه وتجاریه وسائره‌مز ایچونده دها بر چوق اون تموزلره محتاج بولندیغمزی وبو احتیاجات مبرمه وحیاتیه‌مزی استحصال ایده‌بیله‌جك اون تموزلری تدریجاً ایقاع ایده‌جك اولان قوت واتحادی شدیدن تأیید و توثیق ایتمك مجبوریتیله مکلف اولدیغمزی بیلمك وبونی بر عزم وجسارتله اعتراف ایتمك وظیفه‌مزدر ؛ بو بیلکی‌یی بیله‌ن ، بو وظیفه‌یی تقدیر ایدنلرك ثمرهٔ مساعیلریله‌درکه مملکتمزده هر کون ، یکی ومسعود انقلابلر کوریبورز ، دائما منور بر استقباله طوغری کنیش و امین خطوه‌لرله ایلرولیورز ..

جمعیت خفیه‌یه انتسابی اکلاشیله‌رق توقیف ایدیلان سینوب مبعوثی رضا نور بك

Riza Nour Bey, député de Sinob, qui vient d'être arrêté inculpé de faire partie du comité secret

بو مساعی‌ٔ ترقیپروارانه‌یی کورمك وتقدیر ایتمك ایسته‌ینلر وارسه اونلر بو دورهٔ انقلابیه‌مزی بر زمین احتراص حالنه ارجاع ایتمکه چالیشان بر طاقم مشکوك ناصیه‌لردرکه ترویج آمال ایچون کسوهٔ حمیته برونه‌رك میدانه چیقمه‌دن حیا ایتمیورلر !

حالبوکه بوکون برچوغمز ، بوزده طقسانمز هیچ اولمز ایسه نفسمزه قارشو اعتراف ایتمك مجبوریتنده بولنمیورزکه شمدن وظیفه‌مز حمیت اسماسنده بولنمق دکل بالفعل اثبات حمیت ایدن

وطنپروران ملته حرمت وتعظیم ایتملك وسلامت وطنیه یولنده لدی‌الایجاب اونلره جانله ، باشله بتون موجودیتمزله عرض معاونت ایده‌بیلمك ایچون روحلرمزی، فکرلرمزی، حسلرمزی تربیه وتهذیبه چالشمقدر ...

مع‌التأسف بوکون اویله بیچاره ومعلول ادملر کوریپورزکه وقتیله مملکتك ذلته قارشو برهیکل صامت قدر لاقید دورورلرکن شمدی، حمیتك آرتق‌اوجوزلادیغی شوزمانده، حمیت سوزلریله ترویج آمال واحتراصاته قالقیشیورلر ، مملکتی - یکی بر ذلته طوغری سورکله‌مك ایستیورلر . . نه باطل بر سعی !.. فهمیلرك، قبا صقاللرك وبونلره مماثل اثاثی‌نك اوکنده‌هیچ اولمزسه اختیار ذلت‌سکوت‌ایتمش اولان بزلرك دعوای‌حمیتی آلتنده‌علی‌الاکثر یوکسلك قولتوقلرك ، صاری امللرك ظلال هیولاسی فرق ایده‌بیلمزسه کندیسنه صداقت کوسترمکه مجبور اولدیغمز مقدس وطنه نه‌قدر یازیق ...

هرکس وهرشخص وطنك اعتلای شان وعظمتی ایچون خدمت ایتمش اولمق شرفنی احرازه داعیهٔ حمیتله دکل ، فقط اولا کندی نفسنی اصلاح ایتمکه باشلامق صورتیله موفق اولورسه آلتیوز سنه‌لك عثمانیلق یکیدن برحیات بوله‌جق وبزلر بتون انسال سالفه و آتیه‌نك مظهر شکران ورحمتی اوله‌جغز .

بن ، بوبیوك املك اطرافنده دولاشان پرانتباه‌وتیقظ برعثمانلی ملتنك دورهٔ انقلابیه‌سنی بویله رأی‌العین کورمك سعادتنه نائل اولدیغم ایچون نه‌بوندن‌بش‌بیك سنه اول‌ونه‌ده‌بش‌بیك سنه‌صکره دنیایه کلدیکمه اصلا متأسف‌دکلم...

۱۰ تموز — ۳۲٦

عبدالله اسعد

احمد رضا بك طرفندن بكوز قصرنده اعيان و مبعوثان كرامه ويريلان ضيافتده محترم مبعوثلرمزدن برقسمی طعام ييدركن

Banquet offert par Ahmed Riza Bey au palais de Beicos en l'honneur des sénateurs et des députés. Quelques députés à table.

بکەوز ضیافتندە سعید و حسین حلمی پاشالرلە احمد رضا و اعیاندن کریدلی نوری بك
افندیلر — طعام ایدرلرکن

Au banquet de Beicos, Said Pacha, Hussein Hilmi Pacha, Ahmed Riza Bey, pendant le dîner.

قادینلرە حق

اوروپادە قادینلرە حق

٣

قادینلرە ایشدە حریت

« مابعد »

«قادینلرە حقوق مسئلەسی حریت مسئلەسیدر،
قادینلرك ایستدیکی «حقوق مساوات» دە حریتدر،
چونکە حریت مساوات ایلە تمام اولور؛ مساواتلر
ارککلرك، قادین حقوقی مساوی حساب ایتمازلر
ایسە، حر اولمازلر. حریت چالشمەیە
حق صاحبی اولمق ایلە توأمدر، دیمك. قادینلرە

حق، ادعالری کبی حریت چالشمەسنە مانع
اولمق آرزوسنە مجبر اولور.

قادینلرك چالشمەسنە کیم مانع اولیور
ایمش؟ اونلردە ایستدکلری قدر چالیشسونلر!
حتی، اونلرك چالشمەسی، بلکە بری طرفدن
ارککلرە دە فائدەلیدر. چونکە، بو زماندە

بکقوز ضیافتنده مبعوثان کرام
Au banquet de Beicos - Les députés attablés

بلکه ارککك یوکی خفیفلشیر . اما ، باقام ، قادینلر ایسته‌دکاری کبی چالیشمغه اذن و یر لیورمی؟

فرانسه « حقوق مدنیه » قانوننده بویله برماده واردر :

« قوجه قاریسی بسلمکه وقدرتی ، حالی درجه‌سنده ولك احتیاجرینی تسویه ایتمکه بورجیدر . » یعنی قانوناً ارکك کتیجی ، قادین ده یجی‌در .

قادین جهاز نامی ایله اوه بر طاقم شیلر کتیریبور ، دینیله‌جك . خیر ، بونلرده قادینك کندی الی ، امکی محصولی دکلدر ؛ بو جهاز باباسنك ، یعنی دیکر بر آدمك ، ارککدر .
بوندن آکلاشیلان شو : قانون ایله برابر ، قانونی وجوده کتیرن اخلاق و عاداتك روشنه کوره ، قادینك برنجی وصولك یورجی قاری اولمق ، او ایجنده انا بولونمق ، یاخود ، اوك طیشاریسنده بریك سوکیلیسی صفتی طاقینمقدر . و بونك ایچوندر ، ارکك طرفندن بسلنمکده‌در . قادین ، بو حالده ، سربستجه دیه‌بیلیر : « بوغازمی طویورمق ایچون بن ده امکدن ویرملی‌یم ! »

بو مطالعات بر نظریه پیدا ایدر : « قادین چالیشمامیدر . »

حالبوکه ، بو نظریه‌نك کوچوك بر دقت ایله اهمیتی غائب اولور : آناسز ، باباسز قیزلر ، آناسز باباسز ، قوجه‌لری اولمش قادینلر آزمیدر ؟ بوندن ماعدا ، قوجه‌سی اولوبده ایش ایشله‌مین ، کوتوروم اولان آز قادینلرمی بولونور ؟ او حالده ، بو قادینلری اولمکه‌می محکوم ایتملی . چونکه ، قادین چالیشه‌ماز ایسه و چالیشمامالی ایسه ، اولومدن باشقه نه یاپه‌بیلیر ؟

لورواپولیو صوریبور : « قادینك ارکك طرفندن بسله‌نیلمسی » نظریه‌سنك حکمی محافظه ایدلملك اوزره ، قوجه‌لری اولنی قادینلرك بسلنیلملری ایچون اسکی جمعیتلرده اولدیغی کبی ، غالبا قارداشلری طرفندن ازدواجه آلنمسی لازم اوله جقدر ؟

قانونك قبول ایتدیکی بو نظریه بر طرفده طورسون : قادین اولی اولسون ، اولی اولماسون اوطوراق آیاق ساده چالیشیور ؛ پارماقلریله ، قوللری ایله ، اوموزلری ایله ، وجودینك کوریتور کوریمز هر درلو اعضاسی ایله قازانمغه چابالیور ؛ قادینی تارلاده ده کوریبورز ، فابریقاده ده ؛ هم اوروپاده ده ، آمریقاده ده ، آفریقا چوللرنده ده .

یعنی ، بویله بر نظریه‌یه رغماً بو یولده‌کی تطبیقات حیاتیه ، زمانمز جمعیتی ایچنده اولا شو نتیجه‌یی ویرمکده‌در :

« اولنمه ، قادینك کچینمسی ایچون برنجی رسمی صنعتدر . قادین کندینی طویورمق ایچون ، یاشامق ایچون بر ارککه باغلانملیدر . »
هاری فوکیه دیبور : « بعض ایشسز چیپلاقلر قیش یاقلاشنجه ییه‌جك ویاتاجق بر بولمق ایچون ، کندیلرینی مخصوص اصل حبسه آتدیررلر ایسه ، قادینلرنده چوغی بویله اوله‌تیور . چونکه ، ارکك اولونجه هر شی وار . ارکك اولماینجه ، هیچ برشی یوقدر . »

زنکین صنفلرده بعض عائله‌لر مستثنا اولدیغی حالده ، قادین هیچ چالیشماز . چوجوغی ارککك برکلیری واردر . قانونك بو حکمی قادین ایچون بر تنبللك براتیدر . قوجه‌سی اونی طویورملیدر . قادین آرالقده اوغللرینك تربیه‌سنه باقار و هر ایشنی خدمتجیلرینه کوردیرر .

بو نظریه‌نك ایکنجی نتیجه‌سی : کندی چالیشمه‌سی ایله یاشامق لازم اولان فقیر کیمسه‌لرده

بكقوز قصرنده‌كی ضیافتده — وكلا و مبعوثان
Les ministres et les députés au banquet de Beico-

كوريلير . قادينك ركك طرفندن بسلايه‌سی وچاليشماسی نظريه‌سيدركه ، بحثی ميدانه چيقارمقده‌در . رسمی اولمه‌لی . كچيه‌لی اولمينجه ، كنار يولدن مقصده واريليور . قوجه بولنمارسه سوكيلی آرانيليور ، اوده اولمينجه .

برقيج [illegible] دجقلری كچلك قواتوعی [illegible] بحث بوكره [illegible] بردن بوه [illegible] بيكارجه‌قادينلر [illegible] .

بحث ايله كچين قادينلر قادينلرك ايچنده .

اڭ زیاده چالیشقان اولانلردر، و اڭ آجی، اڭ آغیر زحمتلره قاتلانان بونلردر. ایشته ایش اصل بوراده‌در. حتی قوجه‌لری بیله ایشی استهزا ایله «فحش صنعتی» دیه اونی برصنعت، رایش کبی طانیورلر. زنکین قوجه‌لرك هر شیئی تکلیفی اولی قادینلر ایسه، بوتون بوتون تنبلدرلر.

ایشته که دیلمك ایچون دهشتلی صورتده رقابت ایتمالیدر. آز جرئتلیدرلر، سوکرا، قادینك تحصیلی مکمل دکلدر؛ بر مانعه‌ده حالا قیزی تربیه ایتمیورلر؛ ایش ایدلمکه قابلیتنی آرتدیرمغه باقمیورلر.

قادینك، بوکونکی اجرتی، مکافاتی الآن ایشی – لوروا بولیویه نظراً – یالکز بویوك برعدالتسزلك دکل، حمیته بویوك برضربه‌در.

کندی یشمرینه حاکم اولمق هر شخصك، هر ملتك اڭ بیوك و اڭ طاتلی بر وظیفه‌سیدر!

فرانسه رئیس جمهوری موسیو فالیر صوڭ انتخابانده رأی پوصله‌سنی ملتك انتخاب صندوغنه آتمغه کیدرکن

M. Fallières, Président de la République allant voter pendant les dernières éléctions en France en qualité d'un citoyen français

بو نظریه‌لك دیکر بر نتیجه‌سی: صریحاً ارککك طرفندن دسیسه‌لنمه‌مسی لازمکلن قدیمك تطبیقاتده – اولی ویدیں حالده – کندی الی محصولی ایله کچینه‌سی حالنده کورلور. بونقدیرده ابتدا قادین اینك قیمتنی غائب ایتمکده‌در. چونکه، اول باول قادینه پك آزبرقاچ صنعت آچیقدر. قادین بیه‌جکی قازانمق و بو برقاچ

بویوك ئهقونومیست دییور: اوبا، دانته‌لا، شابقه، خیاطلق، کندیلرینی قوشادان قیمتلری ل ایشلری به قیمت تجاریه‌یی حائزدر؟ هیچ: واقعا، فستانی، شاپقه‌سنی یاپان بر قادین قیمتلیدر، او بو سببله خارجدن آز آلیر وده، آز صرف ایدر. لکن قادینك بوندن صوکرا قازانمسی ده لازمدر، اقتصادمز، کارده

اولملی؛ برقادین بوقدرله اکتفا ایتمیه‌رك استحصالنی آرتدیرملیدر . قادینلرك دیدیکه‌رك وجوده کتیردکلری اشیانك یمدیکنی ویاخود پك آز قیمتلی اولدیغنی آکلامق ایچون شویله دوشونمی: اکر هرارککده قادینلر کبی یالکز کندیسنی کیدیره‌بیلوب قوشادیه‌بیله‌جك درجه‌ده ایش کورسه ایدی، یاخود چالیشمه نتیجه‌سی واحرتی یالکز بو اولسه ایدی، نه حالمز نه اوور ایدی؟

حاصلی بوکون حکم سوردن حال شویله خلاصه ایدیله‌بیلور :

« قادین چالیشمه‌سی لایق اولدیغی قیمتی ایتمیور . « قادین صنفی » قارشوسنده امتیازلی، قوتلی دیکر برصنف وار . بونلر ارککلردر. ارککلر قادین ایشنی صیقیورلر وسببسز قادینی چالیشمه‌دن منع ایدییورلر . قادین کندی امکی ایله کیمسه‌یه تابع اولمیه‌رق ، حرتی ایله

۱—1 ۲—2

برلین اختلالی منظره‌لرندن ۱ اختلالجی طلبه‌لر نمایش ییارکن ۲ اختلال اثناسنده توقیف اولنان بر آنارشیستك صورت سوقی

Les révolutionnaires à Berlin 1 — manifestation des étudiants
2— Un anarchiste arrêté pendant le trouble.

ایکنجی درجه‌ده، قادین قوجه‌سنك قانوناً اسیری اولمقده‌در . قادین چالیشمالیدر، نظریه‌سنك نتیجه‌سی اونه‌رق . تجارت ایتمك ایچون قادینه قوجه‌سنك اذنی شرط قونیلیور. قادین تجار اولور ایسه ، تجارتی ایشنده بیله ، هر آدیمده قوجه‌سنك رخصتنه تابع اولویور . اکثری آوروپا مملکتلرنده تجارت قانونلرنده بویله قیدلر واردر .

یاشایه‌میور . کندینی بسلاین اونك افندیسیدر.

ایشته ، بو حال یالکز اسارت دورنده‌کی ایشلرده کوریله‌بیلور . یعنی ، قادینلر مغلوب اولمش، اسیر ایدلمش برصنف تشکیل ایدییورلر؛ ارککلر معیارینی کندیرینه هیچ ایش ویرمیه‌رك، برشی یاپدیرمیه‌رق بسلیورلر؛ بعضارینی‌ده چالیشدیرییورلر، اسیرکی ایش کوردیرییورلر، و اوندن صوکرا اسیرلکده صاقلیورلر .

زمانلر «قادینلره حق» طرفدارلری قادینلرك ایچون ایشده حریتی «قادین حقوقنده» مطالبه اولنمایدر. دستوری ایله آکلادیورلر. طبیعت انسانه چالیشمق قانونی کندیسی قویمشدر. بو طبیعت قانونی سیاسی و اجتماعی قانونلرده

اولورلر. بو عصرلك حریتی کوچوك دکلدر. قادینه چالیشمه‌ده حریتك نه دیمك اولدیغی آنلاشیلمه‌جق شی دکلدر. بو حریت ارککلر کی قادینه‌ده چالیشمه‌سنده حریتدر؛ یوقسه، جمیت قادینلره مطلقا ایش بولمغه

حمیت ملیه — آیدین ینی بازاری اهالیسی حمیتمندانه‌نك الك نافع تأسیساتمزدن اولان دونانمای عثمانی معاونت ملیه جمعیتنه کوندرلك اوزره جمع ایتدکاری اعانه‌نی قضا مرکزی اولان بوزطوغان اشای ایصالارنده اهالی عثمانیه طرفندن بعد الاستقبال برآرده چکیلان رسملری

Souvenir patriotique — Les habitants d'Aidin-Yeni-Pazari qui ont fait preuve de patriotisme en remettant le montant des sommes de souscription à la section de Boztogana du Comité de Mouavenети Milié.

فوتو قرعوپو مدس

قبول ایتمی و قادینلرده چالیشه‌بیلمه‌لری حقی انکار ایتمامیدر. چالیشمق حقی قبول ایدلدکجه سلامت اولماز؛ چونکه چالیشمه‌دن کیمسه وارسته اوله‌ماز. قادینه چالیشمق حقی انکار ایدن قانونلر، طبیعته قارشو عصیان ایتمش

بورجلی دیمك دکلدر. جمیتك بورجی، حریتی محافظه ایتمك و هر کسك شخصی مساوی طوتمق و طوتدیرمقدر.

بونی بر از دها آچیق سویلیه‌لم:

قانون ایله قادینك چالیشمه‌سنه مانع اولور

ایسه‌ك . تطبیقات حیاتیه ایله . اخلاق وعاداته استناد ایدرك چالیشان قادینلرك اوكنه چیقار ایسه‌ك ، بو . قادینی جمعیتك ایچندن صیشاری یه آتمقدر .

فرانسه اختلالندن اول ، انسانك حیات مادیه ، اجتماعیه‌سی كندی سعی چالیشمه‌سی و مهارتی اوزرینه قوریلش دكل ایدی ، اودورده حكم سورن قاعده شخصیتدن اوزاق ایدی . « حقوق بشریه » یكی زمانده شخصیت وشخصیتك غیرتی ، چالیشمه‌سی اوزرینه قوریلدی ایسه‌ده اسكی قاعده قادین ایچون عیناً محافظه ایدیلدی . بو كون ده قادینك حیات مادیه‌سی ، حیات اجتماعیه‌سی یا منسوب اولدیغی عائله‌سنه ، یاخود ده ازدواج ایتمش ایسه ، ازدواجنه باغلیدر . منسوبیت ، ازدواج عارضی شیلردر ؛ قادین نه‌دن اركك كبی بالذات حیات مادیه وحیات اجتماعیه‌سنه صاحب اوله بیلمك ایچون كندی غیرتی ، كندی مهارتی اورته‌یه سوره‌مسون ودییه‌مسون : « اركككاری حر ایدن ، اونلره مادی واجتماعی حیات ویرن چالیشمه‌لری بنده‌ده وار ، بنده چالیشیورم وچالیشه‌جغم . بن‌ده سزلك كبی حرم ، هرشیده اختیار صاحبی اولمالی‌یم : »

بر از دها ایلری‌یه كیتمك لازمدر : قانونك قادین چالیشمه‌سنی منع ایتمسی وقادینلرك چالیشمه‌سی اوكنه چیقامسی اولا رطرف ایدیلملی . لكن بو یالكز ایش بیتمز . قانونك شو صنعتده و بو صنعتده قادینك چالیشمه‌سنه مانع اولمامسی و تطبیقاتده ده قادینلرك اوكنه چیقلمامسی لازمدر . یعنی قادینك كندی قابلیتی ، ارزوسی ، كندی محتمل تمایلات شخصیه‌سی هیچ نظره آلنمیه‌رق ، قانون ایله بو صنعتی منع ایتمك ، او صنعتده اوكاریسه چیقمق اوله‌ماز .

دونانمای عثمانی اعانه‌سنه اللی لیرای عثمانی ویرمك صورتیله ابراز حمیت ایدن آیدین یكی بازاری اشراف معتبراندن حاجی حافظ افندی

Hadji Hafız Eff. notable d'Aïdın Yéni-Pazari qui a donné 50 livres turques au comité « Flotte Ottomane »

وسعت قادینلر ایچون‌ده اركككار كبی اولملیدر . یوقسه ، ینه قید وشرط ایله قادین حریتی طارالتیلور . بوده او حالده اسكی حالك عینیدر . تكرار قادینی جمعیت ایچندن آتمش اولورز .

اسكی دورده بوتون جمعیتك حالی بویله ایدی. قرال ، تبعه‌سی ، اركك ، قادین ، چوجق ، قیز بونلرك وظیفه‌لری ، جمعیت ایچنده‌كی موقعلری ، عائله ایچنده‌كی بورجلری ، دین حالنه منقلب اولان عادات واخلاق ایله تعیین اولنور ایدی . دین ، ایجابات دینیه نصل ایستر ایسه ، بر مملكتك آدملرینی ، اویله ، مأمور ایدر . صنعتكار . تجار یاپار . یری سورمكه یوللار ، چوجقلری اردویه عسكرلكه آلیر ، بعضیلرینی‌ده امور دینیه‌یه خدمته صوقار ، یرلری‌ده ایستدیكی یولده بنده‌لیق ، چاوداراق ، چایرلق الخ كبی تقسیم ایدر ؛ قادینلری‌ده چوجق فابریقاجیلغه ، یاخود اوروپانك برچوق یرلرنده اولدیغی كبی ؛ مناسترلره تعیین ایدر ، بعضیلرینی‌ده تارلالره یوللار ایدی . هر كسك اداره‌سی كندیسنه دكل ، كندیسنك اوستنده‌كینه عائد ایدی . وهر كسك اوستنده‌ده بر ترتیب دینی بولونور ایدی ؛ یعنی ، جمعیتك بو تشكیلاتی اوزرنده انسانلره اوزاقدن نكاهبان بر الوهیت شخصیه تصور ایدیلور ایدی .

اون سكزنجی عصرك فیلوسوفلری هر كسك شخصی حریتنی بوكا فائق كوردیلر . حریتی ، جمعیتك تشكیلات اساسیه‌سنی حصوله كتیرمكه كافی عد ایتدیلر ؛ انسانك ، بوتون دیكر آدملرك حریتلری ایله توزین ایدیلن حریتی قبول اولوندی و فرانسه اختلالی ایله یكی ظهور ایدن جمعیت ایچون بو قاعده‌نك ترتیب دینی قاعده‌سندن داها اوزیرینلی اولدیغی تطبیقاتده‌ده كوریلدی . فرانسز تئوقوتیستلرندن « كهنه » یك تعبیرنجه بو ترتیب « ترتیب طبیعی » ایدی . وكهنه‌یه كوره ، حدودی عالمك حریتی حدودینه واران حریت شخصیه‌دن عبارت اولان ، بو ترتیب طبیعی انسانلرك موقعنی جمعیتده ، چوجقلرك موقعنی عائله ایچنده یرلرك‌ده موقعنی تشكیلات اقتصادیه‌ده تعیین ایده‌بیلیر ویته یالكز بو ترتیب طبیعی قادینلرك موقعنی جمعیتده كوستره‌بیلیر ، یعنی ، انسانلر ، ارككلر ، قادینلر جمعیتك نهایتسز ایشلرندن ایستدكلرینی ، هر برینی سربست بر آرزو واختیار ایله انتخاب ایده‌رلر واچمالیدرلر . ایشته بوراده : انسانك اداره‌سی كندیسنه ویریلیور . بوراده جمعیتك آلدیغی ترتیب واشكال یاننده ، خلقك كندیسنه حاكم اولمسنك تمثال شخصیتی چیقیور ؛ شخصی كندی شخصیتنی كوستریور .

بو نظریه چیقا طورسون ، حتی خلق كندینه نهایت حاكم اولسون ؛ اما ، قادین كندینه حاكم اولان ارككلردن اوزاقلاشدیرلمش جمعیت ایچنده اولدیغی حالده ، جمعیتدن سوریلمشدر ، قادین حالا كندیسنه حكم ایتمیور . اونك كندیسنه حاكملكی قبول اولونمیور . اولی ایسه ، قوجه‌سنك قولی آلتنده . اولی دكل ایسه ینه برینك حكمی آلتنده ! یعنی ، بریرده قوجه‌سنك اختیارینه تابع اوته‌ده قانونك ، بوراده‌ده قانونك ، وعادات واخلاقك زنجیرلری آلتنده . دیمك ، قادین حالا « ترتیب طبیعی » دستوری آلتنه كیره‌مادی ، حالا ، قادین باطل دوشونجه‌لریله عادات واخلاقك تأثیری آلتنده ؛ اسكی دورك « ترتیب دینیسی » تأثیرنده چونكه كوریيورز : قانون ، عادات ، اخلاق ،

بو ایش صکره شو ایش قادینه کوره دکلدر، قادینلر بورایه صوقولمسون، دییور، یاخود، قادین بونی شونی یاپملی دییه امر ایدییور. بوندن آکلاشیلان شوکه: قادینك کندی حرتی قادینه بر ایش بوله‌ماز، ارککلرده اولدیغی کبی بر قادین کندی قابلیتنی ــ حدودی دیکرلرك حرتی حدودینه‌واران سربستلکله ــ موافق بولدیغی برجهته صرف ایده‌مز. دیمك: قادین اسیردر، کندیسی بر کیمسه‌نك امرینی ایشیتمکه، اورادن بر سس بکلمکه بورجلیدر.

اسارتده بوندن باشقه برشی دکلدر. بو کون قادینلر مدنی دیدیکمز بوتون مملکتلرده ــ آز چوق کوچوك بعض استثنالر آتیلنجه ــ قاعدةً حقوقجه اسارت دورنده صاییلورلر. فرانسه قادینلری ده، انکلتره قادینلری ده، روس قادینلری آلمان قادینلری وحتی آمریقا قادینلری ده ارککلرك اسیریدرلر، قانونجه، عادات واخلاقجه، دینجه اونلره تابعدرلر.

ارطغرل اوغلی

تیاترولرمز...

« مملكت تیاترولری جمیتلری تربیه‌ده برنجی واسطه‌در »
« فنالری ده اخلاق عمومیه‌یی پك قولای بوزابیلیرلر! »
« وولتر »

خلقت تربیهٔ اجتماعیه وادیسی حقنده

تیاترولر تملاری آتیلمش ایدی كه، حالا یارسه‌ده،

مدینهٔ منوره‌ده كشاد اولنان اتحاد مكتبی - جزیرة العربك اورته یرنده . استقبالده وطن مقدسه
خدمت ایتمك ایچون حاضرلنان مینی مینی طلبه‌لردن بری تركجه ایراد نطق ایدركن ...
Un des fructueux travaux des Clubs "Union et Progrés»
Une école primaire fondée à Médine, Un petit écolier prononçant un discours.

« وولتر » ك بالاده‌كی سوزلری غیر منكردر .
« وولتر » دن اول فرانسه‌ده أدبی اخلاق

اونلردن بركیجه‌سنه La maison de molière
(مولیه‌ر) ك أوی تعبیر ایدرلر . او بی نظیر

Théâtre français یه انجمن دانش دینلسه‌دها سزادر.

بیوك « مولیه‌ر » هم أدیب، هم تیاترو پیه‌سلری محرری، هم‌ده عین زمانده فوق‌العاده بر آقتور ایدی.

Boileau, Corneille, Racine ودها نیجه‌لری یتیشدیرمکده اولان فرانسه‌یی، و فرانسه أدبیاتنك اقتضای طالعندرکه « مولیه‌ر » آقتور اولاق حسبیله، کندی طرز أدبی‌سنی کندی اسر و تعمیم ایتدی. حتی تدریس ایتدی دینه‌بیلیر.

مدینهٔ منوره جوارنده بدوی چوجقلریه مخصوص اوه‌رق اتحاد و ترقی فلوبی طرفندن آچیلان [برهان اتحاد] مکتبی طلبه‌سی

[illegible]

Les élèves de l'école "Burhan Ittihad" fondée près de Médine par le Club d'Union et progrès, en vue d'instruire les bédouins.

« مولیه‌ر » تیاترو وسیله اون‌دردنجی لوویی‌یی وسرای خلقنی اکلندیردیکی صره‌ده بتون فرانسه‌یی یوقاریدن اشاغی واشاغیدن یوقاری تربیه ایدردی؛ اویله بر فرانسه‌یی که:

تیاترو خصوصاتی نقطهٔ نظرندن بو ایشك اهمیتی پك بیوکدر. أوت، بعض اویله أدیبلر کلدی که، اونلرك آثاری سنه‌لرجه اویسیه‌مدیلر. بناءعلیه کندیلری فقیر قالدقلری کبی، معاصرلریده

اونلرك لذتی طویمقدن محروم قالیلر ! حق
مشهور Alfred de Musset (آلفرددوموسه)
کی منسوب اولدیغی سوسیته‌نك احوال
روحیه‌سنه‌پك یقیندن تماس ایدن بیوك برشاعر،
وفاتندن خیلی صکره خلقك تقدیراتنه مظهر
اوله‌رق آثاری صیق صیق تئاترفرانسه‌ده اوینانمه
باشلادی أوت ، Comédies et proverbes
انفس آثارنی معاصرلری قطعیاً طاتمامشلر
ایدی . چونکه « آلفرد دوموسه » « مولیه‌ر»
کی آثارنی کندی اوینامدیغی کبی اوینادەجق
آقتورده بوله‌مدی: حالبوکه شیمدی هفته‌ده
کچمزکه پارس خلقی او بیوك شاعرك، اوچلی
شاعرك آثارندن مستفید اولماسون! بونلری
و Victor Hugo نك تراژه‌دیلرینی ودها سائر
ادبای عصرك پیه‌سلرینی اوینامق ایچون
«مولیه‌ر»ك زماننده بری افکارخلقده تکاملاته
نظراً دها مکمل صورتده تیاترو وجیلق صنعتنی
توسیع مقصدیله Conservatoire تسمیه ایدیلان
برمدرسه احداث ایدلدی . اشبو مدرسه‌ده
هم تکلم ، فصاحت ، انشاد کبی شیلر ، همده
تغنیات وفن موسیقینك هرشعبه وقسمی نظر
اعتباره آلندی . الیوم ، قادین ویا ارکك ،
کیم بو مدرسه‌دن برنجیلکله چیقه‌جق اولورسه
Premier prix du Conservatoire عنواننه
مالك اوله‌رق مدرسه‌نك قپوسندن خروجنده
استقبالنی اویله تأمین ایتمش اولورکه ثروتی
نه رادەیه وارەجغی بیلنه‌مز .

مثلا Coquelin ainé وده‌ها نیجه‌لری
سنه‌ده بر قاچ یوز بیك فرانق قزانورلردی .
Madame Patti تیاترو حیاتنده بولندیغی قدر
کیجه‌ده بشیوز لیرا آلیر ایدی . او مدرسه‌دن
چیقان کافی ، پیانوجی آرتیستلر بر بیوك
قونسرده بر قاچ یوز لیرا آلورلر ... بزده‌ده
بویله متخصصلر یتیشمك وبونلری اقتدارلری
نسبتنده یاشاتمق ایچون ، خلقمزی او سویه‌یه
کتیرمك لازمدر . بوده منتظم تیاترولرله
Concerts populaires لره محتاجدر . امین
اولیکه بر مملکتده تکاملات معنویه حسیات
عواملك بو کبی شیلرله تعالیسنه متوقفدر .

بك اوغلنده نادراً ایشیدیلان موسیقی ایله
Conservatoire دن چیقمش وخواجه اولمش
بر طاقم ذواتدن متشکل براورکسترونك فرقی
اصل تعریف ایده‌لم ..؟

أوت ، أك برنجی آقتورلر ، هانله‌بازلر ،
اوپراجیلر ، هپ اومدرسه‌دن مأذون اولانلردر.
طوغریسی پارس عالمنده بونلره یقیندن تماس
ایتمکه موفق اولودەصکره کندی وطنداشلرینك
بو کبی لذائذدن محرومیتلرینی کورمك
مملکتلرینی جداً سونلره پك کوچ کلیور !

Odéon و یاخود Théâtre français
(ایکنجی تئاتر فرانسه‌در) ویا Vaudeville
و « سارابرنار » ك کندی تیاتروسی وشیمدی
« أدمون روستان » ك پیه‌سلرینك اویناندیغی
Porte Saint Martin تیاتروسی کبی ادبی واخلاقی
تیاترولرده فرانسزجه‌یه أیوجه واقف اوله‌رق
کچیریلان وقتلرله ، ایدیلان استفاده‌لرله برده
بزم تیاترولرده‌کی حسیاتك آره‌سنده دوت
عصرلق ـ بلکه دها زیاده ـ بر بوشلق . .

واردر ! بو بوشلغی املا ایچون همان بر Conservatoire یاپیلملی واورادن آقتوردن بلکه زیاده آقتریس چیقارملی ... بونلرك ترك عنصرندن یتشدیرلمسی ممکن اولدیغندن ، عناصر سائره‌نك ایسه لسانمزی پك کوزل اوکرندکلری حالده تلفظلری قطعیاً أیی اوله‌مدیغنه نظراً قبطی قزلری آلوب Conservatoire ده اوقوتملی . بو جهته بر چاره بولنمدیغی ، تیاترویی اونوده‌لم ... بزده ممکن دکلدر دیه‌لم ، اوطرفه کچه‌لم ! عبدالرزاق وحمدی افندیلرله اکتفا ایده‌لم . بن کندی نفسمه بونلردن‌ده آره صره بر لذت طویه‌رم حتی ظهوری قولونك بقاسنی پك چوق آرزو ایدرم : چونکه مایدر ؛ چونکه اونده‌ده بر صنعت ، بر شیوه واردر .. فقط !

امین اولملی که مثلا فرنسه‌ده مارسیلیادن فوق‌العاده بر آقتریس قالقوب پارسه کیدرك یوقاروده تعداد ایتدیکمز تیاترولردن برنده صحنه‌یه چیقه‌جق اولسه ..... قیامتلر قوپار ! بزم تیاترولرمزده اوینایه‌جق بر ارکك و یا قادین‌ده ، استانبوللیلره مخصوص لسانه ، تکلمه مالك اولوب مثلا محی‌الدینی «مونوتون» فوأدی « فائد » تکلم ایتمه‌ملیدر ...

Prononciation parisienne اولدیغی کبی استانبوله صرف استانبوللیلره مخصوص بر لسان واردر : بز اونی ایسترز واو لسان ایله متهیج اولورز ... ارمنی آقتور و آقتریسلرینك بعضلری ترکجه‌یه « قف کل‌عاده » واقف اوله‌رق « قف کل عاده » کوزل « اوینا » یورلر ... چه فائده که پك زیاده تقدیر ایله برابر بز اونلری کافی کورمه‌یز . لسان نقطه‌سندن اونلری اولسه اولسه أیی بر رسامك یاپدیغی قاریقاتور کبی کوره‌بیلورز . هر بیوك سوسیه‌ته‌ده کرك حرمت کرك معاشقه زمینلرنده قادینلره قارشو بر طرز افاده واردرکه ، اکر فنا تلفظ ایدیله‌جك اولورسه، عادتا کولنج اولور . «سنی سویورم» ایله « سویورم»ك آره‌سنده بیوك بر لطافتسزلك واردر ظن ایدیورم .... بویله بعض بر چوق کلمه‌لر واردرکه اویله یازیلور . فقط اویله سویلنمملیدر . شو قدر بیلیرمکه : أوروپادن صوك عودتمدنبری هر نه وقت بزم تیاترولره کیتدیسه ، ـ ترك آقتورلری مستثنا اولمق اوزره ـ کوله‌جك یرلرده ایچمه آغلامق ، آغلانه‌جق صره‌لرده‌ده کولمك کلیوردی .

بزده تیاترو ترقی ایتمدی . برهان‌الدین بك ودها بر قاچ ذاتك یکی طرزده‌کی صنعتلری عثمانلی تیاتروجیلغنه بیوك بر آدیم آتدیردی . فقط بوده قطعیاً کافی اوله‌مازه حتی وطنداشلرمزه تیاترونك تمامی قوت ولذتنی بیلدیرمك ، وآرتق اوندن محروم قالمالرینی تأمین ایتمك زمامداران زمان وبا خصوص معارف وأدبیات ملیه‌مزه نظارت ایدن ذوات ایچون مجبوریت تحتنده برشیدر .

لسان مسئله‌سیله برابر Art scénique یعنی صحنه صنعتنی اویونجیلرمز منتظماً بر مدرسه‌ده اوکرنمدکجه، بزده تیاترو تأسس ایتمش دینه‌مز . موزیقه‌سز تیاترو اویونلرینی « ترازه‌دی » « دزام » «قومدی» و«وودویل» اوله‌رق بر قاچ شعبه‌یه تقسیم ایدرك ، هر شعبه‌یه عائد طلبه‌یی

باتمه‌ریق نزده آز برزمان ایچنده یتشدیره‌بیلیورز.
شبهه‌سزکه، آکسزین بر Coquelin ویا بر
Mounet-Sully ظهور ایده‌من. اوده‌جه‌ده‌کی
بیوک قوه‌لری زمان بخش ایدر. ووردی،
آقور نامزدلرینی انتخاب مسئله‌سی قولای
برشی دکلدر.

مشهور Coquelin Cadet تیاتروجیلغه

پارچه‌لری سویله‌تمکه باشلادم. حالبوکه هیئتک
چهره‌سنده هیچ امارلری ... ونه جهته،
کولمکه یقین تبسملر رونما اولدی ... بن ده
فوق‌العاده بر مأیوسیت طویمغه باشلادم ...
بن، کندمده بیوک بر ترازه‌دیجیلک اقتدارینی
امین ایدم... بو آدملر جمله‌عادتا اکله‌نیورلر...
نهایت، هیئتدن بری دیدی‌که: اوغلم ترازه‌دی

بلغارستانده تاتار پازارجق قصبه‌سنده اسلام مکتبی طلبه و طالباتیله هیئت تعلیمیه‌سی
Elèves et professeurs d une école musulmane a Tatar Pazardjik en Bulgarie.

ناصل باشلادیغنی بکا برکون نقل ایتدیکی صره‌ده
دیدی‌که: «مکتبین دیپلوماسی حیقدیغمده،
کندمده تیاتروجیلغه بیوک بر میل واقتدار
حس ایدرك Conservatoire مدرسه‌سنه
کیردم. هیئت ممیزه بکا هانکی قسمی ترجیح
ایتدیکمی سؤال ایتدی. بن ده «ترازه‌دی»‌یی
آرزو ایتدیکمی و کا حاضرلاندیغمی سویلدم
و Corneille و Racine دن ازبرلدیکم بعض

سکا باقیشمیور. «مولیه‌ر» دن بر قاچ پارچه
اوکرن ده بر قاچ کون صکره ینه کل!......
قپودن باشم آتش ایچنده، یوره‌کمده بر بیوك
اضطرابله چیقدم. اوه کیدرکن یولده کندی
کندیمه دیوردمکه: ناصل اولورده بنم کبی
فطری بر هانله‌باز شمدی قومدیاجی اوله‌جق
ممکنمی؟ بو آدملر بنده هیچ مزیت کورمدیلر:
نی باشلرندن دفع ایتمك ایچون اویله سویلدیلر.

معمافیه اوطه‌مه کیررکیرمز «مولیه‌ر» ی آچدم. Le Malade imaginaire دن بر قاچ پارچه ازبرلدم. درت کون صکره Conservatoire ده هیئت ممیزه حضورینه تکرار چیقدم.

آغزمی آچه‌لی اوچ دقیقه اولمامش ایدی که. بتون هیئتك قهقهه‌لری صالونی طولدیرییور ایدی. «براوووو» لرك آردی آرقه‌سی

قرال ادواردك وفاتی اوزرینه عرض ماتم ایتمك اوزره مراسم مخصوصه ایله سرایك اوکندن کچن بعض انکلیز چوجقلری

Journee de deuil — les boy-scouts passent devant le palais du défunt roi.

کسلمیوردی ... ناصل اولورده بو دائما حزن آمیز او آغلامش چهره‌لی بن، اوترازه‌ده‌یجی بن بویله کولاج اولیوردم؛ هر نه حال ایسه هیئتك قطعی اخطار واصرارلری اوزرینه هنوز بازلقدن قطع نظرله «قلاسیق» قومدیاشه‌به‌ده دوام ایتدم وبو کوردیککز «قوقلن» اولدم.

*
* *

برچوق شیلرده اولدیغی کبی: بزتیاتروجیلغه باشندن باشلایه‌جغمزه قویروغندن باشلادق. آنسزین قره‌کوزدن، اورته اویونندن صکره‌لی قلاسیقلرله بدأ ایده‌جکمزه، «لابل‌هه‌لن» «مدام آنغو» کبی «اوپره‌تلر» ه دوشدك. فرانسزلر بو خفیف شیلره تقربدن ول تیاترویی قلاسیقلرله ترجیح ایتدیلر وبوکونه قدر اونلر قطعیاً اعتباردن دوشمدی؛ اونلرسز فرانسزلر وبالخصوص پارس اهالیسی یشایه‌مز. او سویه‌ده ایچون بو نوع تیاترولر هوای نسیمی درجه‌سنده لازمدر... همده‌شبهاسزدرکه بر مملکتده مدنیت نه قدر ایلری کیدرسه، تیاترولرده خلقك دماغی اوزرنده او نسبتده بر خاصهٔ حس تلذذ پیدا ایده‌بیلور. واقعا

بزده وقتیله احمد وفیق پاشا مرحوم ودها بعضلری « مولیەر » ی ترجمه ایتمك جهتـــه کیتدیلر ؛ فقط اونلردن اکلنجەلی وقولای اکلاشیلی اولان « اوپرت » لر خلقك دها چوق خوشنه کیدرك رغبت او طرفه میل والتفات ایتدی . قومدی ، درام ، تراژەدی ، اولجه بیان ایلدیکمز وجه ایله لسانمزی پك غلیظ صورتده تکلم ایدن بعض آقتور و آقتریسلرك آلنه دوشەرك تکاملدن محروم قالدی .

« دەقولته » قادین « دەقولته » سوز ، غلیظ ترکجه عالمندن عثمانلی تیاتروسنی قورتارمق مجبوریتی جداً حاصل اولمشدر .

تیاترویه برده Lyrique جهتی یعنی اشعار متغنیه : (اوپرا) واوپرت دکل « اپراقومیك » ده علاوه اولنورسه ، اووقت احوال روحیەمزك تعالیسنه برقاتدها خدمت ایدلمش وتکاملات معنویەمز تسریع ایدلمش اولور . بو نتایج مستعجلهٔ ملیەیی استحصال ایتمك ، اول امردە بر انجمن دانش Académie وبرده Coservatoire تأسیس واحداثنه متوقفدر .

بکەجی زاده

عزت فؤاد

بر آرقداشمك خاطراتندن :

عقده

— ١٩ نيسان ٣٢٦ —

صوك زمانلرده آرتق بوسبوتون دوشمشدی. سنه‌لردن بری، اونی ، مجهول بر دست تحکمه اسیر ایدن بو خسته‌لق ، مملول مفکره‌سنده، تصورات غریبه ایله مشحون ، بوزوق بر محاکمه‌نك پرینانیتلریله، بوتون دوشونجه‌لرینی عین نقطه اطرافنده جمع ایدن بر عقده حاصل ایتمشدی . . . اوفاق بر خلجان . اونی ، اك غیر مأمول تصورات ایله تدهیش ایدر ؛ آلنی قلبنك اوزرینه کوتوره‌رك :

— یوقسه أوله‌جکمی‌یم ؟ . . . دیردی .

وبو شبهه ، بعضاً اویله مدهش بر أندیشه شکلنی آلیردیکه ساعتلرجه دوام ایدن بر بحراندن قیرلمش اولدیغی حالده چیقار، بایغین دونردی... دوقتورلر، آرتق اوکا علاج یازمقدن بیقمشلردی. ساده‌جه کلیرلر ؛ قیصه بر معاینه‌دن صوکرا :

— بوکون دها أییسکز.. یکلریکزه دقت ایدیکز ؛ کزیکز ، أکله‌نیکز ؛ کدیکزی اورمه‌یکز . . . دیرلردی. هرکون تکرار ایدن بو نصیحتلره آرتق اوقدر آلیشمشدی که اونلر سویله‌مه‌دن نه سویله‌یه‌جکلرینی بیلیر ؛ دیکله‌دکلرینی حتی ایشیتمه‌یه‌رك کندی دوشونجه‌لرینی تعقیب ایدردی. اساساً توصیه ایدیلن شیئلری شایان اعتماد بولمیوردی. شمدی‌یه‌قدر خسته‌لغنه بولونامایان بو چاره‌نك عدم امکان حصولنی دوقتورلرك کفایتسزلکنه عطف ایدییوردی. هرکون برباشقه دوقتور چاغیریلیور ؛ نه تازه‌رك کوزلری کوندن کونه علاج شیشه‌لریله دولیوردی. نهایت بر کون ، بکا بوتون دردلرینی آچدی:

— بن أولیورم اونلر بکا سیکیردن ، وهمدن بحث ایدییورلر . . . دییوردی . وجا ایدرم، سز سویله‌یك . وهمك، سیکیرلیلکك بنم خسته‌لغمله نه‌مناسبتی وار ؟ . . انسان ، صحتندن شبهه ایدرسه ، مراق ایتمزمی ؟ . . . اما اونلر ، هیچ. شیئکز یوق ... دییورلر. آرتق بوکا آلدنمق ایچون پك صاف اولمالی .. نه‌یه‌یم دوقونیور ؛ معده‌م هیچ بر شیئی

فوطو‌ بکه‌جیان — قاهره

Photo : Lékégian

بطرس غالی پاشانك قاتلی [وردانی]نك حکم اعدامی علیهنده مصرده نمایشلر یاپان قاهره مکتب حقوق طلبه و معلمیندن بعض ذوات

Etudiants et professeurs de l'université de droit du Caire faisant une manifestation contre la peine de mort à laquelle Vardani, assasin de Butrus Gali Pacha vient d'être condamné

هضم ایتمیور ؛ باش آغریلری ، خلجان ، اویقوسزلق ، ضعف . . . بونلرده‌می سیکیر حالی ؟ . . . خیر ، خیر ، بکا اهمیت ویرلمیور . . دقت ایدییورم ، آدمعقللی معاینه بیله ایتمیورلر . . نه کوکسمی دیکلیورلر ، نه نبضمه باقیورلر . . یینه هر کونکی علاجلر ، هر کونکی توصیه‌لر . . . طبابت ، رجا ایدرم یالکز بو قورو اسامیردنمی عبارت ؟ . . . خیر ، خیر ، هر حالده خسته‌لغمه لزومی قدر اهمیت ویرلمدیککی آکلایورم . . یاخود سنده تداویسی قبل اولنمایان بر خسته‌لق

وارده صاقلایورلر . . .

∴

بر کون ، خدمتجی کلدی :

— سزی عجله‌جاملیجه‌دن ایسته‌یورلرمش . . آرابه قاپیده بکله‌یور . . .

دیدی . ن ، درحال آکلامش ؛ یینه کیم بیایر ؟ نه احساسسز بر توهمك آلنده زبون قالان بو مریض قدینك امدادینه شتاب ایتمشدم . اونك بو چیلغینلقلرینی بر آز فضله بولمقله برابر ، قلبمك هرین بر کوشه‌سنده اونك ایچـ ن

Photo Lékégian

وردانی‌نك حکم اعدامی علیهنه تظاهر یاپان قاهره دارالمعلمین طلبه وهیئت تدریسیه‌سندن مصری دوات

Etudiants et professeurs de l'école normale du Caire faisant une manifestation contre la sentence de mort prononcée par le tribunal qui a jugé Verdani.

صیزلایان بر نقطه و دیگر بوتون آرزولرینك
اسعافنده اونی بر دقیقه اهمال ایتمکه بنده قوت
براقیوردی، بو قادین. بنم ایچون ، علی اماد
بر خسته اولمقدن زیاده بر اهمیتی حائزدی .
اونی ، نه زمان یاتاغنك ایچنده ، سوزونش
سیماسیله ، خسته‌لغك پنچهٔ تحکمنده ایکله‌یور
کورسه‌م ، کوزمك اوکنده ، بوتون بر حیات
ذوق وحشتمك انقاض پژمرده‌سی جالابیر
وخاطراتمی ربع عصر اوله قدر چکوب کوتوردن
قارشمه ، اوزون کیرپیکلرینك سایهٔ اسرارنده
بوتون بر جهان سودانك هیجان اهتزازی
کیزله‌نن یشیل وخیالپرور کوزلریله اون درت

یاتاغنده ، شوخ وقهرز بر قلهٔ وبترا قویار ..
بر قلهٔ وبترا کاغدلره دیکله حیرتشکارلرله ،
آیاقلرینك آلتنده ایکن ، جان چکیشن
قلبدی اهمال ایده‌رك درتنده محصور آیالك
عشقه وقف وجود ایتمش ونهایت ، سوه‌مدیکی
بر آدمه تأهله مجبور اولدقدن صوکرا ،
حیاتی اوت ومدهش صرحه‌لك انتقامی کبی‌یه
پرستش ایدردن آمشدی .. اونك بویلرمی
اش سنه‌نك مدقق حیثیه‌سی اراسنده ، آنجق
بر خطه دوام ایدن اووق تعاك سر کذشته‌لی
استثنا ایدیلیرسه . هیچ هیچ بر کیمسه‌یی سومه‌
مشدی . ... بو زمین اوزرنده اونکله اوزون

مصاحبلرمز اولوردی. او، بکا اوته‌دن بری‌دن طوپلانمش وقعه‌لرله فلسفه‌لرینك اسباب ودلائلی بر بر صایوب دوکر ؛ کندی حیاتنه تماس ایدن نقطه‌لرده بر ثانیه توقف ایده‌رك ، درین بر کوکس کچیریردی . سه‌ومك . . . بوتون حیاتنده حس ایتدیکی اڭ بویوك تهلکه بو ایدی . هم بر قادین ایچون بوتی ، اویله غیر قابل عفو بر تهمت کبی تلقی ایدردیکه عشقدن محبتدن بحث اولوندیغی زمان ، دوداقلرنده بر اشمئزاز غیظ ونفرتله :

— عشقمی ، دیدیکز ؟ . . دیردی . سزی تأمین ایدرمکه بنجه اڭ عادی بر ذلت . . . او ، بو ذلتی کندی حیاتنده حس ایتمشدی . اوقدر کوزل وشایان پرستش بر کنج قز اولدیغی حالده ، ایلك دفعه ، سه‌ودیکی بر دلیقانلی طرفندن اهمال ایدلمش اولمقله باشلایان سفالت روحیه ، نهایت عائله‌سنك رجالرینی ، منتلرینی استحقار ایدن بر لاقیدی ایله مدهش بر هزیمت معنویه‌یه منجر اولمشدی . ایشته او کوندن اعتباراً بر حیات سفاهت باشلایوردی . کزییور ؛ اکلنییور ؛ کندیسنی سه‌ونلری اهمال ایتمکدن بر حظ انتقام آلیوردی . اونی ، ولو که اوزاقدن اولسون آزچوق طانیانلر ، چاملیجه‌نك بو منتقم قله‌وپاتراسی حقنده اسرار انکیز وقعه‌لر حکایه ایدرلردی . آغزدن آغزه دولاشان روایتلرله اوکا اسناد اولونان وقایع آراسنده ، نهایت برفلاکتله نتیجه‌لنن اویله فجیع سرکذشتلر نقل اولونوردیکه کوچوك کلمکمدن بری اوکا قارشی غریب برانجذاب دویار ؛ بعضاً آرابه‌سیله کچرکن آرقه‌سندن کوزلرمله اوزون اوزون تعقیب ایده‌رك ، بو منجرا پرست قادینك ، بری حکایه‌لرله دولو حیاتنی یقیندن تدقیق ایتمك ایسته‌دم . نهایت تصادف ، اونی ، بوترن خزائن حسن واسراریله اللرمه تودیع ایتدی . برباشی آغریسه درحال بنی چاغیرتییور ؛ او ، خسته‌لقلرندن ، اندیشه‌لرندن بحث ایده‌رك ، بن ، اونی تسلیه ایتمك ایچون اوته‌دن ، بری‌دن نقل اولوناجق شیلر بولارق ، بویله جه‌باش باشه کچن اوزون حسبحال ساعتلرمز اولیوردی . ایشته بوکون ینه ، عین سببلرله برلکده کچیریله‌جك برقاچ ساعتمز دهاواردی . اودادن ایچری‌یه کیردیکم زمان ، اونی ، یاتاغنك ایچنده ، شدتلی بحرانلردن صوکرا کلن بر تعب عضلی ایله عادتا بایغین یاتییور کوردم . رنکی اوچمش ؛ کوزلرینك اطرافنده درین چیزکیلر حاصل اولمشدی . بنی کورور کورمز ، کوزلرنده برلمعهٔ تسلیله :

— آمان دوقتور .. دیدی . أولیوروم...

— نه کز وار نیچون بوقدر تلاش ایدییورسکز ؟ ...

کسیك یورغون سسیله آکلاتدی :

— بر آز اول درجهٔ حرارت قرقه قدر چیقدی . بیلمه‌کز نه قدر مراق ایتدم . بر مدت کندمی غائب ایتمشم .. بوتون وجودم آغرییور .. قیدانا جق اقتدارم یوق .. بیلمم اما بوخسته‌لقدن ظن ایدرسم قورتولامیه‌جغم .. زیرا پك دوشدم ...

قرق درجه حرارت !. . . فقط بو ممکن دکلدی . او ، تأمین ایدییورو :

تابلو   شباب و انجذاب

La galanterie d'autrefois

— یمین ایدرمکه .. دییوردی .

هرحالده بك عصبی اولدیغنده شبهه یوقدی .

— مساعده ایدیکز .. دیدم . بر کره ده بن معاینه ایده‌یم ...

برقاچ دقیقه صوکرا ، بوتون قورقولرینك بوشه چیقدیغنی کوره‌رك متسلی اولدی .

— نصل ؟ .. دیدم . درجه‌کزه باکاش اولدیغنه قناعت ایتدیکزمی ؟ .. باقکز ، اوفاق بر وهم سزی نه‌قدر هلاك ایدییور ! .. شمدی بنی دیکله‌یکز .. اکر أیی اولمق ایسترسه‌کز ، برکره درجه‌یی ، شورۀلری دولدوران علاج شیشه‌لرینی آتیکز .. بن سزه یکی بر علاج یازارم ؛ یمکلریکزی ترتیب ایده‌رم وبك آز بر زمان ظرفنده سزی تماميله شفایاب ایده‌بیله‌جکمی امید ایدرم . فقط توصیه‌لرمه اعتماد ایتمك شرطیله ... اکر بودفعه‌ده بوتون دیکرلرینه یاپدیغکز کبی سویله‌نن شیئلره اهمیت ویرمیه‌جك ایسه‌کز ، سویله‌یکز ، نافله هیچ یورولمیه‌لم ..

بر آز جدی ایدم . اوده کوزلرنده ، صحیحمی سویله‌یورسك ؟ ... دیمك ایسته‌ین بر معنای استفسارله کوزلرمك ایچنه باقیوردی :

— وعد ایدییورم ... دییوردی .

— یالکز وعد ایله اولماز .. برکره قطعیاً خسته‌لغکزی دوشونمیه‌جکسکز .. کندیکزی مشغول ایده‌بیله‌جك هرتورلو وسائطکز وار .. صباحلری ایلیق صو ایله دوشسکزی یاپار ، معین ساعتلرده یمکلریکزی یرسکز .. آقشام اوزرلری ، حتی صباحلین برر ساعت قدر کزمکه چیقارسکز .. علاجلریکزه دوام ایدرسکز ..

ایسترسه‌کز ، وقتم اولدیغی زمانلر ، کاسیر ؛ تنزهلریکزده سزه رفقت ایدرم ...

اوکوندن صوکرا ، منتظم بر رژیم تعقیب ایدییور ، علاجلرمدن فائده کوردیکی ایچون بکا قارشی نصل تشکر ایده‌جکنی بیله‌میوردی . همان اکثریا بر آراده کیدك . برلکده کزییور ، یورییور ، آقشام اوزرلری فناره ، باغلر باشنه دوغرو کوچك سیاحتلر یاپیوردق . بعضاً آقشام یمکلرینیده چاملیجه‌ده ییدکدن صوکرا عودت ایدییوردم . بویله‌جه دوام ایدن مناسبتمز ، کونلر کچدکچه برشکل صمیمیت آلیور ؛ بر دوقتور ایله بر خسته آراسنده‌کی رسمیتلر ، یاواش یاواش زائل اولارق ، یرینه ابدی بر دوستلق قائم اولیوردی ...

***

برقاچ دقیقه‌مزی درین بر سکوت ایچنده آلوب کوتورن بر آن استغراقدن صوکرا ، باشنی قالدیرارق ، کولکه‌لری تجسس ایدن حساس نظریله کوزلرمی آرادی ؛ اوبوماده‌ده أمین اولدقدن صوکرا :

— غریب ! .. دیدی ، بو آقشام ایکمزده ده بر دورغونلق وار ...

وتکرار کوزلرنی ایندیره‌رك سکوت ایتدی . بن ، کوچوك بر چاملك کولکه‌لرنده غائب اولمش کیبیدم . هیچ برشی سویله‌میور ؛ قلبك محیطاته بر رنك حزن ویرن دونوق ضیالری آتنده اریییور ، بر رؤیا اولیور کبی یاواش یاواش حقیقتدن اوزاقلاشان بوقادین خیالی ، کندیسنه حس ایتدیرمه‌دن ، بویله کیزلی کیزلی سیر

ایتمکده بر ذوق شاعرانه بولیوردم . اندامنك بوتون ظرافت بدیعه‌سنی محافظه ایدن سیاه قره‌ب دوشین پارلایان آلتون صاچلرینك بر آز پریشان کبی دوران قیوریملری اوزوندن مهملانه صارقارق دیزلرینه قدر دوکولن اینك باش اورتوسی ، اوکا اساطیری بر هیکلك وضع خولیا ادارینی ویریوردی . قسماً کولکه‌یه تصادف ایتمش سیماسنك خطوط مبهمه‌سی ، تمامیله کنج قالمغه عزم ایتمش بر قادینك اسرار حسننی صاقلایور ؛ خفیف بر انحنا ایله اینه‌رك ، کوچك آغزیله بر نسبت تامه تشکیل ایدن رقیق برونی ، وه‌نوسك پروفیلی کوسته‌ریوردی . اونی بویله قارشیدن کیزلی کیزلی تدقیق ایدن کی قلبمده اوزمانه قدر کسب وضاحت ایتمه‌مش بر حسله ، اونك یکرمی سنه اوله عائد مظفریات عاشقانه‌سنی دوشونیوردم . اوزمان ، دها کنج ودها کوزل ایکن کیم بیلیر ؟ نصل قهر ایدردی ! .. اوح ، اکر شمدی ینه ایسته‌سه ... فقط آرتق اوکا باقیوردم . کوزلری چه‌ویردم . قر ، شمدی دها زیاده یوکسه‌لمش ؛ یاپراقلرك آراسندن نفوذ ایتمك ایسته‌ین نظرلریله کولکه‌لری آراشدیریور کیبی . اوزاقدن بر کمان سسی کلیور ؛ قورونك ایچنده بر بلبلك آراده صیراده قلب لیالی ایکله‌تن مدید و نالشکار ایصلقلری یوکسه‌لیوردی .

خفیف ، کیجه‌لرك سکونته بکزه‌ین بر سس :

— ایشیتیورمیسکز ؟ ... دیدی .

و نی ، دیکله‌مکه دعوت ایدن بر اشارتله سکوت ایتدی . بلبل صانکه بونی آکلامش ؛ اوده صوصمشدی . آرامزده ساکت بر ایکی دقیقه دها کچدی . صوکرا ، بکا دونه‌رك :

— بیلیرمیسکز ، دیدی . بعضاً بویله کندی کندمه دوشونورکن نه‌لر حس ایدرم ؟ ... حیاته قارشی عظیم بر یأس وفتور ... بنی اوزاقدن تدقیق ایدنلر ، کیم بیلیر ؟ نه‌قدر مسعود ظن ایدرلر .. فقط حیاتده یالکز سه‌ومکده بر سعادت دکلدر ... کنجلکك اك مسعوف و آتشین زمانلرنده ، درین بر احتیاج عشقله قاورولوبده کیمسه‌یی سه‌ومه‌مك ... اوح ، بو ، اوقدر آلیم که ... فقط بو ، نصل قابل اولوردی ؟ ... ایلك آینه‌ده سزی مدهش بر ضربه ایله قارشیلایان عشقکزه نصل اعتماد ایده‌بیلیردیکز ؟ ... ایشته بن ، کنجلکمی بوتون بوترددلر ، هیجانلر ایچنده کچیردم . وکیمسه‌یی سه‌وه‌مدم . چونکه بر ایکنجی فلاکت ، بنی بوسبوتون هلاك ایده‌بیلیردی . بعضاً بونی تحلیل ایتمك ایسته‌رم . وسعادت ، مطلقا بر فلاکته مقابلمی اولمالی ؟ ... دیرم . فقط بوتون انسانلرده بویله‌دکلی ؟ ... سزی بختیار ایتمك ایچون مطلقا قهر ایدرلر ... اوح یاربی ، بیلسه‌کز ، اونلردن نه‌قدر نفرت ایدییورم ... بویله کندی کندمه دوشوندکجه ، کنجلکمی ، سعادتمی بندن غصب ایدن مقدراته قارشی عصیان ایتمك ؛ بر شیلر قیره‌ق ، پارچالایه‌ق احتیاجلریله قیورانیورم . بنده بوتون دیکر انسانلر کبی نیچون مسعود اولمادم ؟ ... بو ، اویله بر سوألکه قلبمی ، مدهش بر غیظ وتهورله ییبور ؛ کمیریور ... ایشته بنی ، اونلره قارشی برظالم ،

برجاناوار یاپان سیبلر ... بو ، اویله بر حالت روحیه‌که بنی، اطرافده‌کیلردن انتقام آلمغه‌سوق ایدییور .. فقط بیلمزسکز ؛ برقادین قلبنك بوتون درینکلرینی کوره‌مزسکز .. اوراده بر کین ونفرت یوقدرکه بر استحاله کچیرمش اولماسین .. أذرلر ؛ قهر ایدرلر .. فقط ینه سه‌ورلر ؛ آجیرلر .. ایشته بن ، بویوزدن نه‌لر غائب ایتدم . حیاتمی ، هپ آجیلرله . تأثرلرله کچیردم . باقکز ، سزه حالا قلبمده‌بر عقده اولان بر وقعه نقل ایده‌یم :

بر کون ، هیچ طانیمادیغم بر قادین ، بنی کورمکه کلمشدی. سبب زیارتی صورمغه لزوم کورمه‌دن ، اونکله بر ساعت قدر اسکی بر دوست کبی کوروشدکدن صوکرا ، آیرلمق اوزره ایدك . نیچون کلمشدی ؟ ... آرامزده بوکا دائر هیچ برشئ ؛ حتی اوفاق بر ایما ایله برمقصده‌دلالت ایده‌بیلن برکلمه‌بیله کچمه‌مشدی. او،سویله‌مه‌مکده‌اصرار ایدییور؛ بن‌صورمقدن اوتانیوردم . فقط هرکلمه‌نك معنای تلفظنده اظهار ایدلمکدن چکینیلن‌کیزلی برمقصدك اویله کوزدن قاچامایان ترددلری فرق ایدیلیور دیکه بکا برشئ سویله‌مك ایچون‌کلن برقادینك، برشی سویله‌مه‌دن کیتمسنه برتورلو راضی اولامیور ؛ او،قالقمق ایسته‌دکجه ،قلبمی کیرن برمراق ایله، برآز دها آلیقویمق ایچون آکلاتیلاجق شیئلر بولیوردم . نهایت ، اوکا جسارت ویره بیله‌جك بربحثه کیرمك اوزره ایکن قادینك اوزرنده دوغرولارق :

— عفوایدرسکز، دیدی. اصل سویلك ایسته‌دیکم برشئ وارکه سزه بوندن بحث ایتمکه جسارت ایده‌میورم . . فقط آرتق سویله‌یه‌جکم ...

بردقیقه‌سکوت ایتدی، خلجانندن کوکسی شیشیور ونصل باشلایه‌جغنی تعیینده ترددایدن عجمی بر ماطقه‌برداز شاشقیناغیله سویله‌یه‌جکلرینی تنظیم ایده‌مه‌مکدن صیقیلیوردی .

— سویریکز ، دیدم. سزی دیکله‌یورم... بوندن بوسبوتون جسارتی قیریلارق :

— رجا ایدرم ، بنی معذور کوریکز .. دیدی . زیرا بر مدتدن‌بری باشمك اوزرنده دولاشان برفلاکت وارکه بنی ، نهایت ، بویله غریب برمراجعته‌سوق ایدییور . أمیدایدرم، بنی تعییب ایتمزسکز؛ خسته‌یاتان اولادی‌ایچون شفا دیله‌ین بر والده‌نك کوزیاشلرینه مرحمت ایدرسکز ...

بونی سویلرکن‌خچقره خچقره آغلایور؛

— بکا آجییکز ، مرحمت ایدیکز . . . دییوردی .

بن، نه سویله‌مك ایسته‌دیکنی آکلامیه‌رق متحیر ، دیکله‌یوردم . او، دوام ایتدی :

بیلیورم،تکلیفم،سزی متعجب ایده جك؛ حتی بلکه برآز آغیرکله‌جك .. فقط نه‌اولور؟ انسانلر ، بر قضایه معروض قالدقلری زمان ، کندیلرینه اوزانان‌اللره نصل‌منتدار قالیرلرسه، بنده سزه قارشی اودرجه‌ده مدیون شکران اولاجغم . . باقکز ، والده‌کز یرنده بر قادین اولدیغم حالده سزه آغلایارق بر چوجوق کبی یالواریـیورم. نحرد ایتمه‌یکز؛ چوجوغمی بکا

باغیشلایکز . . آمین اولیکز که بن سوزیکزله
بنی بر فلاکت محققه‌دن قورتاره‌بیله‌جکسکز ..
تصلی ، رد ایتمیورسکز ؛ رجالرمی قبول
ایده‌جککزی وعد ایدییورسکز ، دکلمی ؟ ...
نه دیمك ایسته‌یوردی ؟... بونی آکلاماقله
برابر :

— پکی ، دیدم ، سویله‌یکز .. ممکن اولان
بر شیئ ایسه ...

— ممکن اولان برشیمی ؟.. باقکز ، بنی
ینه ترددده‌دوشوریورسکز .. انسانلر ، ایسترلرسه
بعضاً ممکن اولمایان شیئلریده‌یاپمغه‌مقتدردرلر ..
بو ، بلکه کوچوك بر فداکارلق ؛ فقط هیچ
بر زمان ، ممکن اولمایان برشیئ دکل .. بنمله‌یاریم
ساعت قدر بر خسته‌نك زیارتنه کیده‌جکسکز ؛
ممکنسه اونی ، بر آز تسلیه ایده‌جکسکز ..
ایشته بو قدر ...

— یعنی اوغلکزك یاننه‌می ، دیمك
ایسته‌یورسکز ؟...

— أوت ...

— ایشته بو ، حقیقتاً غریب !... فقط نه
مناسبتله ؟.. رجا ایدرم ، بکا بونی آکلاتیکز...
نیچون ؟...

— چونکه اوغلم ، سزی سه‌ویور ..
و بر سنه‌دن بری ، امیدسز بر حالده یاتیور ...
بردن تهورله :

— لکن ، دیدم ، بن ، سزك اوغلکزی
طانیمیورم .. اوغلکزله بنم آرامده بویله بر
مناسبتك وجودینی فرض ایتمك ، بنم ایچون بر
تحقیردر .. رجا ایدرم ، بکا بویله شیئلردن بحث

ایتمه‌یکز .. سزی آرتق دیکله‌یه‌مه‌مکده‌معذورم...
آرتق اوراده دوراجق بر حالده دکلدم . باشم
دونیور ؛ ایشیتدکلرمی آکلامیوردم . قاپی‌یه
دوغرو ایلریله‌دم ؛ دیشاری‌یه چیقمق اوزره
ایکن کلدی ؛ آیاقلریمه‌قاپانارق تکرار آغلامغه
باشلادی :

— امین اولیکز ، دییوردی ، سزی
تحقیر ایتمك ایچون سویله‌میوردم . و بو ، بنم حدم
دکلدر .. اکر قلبکزده آیاقلریکزه قاپانارق
آغلایان بر اختیار ایچون اوفاق بر حس مرحمت
وارسه ، حرمت و صمیمیتمه اعتماد ایدیکز
و بو مسئله‌ده سزی اتهام ایده‌جك بر جهت
بولونمادیغنه امین اولیکز .. بو ، اویله بر فلاکتکه
سزك طرفکزدن سبیت ویرلمش اولماسی ،
عقلمه بیله کلمز .. ذاتاً وخامت بوندن تولد
ایدییور .. اکر سز ، لاقید قالماسه ایدیکز ،
بلکه بو درجه‌یی بولمازدی . بر کنجك ، سزی
سه‌ومسی ایچون مطلقا سزکده اوکا قارشی
علاقه‌دار اولماکزمی ایجاب ایدر ؟... اوح ،
آکلامیورسکز ؛ آکلامق ایسته‌میورسکز...
آرتق مقاومت ایتمك قابل دکلدی . بنی اتهام
ایده‌بیله‌جك بوتون احتماللر برطرف ایدلدکدن
صوکرا ، بو مأیوس والده ایچون کوچوك بر
فداکارلق یاپه‌بیلیردم .. بعضاً حیاتك اویله
غریب تصادفلری واردرکه سزی الك امید
ایدیلمه‌ین حادثه‌لر قارشیسنده متحیر براقیر ..
و او دقیقه ، سزه عائد اولمایان ، صانکه بر دیکرینك
حسابنه یاشاتان بر دقیقه‌درکه او آن ایچون
کندی شخصیتکزی غائب ایدر ؛ باشقه بر دماغك

ارادەلرینە تابع اولارق حرکت ایدرسکز ...
آرابەدە کندی کندیمە دوشونیوردم :
— نیچون؟... دییوردم، اوت ، نیچون؟..
بر باشقەسنك فلاکتندن بنمی مسئولم؟... وبو، بکا او قدر آغیر وکولونج کلیوردیکە یاواش یاواش عزملرمك قیرلدیغنی حس ایدییوردم . همان آرابەیی دوندوراجق وکیدەجکم . فقط بر حس ، قادینلغمك آکلاشیلماز ، اینجە بر حسی ، بوتون مجاهدەلرمە رغماً بنی ، اورایە، بنم ایچون آوان برخستەنك کنار فراشنە سوق ایدییور ؛
— بلکه دییوردم .
اوت ، بلکەدە بیلمیەرك ، بن سببیت ویرمش اولا بیلیردم . او زمان ، وظیفەمك اهمیتنی دوشوندم . وبر امیدسزە بخش نجات ایتمکدەکی حظ معنوی ایلە قابلمك دربن بر کوشەسندە ، بو بیلمدیکم چوجوق ایچون بر مرحمت دویدم ...
طوپخانەلی اوغلنە کلشدك. توزدن بویالرینك رنکی غائب اولمش اسکی برأوك او کندە ، اختیار قادین ، آرابەجی یە سسلەنەرك :
— بوراسی ... دیدی .
آرابەدن ایندك . چومبادن بزی کورن خدمتچی قز، مردیونلری آتلایارق کلدی ؛ قاپی یی آچدی . رطوبتلی، قراکلق برطاشلغه کیردك . تختەلری چوکمش مشمع قابلی . قیریق بر مردیونندن چیقارکن خلجانمدن یورکم ازیلیور ؛ شمدی اوکا قارشی نصل بر طون آلاجغمی دوشونیوردم . پنجرەلرندن متروك بر باغچەنك یشیللکلری کورونن کنیش برصوفایی کچدکدن صوکرا ، نهایتندە صاری، مشمع بردەلری اینیك ، لوش ومقبی بر اودایە کیردك . ایچری یە کیرەرکن دیزلرم تیترەیوردی. بردن ، یوزمە علاج قوقولریلە مشبوع صیجاق برهوا دالغاسی چارپدی. پنجرەنك یاننە سەرلمش بر یاتاغك ایچندە ، صارارمش سیماسیلە خستە یاتیوردی . والدەسی :
— اوغلوم ، آچ کوزلریکی ، باق کیم کلدی ؟... دیدی .
— اکر اویویورسەدوقونمایکز، راحتسز اولماسین ... دیدم .
او، سسمدن آکلامش، باشنی چەویرمشدی. کوزلری کوزلرمە تصادف ایدرایتمز ، صولغون چهرەسنە برقان دالغاسی هجوم ایدەرك قیزاردی. وبکا باقامق ایچون اللریلە کوزلرینی قاپادی . تأثرندن تیترەیوردی . آرتق بوتون متانتلرمی طوپلایارق اوکا برشی سویلەمك ایچون ایلریلەدم. باشی اوجنە قدر کیدەرك :
— نەك وار ، اوغلوم ؟ .. دیدم . بکا آکلاتیرمیسك ؟ ...
باشنی قالدیردی . وکوزلرمك ایچنە اویلە معنیدار برباقیشلە نصب نگاه ایتدیکە :
— بکا اوغلوم دییەمی خطاب ایدییورسك؟. بیلمیورمیسکە بو ، بنی اولدورر ، خراب ایدر ... دیمك ایستەیوردی .
بردن ، اوکا بویلە خطاب ایتدیکم ایچون نادم اولدم و :
— نیچون جواب ویرمیورسکز ؟ ..

دیدم. بکا دو کـز .. لکن بنی متأثر ایدییور. سکز ... بنم اوزولدیکمی ایسترمیسکز ؟ ...

اوزمان ، دونمش ؛ دوداقلرنده صانکه قاورولارق قورویان بر تبسمله بکا باقیوردی ..

اونی، کورور کورمز، درحال طانیمشدم. بنی، بوتون بریاز کیزلی کیزلی تعقیب ایتدیکنی تخطر ایدییور ؛ اوزمان اهمیت ویرلمه‌ین بومریض چوجوق قلبی، شمدی درین برتأثرله، تداوی ایده‌بیلمک ایچون بوتون قوتلرمی صرف ایدییوردم . اوکا شفابخش اولابیله‌جك تسلیلرله الك ممکن اولمایان شیئلری وعد ایدییور :

— بر آز أیی اولده ، سنی بزم کوشکه کوتوره‌یم .. اوراده کزر ، اکله‌نیرسك . . . دییوردم . او . آ ...لك اوزرنده دوران آلمی دوداقلرینه کوتوره‌رك اوپیور ؛ آراده‌صیراده، کوچوك برچوجوق کبی ایچنی چکه‌رك :

— تشکر ایدرم.. دییوردی. بیلسه‌کز، بنی نه‌قدر مسعود ایدییورسکز...

فقط بوتون بوتسلیلرم، اونی، حالت نزعه کلمش برخسته‌یه ویریلان علاجلر کبی . آنجق اوزمان ایچون بر آز تسکین ایده‌بیلیور. وفقط خسته‌لق، بوتون شدتلریله دوام ایدییوردی ...

شمدی اونی. بتون یالکز برخاطره واز: غالبا بش سنه اولیور... بر آقشام اوزری. قرشیده‌، تپه‌ده کزرکن او، بنه اوزاقدن بنی تعقیب ایدییوردی . ابتدا بوکا اهمیت ویرمدم. فقط نزهیه کیتمدم ، قارشمه چیقیور ؛ بعضاً بر آغاجك آرقه‌سنه صاقلانارق، اوزون اوزون بنی تدقیق ایدییوردی. کندی کندمه کوله‌رك:

— چوجوق ! ... دیدم .

اوکیجه صباحه قدر کوشکك اطرافنده دولاشمش و بنی کوره بیلمك ایچون بوتون کیجه، پنجره‌لرده برخیال آرامشدی . ابتدا ، اکثریا طاووق چالمق ایچون کوشکلری دولاشان عادی برخرسز ظن ایده‌رك خدمتجیلره خبر ویرمك اوزره ایکن او اولدیغنی آکلایچه قلبمده صانکه برتلی قوپمشدی . فقط آلمدن باشقه نه‌کلیردی ؟... اوزمان ، غیر اختیاری :

— زواللی چوجوق .. دیدم .

او کوندن صوکرا، خسته‌له‌نمش ؛ یاتاغه دوشمشدی. شمدی اوله‌لی تمام ایکی سنه اولیور...

بوراده بردقیقه سکوت ایتدی و کوکسی برشهیق تأثرله قابارارق کنیش بر نفس آلدی. صوکرا کوزلرنده برقطره یاشله قره باقارق :

-- ایشته .. دیدی. حیاتمك دائما برعقده؛ خسرانله نهایتله‌نن خاطرات سوداسی آراسنده صوك عشقم .. قلبمك بوصوك عقده‌سی ...

— بوستانجی —

جمیل سلیمان

استانبول

مشروطیتدن اول و صکره

« فرانسزجه اصلندن مترجمدر »

[۲۱ نومرولی نسخه‌دن مابعد] ..

طوپقپو سرایی کلخانه تسمیه اولنان برقورو ایله محاط اولدیغی حالده، دکزك فوقنده برتاج مبجل کبی یوکسلور . اسمندن ده اکلاشیلدیغی اوزره وقتیله کلخانه‌ده آمفیته آتر حالنده غرس ایدلمش بیکلرجه کل آغاجلری واردی؛ بزمتأخرین اورایه هاوج، لحنه‌دیکدك یانی‌باشنده‌ده نفرت‌انکیز برشمندوفر کچیرتدك.

خرقهٔ‌سعادت زیارتی سلطنت سنیه‌نك برداب دیرینیدر. بتون‌پادشاهلر اوکا رعایت خصوصنده براهتمام فوق‌العاده ابرازبیوردیلر . عادت سنیه‌نك زمان تأسیسندن بری هیچ برپادشاه ولو آغیر خسته‌اولسون، سنه‌ده براجرا اولنان اشبو زیارتی فوت بیورمدی. بوراسمهٔ شریفه هرسنه رمضانك اون‌بشنده وقوع بولیور .

اوکون، سرایه‌دخوللرینه مساعده اولنمیان عوام‌ناس ایچون دخی بیوك بریوم مسرتدر . زیرا اوکون دیدار همایون ایله تنویر عیون ابتهاج ایده‌بیلورلر .

علی‌العاده‌اوده طورمغی بلکسون استانبول خلقی بومستثنا کونده خانه‌لرینی ترك ایله فوج فوج قوشه‌شوب کلیرلر . استانبولك اك اوزاق محله‌لرندن بیله کلیرلر. لکن بیچاره‌لر، اکثریا پادشاهك رنکارنك توابعندن بشقه برشی کورمدن ، او بارقلرینه عودت ایدرلر .

زیر کذرکاه‌پادشاهیده سهولتله‌یربوله‌مز؛ خصوصیله دکز طریقی اختیار بیوریلورسه. مع‌هذا حکمداره ایفای رسم سلامه ، دیدار همایونی تماشایه غایت تشنه اولان تبعهٔ صادقهٔ ملوکانه علی‌السحر موکب همایونك کچه‌جکی یرلره کلوب دیزیلیر .

تشریفات عمومیه نظارتنك انتخاب‌واختیار ایتدیکی بالجمله رجال دولت . خاصةً دینی‌اولان اشبو رسم آیینه دعوت اولنور .

مدعوین‌رتبه‌لرینه کوره‌کارقدیم صوفه‌لرده دیوانخانه‌لرده اخذ موقع ایدرلر .

شمدی‌یه قدر اون‌دفعه‌دن زیاده حاضر بولنمق مخیارلنه نائل‌اولدیغمز اشبو آیین، اسلام عالمنك اك شایان دقت مخصوصاتندن بریدر .

ذات‌حضرت خلافتپناهی ، خرقهٔ سعادتك محفوظ بولندیغی دائرهٔ فاخره‌یه یالکز کیررلر. جیب‌همایونلرندن آلتوندن برآناختارچیقاره‌رق نبی‌عظمك خرقهٔ شریفه‌لرینی احتوا ایدن

صوم كومش صنديق كشاد بيوررلر . رسم تلثيمى ايفا بيوردقدن صكره صنديقك آرقه‌سنده برطرفه چكيلەرك آيينك ختامنه دكين اوراده قائماً طوررلر صنديقك موضوع اولديغى ماصه‌نك هر ايكى طرفنده اوزرلرينه آيات قرآنيه مطبوع بياض منديل كومەلرى طوريور . ذات حضرت خلافتپناهى ، معيت ملوكانه‌لرنده بعض اخص بندكان بولنديغى حالده اشبو منديللرى برر برر خرقهٔ شريفه‌يه سوردكدن صكره ، اونلرى حضور شاهانه‌لرندن برىرى آرقه‌سنه كلوب كچن ذواته اعطا بيوررلر . او بر كذار قيمتدارى دست همايوندن اخذ ايدن ذات ، ماصه‌نك كنارينى تلثيم وكمال احترامله عرض عبوديت ايلدكدن صكره چكيلوب يرينه نشقه‌سى كلير . منديل كومەلرى بتدكجه مابينجيلر باشقەلرينى كتيررلر . بو منديللر كمال اعتنا ايله حفظ اولنور .

اخشام خانه‌يه عودتلرنده اويله برمنديل كتيرن قوجه ، بتون اوده كيلرى بختيار ايدر .

زيرا و بر كذار برچوق خواصى حائزدر . ترك خانملرى اونى براعتناى ديندارانه ايله حفظ ايدرلر . آلتون بخوردانلرده عنبر قرصلرى يانيور . ديوانخانه‌نك بر كوشه‌سنده خواجه‌لر لطيف برصدا ومؤثر برلحن ايله قرآن اوقويور . تلاوت قرآن آرەده برمنقطع اولدقده عرب اصول معمارينجه انشا اولنمش فواره‌دن فشقيروب كچوك حوضلره سقوط ايدن صويك شارلديسى ايشيديلير . بوصو كچوك مرمر اولوقلردن آقه‌رق ته [illegible] فغانى ده لاشدقدن صكره بغداد كوشكنك [illegible] كيدر [illegible] .

اشبو بناى عاليده انظار دقق جلب ايدەكلش كرانبهاشى ، اونى تزيين ايدن چينيلردر حالبوكه بزمسلمانلر نظرنده دنيانك اك جسيم زوقى عصرلردنبرى اوراده محفوظ اولان امانت مقدسه‌يه معادل اوله‌ماز . [*]

خاتمه

ايكى احبابك صوك معوقالى

پارسلى — آرتق زمان مفارقت كلدى . برصوك ملاقاتمزدر عزيمتدن پك متأسفم . ذاتكمزه ، وطنداشلريكزه وممكلتكزه متعلق برچوق خاطرات لطيفه الى الابد يوركمك اك صميمى بركوشه‌سى اشغال ايده‌جك . مهمان‌نوازلغكزك شكرانىنى كما ينبغى ايفادن حقيقةً عاجزم .

استانبوللى — سزك محظوظيت وممنونيتكز مكافات اوله‌رق بكا كافيدر هله مملكتكزه عودتكزده وطنم حقنده حسن لسان استعمال ايده‌جككزى مأمول ايده بيلسەم بختيارلغمك حدوپايانى اولميه‌جق .

پارسلى — بوندن امين اوله بيليرسكز . لكن قبل المفارقه سزه بعض نصائح اجراسنى وجيبهٔ ذمت عد ايديورم . سزى بختيار كورمك اك بيوك امامدر . بتون سويايه‌جكلرمده آنجق او امل خالصمك تلقيناتيدر !

مابعدى وار

ع . ف

[*] خرقهٔ سعادت زيارتى اشاغى يوقارى درت ساعت دوام ايدر اركگلردن صكره بتون حرم همايون اركانى دخى كلوب زيارت ايدرلر اشبو آيينده دكل اجانب برچوق مسلمانلر بيله حاضر بولنمق شرفندن محرومدر .

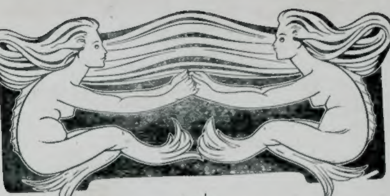

بیلمجه

بیلمجه‌مز یدی حرفلی بر کلمه‌در .

برنجی و ایکنجی حرفلری اصوات موسیقیه‌دن بریبی . اوچنجی و دردنجی حرفلری اسماء اعداددن بری افاده ایدر . اوچنجی دردنجی بشنجی و آلتنجی حرفلرك تشکیل ایتدیکی کلمه وسائط نقلیهٔ تنزهیه‌دن برینك اسمیدر ، بشنجی ، آلتنجی و یدنجی حرفلری البسه اقسامندن بریدر . بو کلمه نه‌در ؟

مرتبی : شکیب حق بك

ارککلردن طوغری حل ایدنلر نامنه چکیله‌جك قرعه‌ده برنجی‌یه کموش صاپلی بر باستون ایکنجی‌یه قریستال یازی طاقمی اوچنجی‌یه مجموعه‌مزك آلتی آیلق آبونه‌سی اوتوزنجی‌یه قدر اوچر القنجی‌یه قدر برر غلاسه قارت پوستال اهدا اوله‌جقدر .

خانملردن طوغری جواب ویرنلر نامنه چکیله‌جك قرعه‌ده برنجی‌یه ظریف بر شمسیه ایکنجی‌یه بر ال چانطه‌سی اوچنجی‌یه آلتی آیلق آبونه‌مز اوتوزنجی‌یه قدر اوچر غلاسه قارت پوستال اهدا اوله‌جقدر .

صورت حل مربوط قپونه یازیلارق بیلمجه مأمورلغنه کوندریلیدر .

بیلمجه حلی

۲۱ نومرولی نسخه‌مزده‌کی بیلمجه‌نك حلی :

[الماس ، ال ، الم ، الما] در .

طوغری حل ایدنلر نامنه چکیلان قرعه‌ده برنجیلکی آیاصوفیه‌ده عرفان فخرالدین ، ایکنجیلکی رفیق پاشا مخدومی ضیاءالدین رفیق ، اوچنجیلکی دوقتور فخری بك افندیلر قزانمشلردر .

اوچر قارت پوستال قزانانلر بروجه آتیدر :
مکتب حربیه ٤ نجی سنه‌دن قاضیکوبلی حسین عاصم ، کوچك مصطفی پاشالی ع . نهاد ، حلب مفرزه قوماندانی قائممقام بدرهان بك‌زاده عمر رشدی ، اقسرایده عالم بك زقاغنده ۱۷ نومرولی خانه‌ده صلاح‌الدین ، اقسرایده‌قریمی محمد رشاد ، درسعادتده غلطه‌ده عابد خاننده ٦٥ نومروده سلانیکلی ناظم ذکی ، سلیمانیه‌ده م . عادل ، وفا اعدادیسی برنجی سنه ایکنجی شعبه‌سندن ۲۷۹ نومرولی عثمان یحیی ، مرجان اعدادیسندن محمد صبحی ، ازمیر : محاسبهٔ ولایت کتبه‌سندن مصطفی سامی ، سلانیکده باشکر حشمت وعزت افندیلر کاتبی عثمان ذکی ، سلانیك محفل حقوقده ا . حقی ، انقره اعدادی دردنجی صنفده بائی مدیر زاده ع . کرام‌الدین ، سن‌میشل مکتبنده محمد عزیز ، کمر برغوسده صنایع نفیسه مکتبنده محمد سداد ، بیوك آطه‌ده طاهر کوکب ، عسکری تقاعد صندوغی موازنه قلمندن احسان ، اسکداردن مظهر نجاتی بك افندیلردر .

برر قارت پوستال قزانانلر بروجه آتیدر : اطه‌پازارنده محمد رفیع ، ادرنه ولایتنه تابع دیمتوقه مال‌قلمنده احمد افندی زاده مصطفی فهمی ، فندقلیده جمیل سیرت ، دارالفنون عثمانی ادبیات شعبه‌سی منتهی صنفندن حسن واصف ، شرکت خیریه قپودانلرندن حسن

بصری، مکتب سلطانی طلبه‌سندن ۷۲۷ محمد لطفی، قپاطاش مکتب اعدادیسی رشدیه برنجی صنفدن ۷۲۸ نجم‌الدین، قومقپو فرانسز مکتبی مداوملرندن عبدالکریم حسین، قپاطاش اعدادیسندن احمد شکری، پاشا باغچه‌سنده ملازم احسان . اسکیشهر طاپوکاتبی محمدوهبی ب. صدقی، بیوکدره‌ده ناظم رفیق، دارالادب مکتبی طلبه‌سندن سرمد فریدون ، بك اوغلنده فیروز اغاده توفیق پاشا زاده محمد احسان ، حربیه نظارتی پیاده دائره‌سی اوچنجی شعبه‌سی اخذ عسکر قلمی کتبه‌سندن مصطفی ذهنی ، سلانیك دارالمعلمین اوچنجی صنفندن ۱۲ محمد صادق، مکتب حربیه‌دن رجب ، فاتحده چهارشنبه‌ده محمد آغا جامع شریفی قربنده مرحوم جودت افندی حفیدی فرید، حلقه‌لی زراعت مکتبی اوچنجی صنفدن ۴۳۳ هراند، قوم قپوده اطنه اجزاخانه‌سنده . آ . ماهر، وانی کوینده قرق نومرولی ساخلخانه‌ده رأفت، بلاطده کمال عصمت ، زراعت بانقه‌سی مأمورین قلمنده عارف، قوجه‌مصطفی پاشاده رشید رکن‌الدین، حقوق فاکولته‌سندن احمد نشأت سنوی، ارن کوینده جلال پاشا کوشکنده علمی بك‌زاده لطفی، سلانیك خانده وموديانو مغازه‌سنده یادکار ترقی‌مکتبی مداوملرندن آورام آماریو، مکتب سلطانی طلبه‌سندن ٦١٤ قاسم فریدون ، استانبول لیلی اعدادیسی طلبه‌سندن ۱۳۰ محمد مظفر، قوچانه‌ده قول اغاسی عظم بك زاده جلال بك و افندیلردر .

خانملردن بیلمجه‌یی طوغری حل ایدنلر نامنه چکیلن قرعه‌ده برنجیلکی مقری کوینده ف . لامعه، ایکنجیلکی دفترداره‌ده حکمت جاذبه ، اوچنجیلکی شیشلیده مصطفی بك‌زاده نرمین خانم افندیلر قزانمشلردر .

اوچر قارت پوستال قزاننلر بروجه آتیدر : فندقلی اناث رشدیه مکتبی معلمهٔ ثانیه‌سی زاهده حرم اسکله‌سنده علی بك کریمه‌سی فاطمه سامان ، قپاطاشده لیلا علیه ، جهانکیرده صبحیه وفیق، آیدوس مفتیسی حافظ مصطفی افندی کریمه‌سی هاجر، قاضی کوینده موده‌ده بدیعه الماس ، مولوه تحصیل مأموری احسان بك کریمه‌سی ماجده ، کوکیلیده قدری پاشا کریمه‌سی معزز ، ادرنه‌ده س . کمال ، دفترداره‌ده فطنت برین ، اسکدار صلاجقده بلقیس امین ، اناطولی حصارنده مرحوم یوسف جمیل افندی کوشکنده عالی بك مرحوم کریمه‌سی لیلا، طوپخانه‌لی اوغلنده آلتونی زاده نجیب بکك کریمه‌سی صائمه ، مقری کوی ردیف بولوکی قوماندانی مصطفی نزیه بکك زوجه‌سی منیت، چنکل کوینده فریحه عصمت ، بکقوزده ملیحه بهاء الدین سلطان احمدده دوقتور آصف بك کریمه‌سی درتو ، طاش قصابده بحریه ملازملرندن امین افندینك همشیره‌سی ع . بصیره ، شیشلیده ساکن فاطمه بیان ، بوکسك قالدیرمده نکهت ، کوچك آیاصوفیه‌ده محمود پاشانك قوناغنده زبیده ، وفاده تربه اتصالنده سلانیکلی عایشه ابراهیم ، قزل طوپراقده رستم عزت بك کریمه‌سی خیرالنسا ، بکلربکنده شوق بك کریمه‌سی مقبله ، جراح پاشاده نوریه ، حیدر پاشاده قوشو یوقوشنده نرکس ، ایوبده ا . رویده ، آق بیقده سد اوستنده زاهده، کوز تپه‌ده احمدبکك کریمه‌سی ملیحه، بروسه‌ده سد باشنده مقیمه قانطارجیان نایدا خانم افندیلردر .

هدیه‌لرك اداره‌دن آلدیرلمسی رجا اولنور.

رسملی کتاب نومرو : ۲۲ بیلمجه قوپونی صورت حل امضا و آدرسی	(۲۲ نومرو) بیلمجه مکافاتی اخذنده ابراز اولنه‌جق قوپون آدرس وامضا

تبریك

رفیق محترمز ثروت فنون غزته‌سی صوك انتشار ایدن نسخه‌سیله ۱۰۰۰ نجی هفته‌سنی ادراك ایتمشدر .

یكرمی سنه‌لك برحیات سعی وفضیلتك محصولی اولان ثروت فنون جلدلرنده انقلابات وتجددات فكریه‌مزك برچوق اساسلری واضحاً كوریلور .

ترقیات فكریه وادبیه‌مز اوزرنده پك بیوك ومسعود تأثیرات ایقاع ایتمش اولان رفیق محترمزك ۱۰۰۰ نجی هفته‌سنی ادراك ایتمسی عالم ادبیاتمز ایچون بر ظفر عد اولنسه سزادر .

ثروت فنونی بو مظهریت وموفقیتندن طولایی كمال صمیمیتله تبریك ودها برچوق بیكنجی نسخه‌لرینی ادراك ایتمسنی تمنی ایده‌رز .

صحی مصاحبه

قادین ایله دوقتور آره‌سنده

ش . عاكف بك طرفندن نشر اولنان بو مفید اثری كمال دقتله اوقودق : [صحی مصاحبه‌لر] هركس ایچون موجب استفاده اوله‌جق بر اثردر ، بتون قارئه‌لرمزه توصیه ایدرز .

اوچ اتكلی قیز

مشهور پول دوقوقك آثارندن اولوب محمد علی بك طرفندن تركجه‌یه ترجمه ایدیلان بو فوق‌العاده اثر اقبال كتبخانه‌سی معرفتیله نشر اولنمشدر .

خوشجه وقت كچیرمك ایسته‌ین قارئه وقارئه‌لرمزه مطالعه‌سنی توصیه ایدرز .

فیأتی بش غروشدر

تشویق

یوسف صدیق بك طرفندن نشر اولنمغه باشلانان بو لطیف رساله‌یی تبریك ایدر ودوام و موفقیتنی تمنی ایلرز .

تصحیح

یكرمی بر نومرولو نسخه‌مزك ۷٤۰ نجی صحیفه‌سنده [نیرلك ماهتاب] عنوانلی منظومه‌نك برنجی ستوننك اوچنجی مصرعنده [شبانخیز] اوله‌جق یرده سهواً [شبانخیتر] ینه عین صحیفه‌نك ایكنجی ستوننده آشاغیدن ایكنجی مصرع [براب] اوله‌جق یرده [برد] و ۷٤۲ نجی صحیفه‌نك ایكنجی ستوننك اوچنجی مصرعنده [طاشیوردی] اوله‌جق ایكن سهواً [طاشیویردی] صورتنده ترتیب ایدیلدیكی كورلكله تصحیح اولنور .

قبوس فطوغرافخانه‌سی

مكملیت — نفاست — اهونیت

Photographie Phébus

هایدن

صوك موده قازمیرلر

انكلیز مقراصداری

تپه باشی

نومرو ۱۲

هایدن

انكلیز مغازه‌سی اركك، قادین و چوجقلره مخصوص انواع دولو صوك موده

قوماشلر و سائره بك اوغلی درت‌یول اغتری نومرو ۴۷۹

هایدن

اركككلره مخصوص

حاضر و اسمارلامه كوملك

یاقه غراواط و سائره

غلطه ویووده نومرو ۸۷

درسعادت سركه‌جیده زاللی خانده درترسیان مطبعه‌سنده طبع اولنمشدر.